

Indholdsfortegnelse

Ankesagens parter	2
Påstande	3
Supplerende sagsfremstilling	4
Forklaringer	13
<u>Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5</u>	13
<u>Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1</u>	19
<u>Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2</u>	26
<u>Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4</u>	34
<u>Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3</u>	35
<u>Vidne 6</u>	38
<u>Vidne 2</u>	39
<u>Vidne 13</u>	42
<u>Vidne 10</u>	43
Anbringender	44
Landsrettens begrundelse og resultat	102
Sagens baggrund og problemstilling	102
Spørgsmålet om ophævelse og hjemvisning	102
Konkursboets og kreditorernes tab i engagementet med Hesalight	103
Hesalights forretningsmodel og det deraf forårsagede tab	103
Direktionens og bestyrelsesmedlemmernes erstatningsansvar	105

<u><i>Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5</i></u>	106
<u><i>Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1</i></u>	107
<u><i>Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2</i></u>	108
<u><i>Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3</i></u>	109
<u><i>Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4</i></u>	111
<u>Egen skyld eller accept af risiko</u>	112
<u>Den indbyrdes hæftelse og lempelse af erstatningsansvaret</u>	113
<u>Sagsomkostninger</u>	113

Østre Landsret DOM (8. afd)

afsagt den 17. marts 2023

(i sagerne BS-15446/2020, BS-15611/2020, BS-15631/2020, 15801/2020 og BS-17427/2020)

Ovenstående sager, der er sambehandlet og herefter omtales under et som 'ankesagen', er ankesager vedrørende Retten i Roskildes dom af 31. marts 2020 i sagen BS-9950/2017-ROS.

Landsdommerne Kaspar Linkis, Jacob Waage og Beth von Tabouillot har delta-get i ankesagens afgørelse.

Ankesagens parter

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 (indstævnt og appellant)
(advokat Morten Bjerregaard Nielsen, besk.),

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 (appellant)
(advokat Søren Stenderup Jensen),

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 (appellant)
(advokat Søren Bergenser), og

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 (appellant)
(advokat Christian Laubjerg, besk.)

Hesalight A/S under konkurs
v/kurator, advokat Henrik Selchau Poulsen
(indstævnt og appellant).

(herefter: Konkursboet)
(advokat Karsten Kristoffersen)

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 (indstævnt og appellant)
(advokat Thomas Weitemeyer).

Påstande

Denne ankesag angår spørgsmålet om, hvorvidt konkursboet har et erstatningskrav mod den tidligere bestyrelse af HESALIGHT A/S samt af selskabets revisor. Den angår desuden den interne fordeling af kravet mod de eventuelt erstatningsansvarlige.

Påstandene i sagen kan opdeles og sammenskrives således:

Hjemvisning

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1,
Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har
alle

principalt nedlagt påstand om, at byrettens dom ophæves, og at sagen hjemvises til byretten.

Konkursboet har heroverfor nedlagt påstand om afvisning.

Konkursboets stadfæstelsespåstand

Konkursboet har over for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4,

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3
nedlagt påstand om, at disse tilpligtes

principalt solidarisk, subsidiært alternativt, at betale 200.000.000 kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til konkursboet.

Påstanden svarer for så vidt angår Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til stadfæstelse.

Påstande om frifindelse for konkursboets erstatningskrav

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1,
Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har
alle

nedlagt subsidiær påstand om frifindelse for konkursboet erstatningskrav.

Der er i påstandene indeholdt en mere subsidiær påstand om betaling af et mindre beløb end det påstævnte.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har nedlagt påstand om stadfæstelse af byrettens dom og således også frifindelse for konkursboets erstatningskrav.

Påstandene om den indbyrdes fordeling mellem de evt. erstatningspligtige

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har for det tilfælde, at han sammen med andre af parterne idømmes et solidarisk erstatningsansvar over for konkursboet, nedlagt påstand

om, at den eller de øvrige parter til kompensation tilpligtes at friholde ham for ethvert beløb, han måtte blive dømt til at betale, herunder sagsomkostninger og renter. Påstanden svarer for så vidt angår Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til stadfæstelse.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har for det tilfælde, at han sammen med andre af parterne idømmes et solidarisk erstatningsansvar over for konkursboet, nedlagt påstand om, at erstatningsansvaret skal fordeles beløbsmæssigt. Han har endvidere nedlagt påstand om ophævelse og hjemvisning af byrettens dom for så vidt angår Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 friholdelseskrav, subsidiært frifindelse herfor.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har for det tilfælde, at han sammen med andre af parterne idømmes et solidarisk erstatningsansvar over for konkursboet, nedlagt påstand om, at erstatningsansvaret skal fordeles beløbsmæssigt. Han har endvidere nedlagt påstand om frifindelse for Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 friholdelseskrav.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har for det tilfælde, at han sammen med andre af parterne idømmes et solidarisk erstatningsansvar over for konkursboet, nedlagt påstand om, at den eller de øvrige parter til kompensation in solidum subsidiært alternativt tilpligtes at friholde ham for ethvert beløb, han måtte blive dømt til at betale, herunder sagsomkostninger og renter.

Supplerende sagsfremstilling

Landsretten har ved fastlæggelsen af sagens fakta taget udgangspunkt i byrettens sagsfremstilling. Landsretten har på konkrete punkter, som følge af de nye fremlagte bilag, dog fundet anledning til at supplere byrettens sagsfremstilling som nedenfor.

Om EKF-garantierne

Det har også for landsretten været et gennemgående bevistema, om Hesalight over for omverdenen, herunder investorer og långivere, har givet udtryk for, at selskabets kontrakter i højere grad, end tilfældet var, var sikret gennem garanti-er indhentet i EKF

Der er for landsretten fremlagt en oversigt over de garantier, som EKF udstedte i 2014, hvoraf der fremgår, at Hesalight i 2014 fik udstedt i alt ni garantier (heraf to relateret til det tyrkiske selskab Mavi) til en samlet værdi af 35 mio. kr., men der er ikke forelagt dokumenterede oplysninger om, hvor mange EKF-garantier Hesalight tegnede de øvrige år. Det er dog ubestridt, at Hesalight omkring årsskiftet 2014/2015 ophørte med at indgå aftaler om EKF-garantier.

Om Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 bistand til Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 køb af ejendommene på Mallorca

Det har endvidere også for landsretten være et bevistema, i hvilket omfang

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde en sådan indsigt i Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 privatøkonomi, at det

måtte stå ham klart, at midlerne til Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 erhvervelse af ejendomme på Mallorca ikke hidrørte fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 selv, men måtte stamme fra Heseligh.

Det fremgår af Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 mailkorrespondance fra juli 2014 med Danske Bank, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 bistod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i akkordforhandlinger med banken.

Af Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 mail af 2. juli 2014 til Person 78, Danske Bank, fremgår således følgende:

”Kære Person 78.

Tak for et godt møde hos dig i fredags. Som aftalt fremsender jeg hermed budget og seneste årsopgørelse fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Du bedes bemærke, at årsopgørelsen tilsyneladende fejlbehæftet på to felter, og her afventer vi SKAT.

Det første fejlagtige forhold er, at Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 lån for 2013 reelt har været 160.000 kr. højere end anført (og det betyder også, at skatten er højere – i alt 95.000 kroner).

Det andet fejlagtige forhold er, at ejerandelen af Vej 2 ikke er korrekt. Ejendommen var 100% ejet af Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 hustru, Person 11, og den er i øvrigt solgt. Ejerskabet fremgår da heller ikke af ”renter fra realkreditinstitutter” på årsopgørelsen.

Jeg håber derfor, at arbejdet nu kan afsluttes (også uden at have SKATs endelige tilbagemelding vedrørende disse to forhold). Må jeg bede dig bekræfte, at du har al relevant information? Hvis du mangler noget (herunder dokumentation eller andet), så giv mig venligst besked.

Med venlig hilsen,
Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1”

Af Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 mail af 8. juli 2014 til Person 78, Danske Bank, om Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 ejendomme mv., fremgår følgende bl.a.:

”Vej 1 er familiens nye hus, som erstatter det gamle på Vej 2, som er solgt. Der er således ikke tale om nogen form for realitetsforandring. Jeg kan ikke se, at Vej 1huset skulle give udfordringer, da det så at sige er et æble, som erstattes af et andet æble, altså et hus erstattet af et hus.

Leje af hus (Adresse 5, hvor familien bor) er en mindre omkostning, som løber frem til familien kan flytte ind på Vej 1, hvilket forventes at ske ultimo oktober 2014. Man har solgt huset på Vej 2 og lejer så det nævnte hus på Adresse 5, mens huset på Vej 1 bliver sat i stand til indflytning. Jeg forstår ganske enkelt ikke, hvis dette skulle kunne regnes for en udfordring.

Vej 3 er der ikke noget nyt i. Det lejes ud og kører med et lille overskud. Det er ikke nogen ny situation, så det har I været bekendt med gennem hele forløbet. Det kan simpelt hen ikke være en udfordring.

Så skriver du, at budgetudgifterne er en udfordring. Det forstår jeg heller ikke. Der er jo tale om et samlet budget, som tager afsæt i familiens samlede lønindkomst, og Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 hustru, Person 11, bidrager således med sin løn til de samlede budgetudgifter. Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 økonomiske situation er præcist dokumenteret via lønsedler og kontraktuelle situation, så det er korrekt, at hans løn isoleret set ikke kan bære familiens budget, men når hans ægtefælles indtægt også indgår (og det gør den jo), er der for mig at se ikke noget i det fremsendte budget, som burde kunne betegnes som en udfordring for den aftale, vi har talt om.”

Ved mail af 10. juli 2014 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 svarede Person 78, Danske Bank, således:

”Hej Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1.

Dine nedennævnte oplysninger havde vi ikke, men bortset fra disse oplysninger m.m. er der opnået følgende accept til akkordforslaget:

Der skal i alt tilbagebetales kr. 2.500.000 – gældende fra 01.02.2014 Der skal min. betales kr. 30.000,00 hver måned – første gang 01.09.2014 Alle indbetalinger afdrages på restgæld.

Den endelige aftale kan vi først nå at få på plads i august 2014 (efter feri-en).

Ovennævnte er drøftet d.d. med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, der ”nikkede anerkenden-de” .

Med venlig hilsen

Person 78

Danske Bank”

Akkordforhandlingerne endte ud i et frivilligt forlig, som Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 fik tilsendt af Danske Bank den 8. september 2014, og hvoraf fremgik blandt andet:

”Tilbagebetaling

Som der står i de frivillige forlig, er gælden på 7.156.388,26 kr. Debitor skal betale 2.500.000,00 kr. excl. renter gældende fra 01.02.2014.

- Indbetalt i perioden 01.02.2014 til d.d. kr. 170.950,52
- 77 ydelser på 30.000 kr., første gang den 01.10.2014
- En ydelse på 19.049,48 kr., som er den sidste ydelse, den 01.02.2021.

Det samlede antal ydelser, inklusiv restgælden, er 78.”

For så vidt angår Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 bistand ved Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 ejendomskøb på Mallorca fremgår det af sagens oplysninger, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 på vegne af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i oktober 2014 mailkorresponderede med en advokat på Mall-orca herom og i den forbindelse bl.a. drøftede forskellige muligheder for er-hvervelsen.

Endelig fremgår følgende af en mail af 25. maj 2015, der indgår som et led i overvejelserne om en skatteretlig hensigtsmæssig erhvervelse af et af husene på Mallorca, fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1:

”Hejsa

Stadig uklart med Mallorca – da vi jo ikke privat har pengene til at købe for. Jeg har brugt en del af de penge jeg fik i bonus ved kapital fremskaffelsen – hvordan kommer de ”ind” i huset?

Med venlig hilsen

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5”

Om Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 deltagelse i beslutningstagningen i Hesalight

Der har for landsretten været enighed om, at der må være blevet slettet et stort antal mails i Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 indbakke for 2015, men det er ikke afklaret, om

sletningen er sket før eller efter, at konkursboet havde sikret Hesalights mailkonti. Det er derfor ikke sikkert, hvem der bærer ansvaret for, at disse mails ikke kan fremlægges for landsretten.

Der er for landsretten ikke desto mindre fremlagt en række dokumenter til belysning af Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 rolle i Hesalight, herunder mailkorrespondance hvor Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 fremstår som aktiv initiativtager til Hesalight-projekter.

Af mail af 11. august 2014 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fremgår således, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 redegør for sine overvejelser omkring sikkerheden i for-

bindelse med en 'pay as you save'-finansiering af et større Heselicht-projekt i Boryspil lufthavnen i Ukraine. Det fremgår endvidere af mail af 21. oktober

2014, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 indgik i drøftelser med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 om noget, der ligner begyndelsen på en større lancering af Hesalight i USA. Der er desuden fremlagt en mailkorrespondance fra oktober 2014 mellem Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Grundfos Holding A/S, hvor Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 fremstår som Hesalights tovholder ved udarbejdelsen af et 'memorandum of understanding' med Grundfos vedrørende et projekt, hvori der indgår et stort antal pumper.

Der er for landsretten desuden fremlagt et bestyrelsesmødereferat fra et møde afholdt den 1. september 2014 med følgende ordlyd:

"1. På en ekstraordinær generalforsamling i selskabet den 1. september 2014 besluttede selskabets kapitalejer, at bemyndige bestyrelsen til i løbet af 2014 og 2015 forhandle og gennemføre en ekstern låneoptagelse på op til Euro 100.000.000,-. Udgangspunktet er, at søge en ekstern lånefinansiering ved enten bilaterale lån og/eller udstedelse af virksomhedsobligationer – evt. således at virksomhedsobligationerne noteres på First North.

2. Eventuelt

Ad pkt. 1: Generalforsamlingens bemyndigelse blev drøftet, og en enig bestyrelse bemyndigede efterfølgende Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til at indlede forhandlinger med Dansk OTC om optagelse af en ekstern lånefinansiering på op til DKK 100.000.000. Videre bemyndigede en enig bestyrelse adm. dir. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til at foretage de nødvendige dispositioner samt i øvrigt på vegne af selskabet at indgå og underskrive samtlige de aftaler, herunder tiltræde og præstere de sikkerheder en/ flere långiver måtte kræve i forbindelse med leveringen af den eksterne lånefinansiering på op til de euro 100.000.000.

Bemyndigelsen er foreløbigt tidsmæssigt begrænset frem til den 31. december 2015.

Ad pkt. 2: Der fremkom intet til drøftelse under dette punkt."

På opfordring fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fremsendte Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 ved mail af 10. december 2014 en underskrevet kopi af bestyrelsesmødereferatet og anførte i den forbindelse følgende:

"Here u go

Denne bemyndigelse fremsendes på betingelse af at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5/ Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ved indgåelse af disse aftaler informerer bestyrelsen, inkl. undertegnede, omkring detaljerne for de

indgåede finansierings aftaler. Jeg vil gerne have en skriftlig bekræftelse fremsendt omkring dette punkt.

Mvh,

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2”

Der er for landsretten desuden fremlagt en række mails, hvori Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 anmoder Hesalights bogholder, Person 16, om at overføre større beløb til ham. Ved mail af 7. januar 2015 anførte han således følgende:

”Hi Person 16,
Som et led i intern afregning for diverse udestående må du gerne overføre 250.000 kr. til min konto i dag. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 hjælper dig med bogføringen af dette.”

Ved mail af 15. maj 2015 følgende:

”Hej Person 16,
Efter indbyrdes aftale mellem Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og jeg, må du gerne overføre 150.000 DKK til min konto i dag.”

Ved mail af 4. november 2015 følgende:

”Hej Person 16,
Ifølge aftale mellem mig og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 må der gerne overføres 200.000 DKK til min konto i dag.”

Hertil kommer en række mails, som ses at angå Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 betaling for Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 aktier i Hesalight.

Af mail af 21. december 2015 fremgår følgende:

”Hej Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5,
Som aftalt i dag så må de gerne overføre 1 mill til min danske konto hos Sydbank:

Reg xxxx
Konto xxxxxxxxxxxx

Lad mig vide når dette samt beløb til SGP er overført..

Mvh
Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2”

Af mail af 1. marts 2016 følgende:

”Der er overført 500,000 til min konto i Singapore idag. Tak.
 Det var min forståelse at du ville overføre resterende beløb af første beta-ling
 dvs 8,5 mill. ?

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2”

Herudover er der for landsretten fremlagt en række mails fra Appellant 2,
tidligere Sagsøgte 2,
 som relaterer sig til betalinger for hans og families ophold i Singapore fra 1. januar 2016.

Endelig er der for landsretten fremlagt en mail af 30. september 2016 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Advokat 1 med kopi til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 vedrørende ændring af Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 direktørkontrakt med følgende ordlyd:

”Hej Advokat 1,
 Da jeg ikke har hørt fra dig og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 siden i mandags, og derfor ikke ved om I har haft samtale om de aftalte ændringer til min nuværende kontrakt sender jeg dig følgende:

Efter mundtlig aftale med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, skal min kontrakt ændres således: 1. Alle konkurrenceklausuler fjernes – og det udtrykkes at ingen sådanne er gældende.
 2. Opsigelses fra firmaet's side skal være 24 mdr. 6. mdr. fra min side. 3. Bonus ordning for 2% af firmaets omsætnings betales til mig på en årlig basis 4. Under min udstationering til Singapore fra Jan 2016 til Jan 2017 skal firmaets afholde alle omkostninger til rejse, bolig, skole, forsikring og bil mv. udover min månedlige fast løn på 25.000 SGD.
 Ved forlængelse af ophold aftales nye forhold.

Send gerne ændrings oplægget med datering den 1. Jan 2016 så hurtigt som muligt.

Vedlagt- nuværende kontrakt af 2014”

Om Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 rolle i Hesalight

Der er for landsretten endvidere fremlagt en række bilag til dokumentation af omstændighederne ved Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 tiltræden og virke i Hesalight.

Det fremgår således, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i februar 2015 til Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 fremsendte en brochure om Hesalight og i den forbindelse fremhævede en række unikke ting ved Hesalight. Det fremgår endvidere, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 i maj 2015 fremsendte sit CV til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og efterføl-

gende deltog i et møde i Hesalight med henblik på overvejelsen af, om han kunne indtræde i bestyrelsen.

Der er ikke enighed om, hvornår Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 reelt tiltrådte bestyrelsen, idet Konkursboet har gjort gældende, at han tiltrådte 1. oktober 2015, mens han selv har gjort gældende, at der først skete indtræden den 16. november 2015, hvor han blev registreret hos Erhvervsstyrelsen som bestyrelsesmedlem i Hesalight. Der er heller ikke for landsretten fremlagt dokumenter, der direkte dokumenterer dette forhold. Ved mail af 26. januar 2016 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 anfører Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 dog i forbindelse med værdiansættelsen af Hesalight følgende bl.a.:

”Hej Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

En helt simple subjektive vurdering at jeg tiltrådte 1 oktober ca en måned efter du købte 10% til en værdiansættelse på 20 mill. Dobbelt op på en måned. Dermed 400.”

Og ved mail af 19. februar 2016 anfører Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 endvidere bl.a.:

”Jeg har nu været i gang i 5 måneder i forhold til bestyrelses arbejdet og har brugt en del tid. Jeg vil sætte RIGTIG stor pris på at vores option/aktie aftale kommer på plads så snart vi begge er hjemme fra en velfortjent ferie. Det juridiske kan Advokat 1 lave når vi har principper på plads” .

Hertil kommer, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 den 4. april 2016 fakturerede Hesalight for 60.000 kr. for bestyrelsesarbejde i fjerde kvartal af 2015 og første kvartal af 2016.

Der foreligger ikke mange oplysninger i sagen, der kan belyse Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 aktivitet i Hesalight i perioden frem til hans udtræden i juni 2016. Det fremgår dog af en række mails, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 fra marts 2016, dvs. efter at Børsen var begyndt at skrive kritiske artikler om Hesalight, gav udtryk for bekymring for selskabet og stillede spørgsmål ved håndteringen af økonomien.

I mail af 17. marts 2016 skrev Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 således følgende til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, som svar på en mail fra Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1:

”Kære Alle.

Undskyld mit sene svar men der kom desværre noget i vejen i går aftes. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 tak for fremsendte mail vedr. en lang række punkter. Jeg har følgen-de kommentarer udover dem jeg kom med i går morges pr telefon.

- Som udgangspunkt mener jeg at vores revisor var meget tydelig i hans kommunikation af regnskabsprincipper og det afgørende for mig var at det i høj grad er vores projektsalg der dri-

ver disse principper mere end det at vi er en produktionsvirk-

somhed. Jeg er med på at vores primære salg for 2014 er salg er produkter der har været over vores produktionsafdeling DK. Da vi er udtaget til kontrol hos Erhverv og selskabsstyrelsen må vi afvente deres konklusion eller havde jeg gerne set en ”second opinion” fra KPMG.

i

- Har vi et overblik på vores regnskab såfremt vi skulle bruge et andet regnskabsprincip end det vi bruger idag. Hvad vil konsekvensen være.
- Ser frem til at modtager overblik over vores kontrakter fra 2014. Modtager vi også overblik på 2015. Kan vi få en oversigt over hvor mange der er EKF godkendt, samt hvor mange har af disse garantier vi har ”solgt” .
- Jeg forventer at vi senest på vores bestyrelsesmøde for en fuld overblik på vores budget forventninger – gerne på kvartal opdelt og den sammenhænge for overblik over vores pengestrømme, likviditet.
- I forhold til Børsen vil det være en god idé hvis vi kan få en opsummering på alle deres artikler inkl. mængden af faktuelle fejl, samt hvilket ting de har anklaget os for som vi desværre må erkende er rigtigt. I den sammenhæng mener jeg vi skal tage stilling til vores næste skridt. En positiv kommunikationsstrategi der fokuserer på vores forretning, kommunikation af positive nyheder om ordre etc. Hvilke medier/journalister vi vil bruge etc. Dette kan Person 79 sikkert lave og rådgive os om. I forhold til det juridiske spor er det godt at undersøge, men jeg vurderer vi skal være meget påpasselige med at spille dette kort. Det er sjældent det fører til noget godt.
- Vil rigtig gerne vide hvordan vi takler vores økonomi afdeling indtil vi har en CFO (fast eller midlertidig) på plads.
- Er enig i Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 betragtninger omkring vores obligationsejere og jeg mener vi skal forsøge at opretholde en positiv dialog inden for de kommunikationsrammer vi er underlagt.
- På bestyrelses mødet vil jeg rigtig gerne gå vores prioriteter igennem i forhold til kunder, lande, typer af kunder (kommuner, detail, kontorer, haller etc). Specielt i forhold til vores adgang til kapital og ressourcer.

Ser frem til at modtage agenda til vores bestyrelsesmøde efter påske, som jeg mener burde være et fuld dags møde.

God dag til alle.”

Inden bestyrelsesmødet den 29. marts 2016 skrev Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 følgende mail til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Advokat 1:

”Tak for fremsendte.

Synes vi alle sammen skal have mulighed for at forsætte dette møde såfremt de trækker ud. Synes der er mange ting som vi skal bruge tid på.

Jeg regner med at vi modtager kontrakt oversigt inden møde, samt budgetter med pengestrøm analyse.”

Den 11. april 2016 skrev Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 følgende mail til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5:

”Hej Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5

Du må gerne sende følgende dokumenter så snart du har mulighed for det.

Præsentation fra Atrium hvor bl.a. pipeline er sat i forhold til bestikkelses indeks, EKF prioritering.

Ordre oversigt fra 2014, 2015 inkl garantier for de enkelte ordre.

Hvornår forventer du at vi skal mødes med henblik på regnskab 2015 – general forsamling etc. Ser frem til at høre fra dig.”

Endelig fremgår det af sagens oplysninger, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 trådte tilbage fra bestyrelsen den 27. juni 2016. Hans udtræden blev registreret i Erhvervsstyrelsen den 28. juni 2016.

Forklaringer

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 og Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har afgivet supplerende partsforklaring.

Vidnerne Vidne 6, Vidne 2, Vidne 4 og Vidne 10 har afgivet supplerende forklaring. Endvidere har vidnet Vidne 13 afgivet forklaring.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har supplerende forklaret blandt andet, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 havde lige så stor del i ledelsen af virksomheden, som han og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 varetog ikke kun udviklingsopgaver, men deltog i møder, hvor de drøftede alle beslutninger og dispositioner i virksomheden. Mail af 28. januar 2014 fra Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 vedrører en mulig ak-kordaftale med Danske Bank. Han havde tidligere drevet en bogholderivirksomhed, som gik konkurs. Der opstod derved en gæld til Danske Bank, som han hæftede personligt for. Han bad Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 om hjælp til at indgå en aftale om gælden, som på dette tidspunkt udgjorde omkring 7 mio. kr. med renter. Han gav alle sine og sin ægtefælles økonomiske oplysninger til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, som videregav dem til Danske Bank. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde kendskab til samtlige oplysninger, herunder om deres lønindkomster. Hans løn hos Hesa-light A/S var på 50.000 kr. månedligt brutto. Det fremgik af hans lønseddel. Der

blev indgået en akkordaftale med Danske Bank. Der skulle i henhold til aftalen betales 30.000 kr. månedligt til banken. Beløbet skulle udbetales af Hesalight A/S, hvilket Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var bekendt med. Der var ikke økonomiske midler til at betale et sådant beløb i Virksomhed ApS 2, og der var ingen værdier i hans øvrige selskaber.

Han købte med sin ægtefælle fire ejendomme på Mallorca, som Hesalight A/S betalte for. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var bekendt med ejendomskøbene. Han fik i den for-bindelse advokatbistand af Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1. Mailkorrespondancen af 22. og 24. oktober 2014 vedrører Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 kontakt til en spansk advokat med hen-blik på at få en af disse handler gennemført. Købesummen for ejendommen var ca. to mio. euro. Købesummens berigtigelse skete til dels ved en betaling fra Hesalight A/S, idet en del af hans bonus blev anvendt til udbetalingen. Resten blev finansieret ved et privat lån. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var med i hele købsprocessen og havde ingen indsigelser mod, at en del af berigtigelsen af købesummen skete med midler fra Hesalight A/S.

Der var drøftelser med Baker Tilly om den skattemæssige håndtering af ejendomskøbet. Han og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 arbejdede på en løsning, hvor Hesalight A/S kunne anskaffe ejendommen, uden at det ville medføre beskatning af ham per-sonligt, men det lykkedes ikke. Mail af 25. maj 2015 fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var en rykker i forhold til den skattemæssige håndtering. Baggrun-den for det i mailen rejste spørgsmål om, hvordan pengene fra en bonus ved kapitalfremskaffelsen kom ”ind i huset” , var, at han ønskede at undgå at blive beskattet af indtægten.

Hensigten med låneaftalen af 8. december 2015 mellem Virksomhed ApS 2 og Hesalight A/S var, at han og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ville rydde op i mellemregnin-gerne i Hesalight A/S, som var opstået i forbindelse med hans ejendomskøb på Mallorca. Advokat 1 etablerede låneaftalen. Det skete med Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 viden. Købsprisen for de fire ejendomme på Mallorca var omkring 25 mio. kr. De 25 mio. kr., som låneaftalen angik, blev ikke udbetalt, men bogført på en mellemregningskonto. Aftalen skulle legitimere mellemregningen og de skete udbetalinger. Ingen i virksomheden undersøgte, om de fortsatte med at betale husleje. Alle vidste, at Hesalight A/S ikke havde købt driftsejendomme-ne.

Vedrørende oplysningen i Redegørelse til SØIK vedrørende Pensams investe-ring i Hesalight A/S om, at det på et møde den 28. juni 2016 for første gang kom frem, at der var et eller flere lån mellem Hesalight A/S og selskaber kontrolleret eller ejet af nærtstående parter til ham, forklarede han, at det økonomiske mel-lemværende mellem hans selskaber og Hesalight A/S på dette tidspunkt var på omkring 40 mio. kr. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var bekendt med dette. Vedrørende det af Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 til samme redegørelse oplyste om, at ledelsen i Hesalight A/S

blev aflønnet med en moderat til lav løn, er han ikke enig i dette synspunkt, men oplysningen skyldtes nok, at det så bedre ud, hvis ledelsen ikke tog for mange penge ud af selskabet. Der blev ikke givet oplysning om ledelsens ret til bonus. Han mindes ikke at have været inde over overvejelser om forskellige muligheder for kapitalfremskaffelse, som beskrevet i samme redegørelse. De tilbød Ikeas og Pensams repræsentanter en plads i bestyrelsen, men det blev afslået.

De afholdt ikke mange bestyrelsesmøder i begyndelsen, men de afholdt ugentlige ledermøder, hvor Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 også kunne deltage. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var inde over alle virksomhedens kontrakter, og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 kendte til kontrakterne. Ledelsen, som bestod af ham selv, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, drøftede alle virksomhedens forhold, herunder kontrakter.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 blev netop taget ind i bestyrelsen for at forestå blandt andet administration samt udarbejdelse og gennemgang af kontrakter. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var ikke direkte involveret i pengeoverførsler og betaling af regninger, men han var klar over, når det skete. Den daglige økonomistyring overgik til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Vidne 1 den 1. februar 2015. Indtil Vidne 1 blev ansat, var det primært Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, der bistod bogholderen med regnskabsmaterialet. Der var dog også forhold, som Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var inde over.

Han ved ikke, om oversigten Vurdering af igangværende arbejder 30. juni 2014, som vedrørte årsregnskabet 2013/2014, blev udleveret til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, men regnskabet lå til gennemgang hos og blev underskrevet af både Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, som begge i kraft af deres tidligere an-sættelser var i stand til at læse et regnskab. Der er sammenhæng mellem posten igangværende arbejder i balancen og resultatet i selskabets årsregnskab, idet resultatet vil være bedre, jo højere posten igangværende arbejder er. Bruttoresultatet på 36 mio. kr. i regnskabet pr. 30. juni 2014 afspejlede ikke penge, der var kommet ind i selskabet, da igangværende arbejder netop ikke var færdige, og beløbene ikke indgået. Han antager, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 var bekendt med, at bruttoresultatet på 36 mio. kr. omfattede beløb, som skulle ind-tjenes i fremtiden.

Det er formentlig ham, der med håndskrift har skrevet "kommission 10 %" på oversigten Vurdering af igangværende arbejder 31. december 2014. Bilaget er tilgået revisor som underbilag til årsrapporten. De gennemgik årsrapporten i ledelsen, men han husker ikke, om de specifikt drøftede udviklingen i posten igangværende arbejder fra den 30. juni 2014 til den 31. december 2014. Med et bruttoresultat pr. 31. december 2014 på over 100 mio. kr. kunne Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 se, at der var solgt mange varer, der nu skulle leveres. Han mindes ikke, at der blev stillet nogen spørgsmål til årsregnskaberne, herunder fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2.

Posten vedrørende tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder er en oplysning om mellemregninger.

Han drøftede muligheden for at stifte et selskab i Asien med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 havde tidligere været i Singapore og ville gerne dertil igen, og det var derfor nærliggende at starte et selskab i Singapore. Der blev udfærdiget og underskrevet en aftale mellem Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og selskabet Hesalight Asia Pacific Pte. Ltd. om løn og afholdelse af private udgifter. Udgifter skulle rettelig have været betalt af Hesalight Asia-Pacific Pte. Ltd. Der var ikke noget kontraksgrundlag for, at Hesalight A/S betalte. Han husker ikke, at Hesalight A/S' betaling af udgifterne blev drøftet. Der var ingen omsætning i Hesalight Asia-Pacific Pte. Ltd. Han mindes ikke, at der på noget tidspunkt blev igangsat projekter i dette selskab. Han og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 havde løbende kontakt om selskabets aktiviteter.

Når Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 bad om penge, var det Hesalight A/S, der betalte.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 havde ikke med bogføring at gøre. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har ikke spurgt, hvad han skyldte Hesalight A/S som følge af overførslerne.

Inden Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 rejste til Singapore, blev det aftalt, at Virksomhed ApS 2 skulle købe aktier i Hesalight A/S af Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. Han overførte en mio. kr. til Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 vedrørende aktiekøbet. Pengene kom ikke fra Virksomhed ApS 2, men fra Hesalight A/S. Beløbet blev betalt enten direkte til Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 eller via Virksomhed ApS 2. Der blev senere betalt en halv mio. kr. mere til Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 vedrørende aktiekøbet. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 skulle bruge en mio. kr. i december 2015 til køb af en Tesla.

Foreholdt mail af 7. marts 2016 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, hvorefter fremgår blandt andet, at overdragelsen af aktier "...hænger en del sammen med vores disponering om at være i SGP pt..." , var der efter hans opfattelse ikke sammenhæng mellem aktieoverdragelsen fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til ham og Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 ophold i Singapore.

Foreholdt mail af 23. april 2016 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 vedrørende datering af aktieoverdragelsesaftale, vil han tro, at de lavede en ny aftale med en ændret datering, men han husker det ikke.

Foreholdt sin forklaring for byretten, hvorefter han havde majoritetsejerskabet i Hesalight A/S og aldrig har ejet under 85 % af selskabet, forklarede han, at det rettelig var hans hustru, der via holdingselskaber ejede aktierne. Ejerforholdene

var som anført på koncerndiagrammet i EY's notat af 22. december 2016. Baggrunden for ejerforholdene var, at han tidligere var gået konkurs og ønskede at beskytte aktierne i Hesalight A/S. Han havde før akkordaftalen en gæld på ca. 7 mio. kr. til Danske Bank. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 vidste, at han på grund af denne gæld

ikke selv ejede Hesalight A/S, ligesom Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 vidste, at han ikke ejede Hesalight A/S. Han er usikker på, om Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 vidste det, og Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 vidste det ikke.

Han vil tro, at bestyrelsen godkendte årsregnskabet for 2. halvår af 2014 på et bestyrelsesmøde den 15. januar 2015 og underskrev årsrapporten den 23. januar 2015, som det fremgår af referat af bestyrelsesmødet og ledelsespåtegningen i årsregnskabet, men han husker ikke nærmere herom. Han ved ikke, hvorfor bestyrelsesmødereferatet ikke er underskrevet. Han var på daværende tids-punkt ikke bekendt med selskabslovens krav herom. Han tog Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ind i bestyrelsen for at tilføre professionalisme og blandt andet sørge for, at så-danne krav blev opfyldt. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 krævede ikke, at bestyrelsesmødereferaterne blev underskrevet.

Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mail af 3. december 2015 om indkaldelse til bestyrelsesmøde og om at ”komme i gang med bestyrelsesmøder” er ikke udtryk for, at de ikke havde mødtes i bestyrelsen. De mødtes, selv om der ikke var indkaldt til deci-derede bestyrelsesmøder, og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 deltog også i disse møder. De mødtes ugentligt eller hver anden uge. Han skal ikke kunne sige, om det var i deres egenskab af ansatte i virksomheden eller som bestyrelsesmedlemmer.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 overtog kontakten til EKF i 2013-2014 og havde herunder dialog med EKF om, hvordan de skulle tilrettelægge deres forretningsgange mv., så de kunne benytte EKF. Han og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 besluttede, om EKF-garanti skulle anvendes i de enkelte tilfælde. Han husker ikke, i hvilket omfang Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 deltog heri. Fra januar 2015 ophørte de med at benytte sig af garantistillelser fra EKF, da løsningen var for dyr. Han drøftede med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, at de skulle ophøre med at anvende EKF-garantier. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har ikke deltaget i denne drøftelse. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 blev ikke orienteret om beslutningen om at ophøre med at anvende EKF-garantier. Han og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har nok begge tænkt, at den anden ville orientere Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4. De drøftede fortsat potentielle kunder med EKF, efter de var ophørt med at anvende EKF-garantier. De foretog selv undersøgelser af kunden med henblik på kredit-vurdering, herunder i Dun & Bradstreets opslagsværk på nettet, og derefter bad de EKF om en vurdering. Hvis EKF efter en uformel drøftelse mente, at kunden var ok, blev de betrygget heri. Der var ikke tale om et tilbud på garantistillelse fra EKF.

EKF foretog blandt andet en vurdering af Asolar. Person 3 fra den danske ambassade i Brasilien havde en dialog med EKF. EKF foretog ikke en vurdering af Udenlandsk virksomhed, da aftalens varighed indebar, at EKF ikke kunne deltage. Oplysningen om, at en italiensk kommune ikke kan gå konkurs, da sta-ten garanterer for en kommunes betaling, findes i en mail fra en advokat. Han ved ikke, om denne mail findes i sagsmaterialet. EKF vurderede ikke aftalen

med Stara Pazova. EKF har været inde over kontraktsindgåelsen med Litcity. EKF har foretaget en generel vurdering i forhold til kommuner i Chile. EKF har ikke vurderet Olprim-kontrakten, da det ikke var relevant. EKF fik ikke beta-ling for at foretage kreditvurdering for Hesalight A/S i tilfælde, hvor det ikke endte ud i en garantistillelse. EKF har ikke udtrykt utilfredshed med dette.

Foreholdt ejeraftale for Hesalight Holding A/S, pkt. 5.3.C og E, hvorefter beslutning om væsentlige organisationsændringer samt ansættelsesvilkår for le-dende medarbejdere samt visse dispositioner, der overstiger 500.000 kr., kræver enighed, var han og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 stort set enige om beslutningerne. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 var orienteret om Vidne 1's afskedigelse og gav ikke udtryk for, at han var uenig, ligesom han ikke har erklæret sig uenig i de økonomiske dispositioner.

Han ved ikke, hvorfor Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 eventuelt mangler nogle af sine mails. Han har ikke kendskab til Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 adgang til mails. Han har for sit eget vedkommende på sin computer haft adgang til mails og kontrakter for hele den relevante periode.

Han har tidligere været ansat i et revisionsfirma og mangler ét fag i at have HD i økonomi og regnskab. Han har forstand på regnskaber, men havde dog ikke nærmere kendskab til produktions-og leveringsmetoden. Det undrede ham derfor ikke, at de anvendte produktionsmetoden. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 er begge kyndige regnskabslæsere.

Foreholdt mail af 18. december 2014 fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 m.fl. om den regnskabsmæssige behandling af ordrene vedrørende Starbucks og Iren, mente han, at regnskabstallene ville blive for voldsomme, hvis kon-traktsummerne for disse ordrer blev taget fuldt ud med i regnskabet. Det ville indebære en omsætning på ca. ½ mia. kr., hvilket ville være en voldsom stig-ning i forhold til omsætningen i det forudgående regnskab. Det var for drama-tisk, når det var hensigtserklæringer, de havde med at gøre. Det var ham, der besluttede, at en del af kontraktsummerne skulle med i regnskabet. Så vidt han husker, skete det efter drøftelse med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1. Han sendte besked om beslutningen til revisorens kontor, men talte ikke direkte med Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 om det. Der kom ingen tilbagemelding på hans besked, herunder fra Vidne 3, som var den medarbejder, de hovedsageligt havde kontakt med.

Under Erhvervsstyrelsens besøg i virksomheden i marts 2016 blev der ”hejst et gult flag” vedrørende anvendelse af produktionsmetoden, men de afventede Erhvervsstyrelsens konklusion, før de traf beslutning om at ændre regnskabsprincip. Han var bekendt med mail af 24. marts 2015 fra Person 80, PwC, vedrørende måden, de indtægtsførte på. Han forstod det ikke sådan, at

deres regnskaber var forkerte, men blot at de ikke kunne bruge det anvendte regnskabsprincip internationalt.

Vedrørende økonomisk status pr. 30. september 2015 samt estimat for 2015 udsendt i forbindelse med bestyrelsesmøde den 7. december 2015, hvoraf fremgår ca. 265 mio. kr. i cash total/forecast 2015 og ca. 408 mio. kr. i cash total pr. 30. september 2015, blev regnskaberne og de underliggende oplysninger gennemgået på bestyrelsesmødet, men der blev ikke spurgt ind til disse tal eller til, hvor længe der ville være likviditet i virksomheden. Han husker ikke, at det på bestyrelsesmødet i december 2015 blev drøftet, at det var en forudsætning for at de kunne indgå nye kontrakter, at der blev solgt fordringer.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 spurgte ind til selskabets cashburn, men han husker ikke hvor-når eller i hvilken sammenhæng. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ønskede oplyst, hvad det må-nedlige forbrug var, hvis selskabet ikke havde nogen indtægter.

Obligationsaftalen var en væsentlig aftale for Hesalight A/S. Der var ingen skriftlige retningslinjer for, hvordan Hesalight A/S skulle sikre overholdelsen af aftalen.

Udkastet til politik for håndtering af modpartsrisiko blev fremsendt af Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 forud for bestyrelsesmøde den 29. marts 2016. Han husker ikke, om mødet blev afholdt. I april 2016 blev behandlingen af spørgsmålet udsendt til næste bestyrelsesmøde i juni 2016. Han husker ikke, om politikken på noget tidspunkt blev drøftet eller vedtaget af bestyrelsen. På dette tidspunkt havde de ikke fokus på afholdelse af bestyrelsesmøder. Han husker ikke, hvem der blev bestyrelsesformand efter Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 udtræden i september 2016.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har forklaret blandt andet, at han overordnet kan vedstå sin forklaring som gengivet i byrettens dom, men dog med visse korrektioner.

For så vidt angår aftalen med Stara Pazova er det således korrekt, at han var involveret i forbindelse med udarbejdelsen af et tidligt udkast til aftalen, som han kommenterede på ganske kort, men herefter så han ikke noget til aftalen, før han hørte, at der var indgået en aftale vedrørende et "bid bond" .

Hvad angår mødefrekvensen i Hesalight A/S har han ikke forklaret, at der kun blev afholdt minimumsmøder. Der blev holdt mange møder, og medlemmerne af bestyrelsen arbejdede meget sammen i det daglige.

Omkring de strategiske overvejelser ved samarbejdet med EKF er det for hårdt stillet op, at han skulle have forklaret, at de var nødt til at tage stilling til en situation, hvor EKF kunne give afslag som følge af, at deres kvote var opbrugt,

men det var en hypotetisk overvejelse, de som professionel virksomhed var nødt til at tage højde for. Det er heller ikke korrekt, at han kendte alle de bilag, som PwC efterlyste i forbindelse med den mulige børsnotering i USA. Han kendte kun nogle af bilagene.

Vedrørende sine indtægter fra Hesalight A/S er det forkert anført af byretten, at han skulle have oppebåret løn. Han fakturerede sin omsætning i selskabet og modtog aldrig løn.

Det er endvidere ikke korrekt, at han har forklaret, at den eneste kontrakt, der burde have været præsenteret for bestyrelsen og obligationsejerne, var aftalen med Stara Pazova. Det var der også andre kontrakter, f.eks. aftalen med Ol-prim, der burde have været.

Om sit forhold til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 forklarede han, at han oprindeligt havde et udmærket forhold til denne. Forholdet var professionelt, men han har også bistået ham med 2-3 ting af privat karakter. Således hjalp han Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 med at skaffe en akkord med Dansk Bank for en gæld, som Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde fra et fejlslagent ejendomsprojekt, og han har bistået ham med at finde en advokat på Mallorca til at berigtige en sommerhushandel og i forbindelse med overvejelserne om, hvorvidt sommerhuset skulle erhverves af en fond, af firma-et eller af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 selv. Han var dog ikke involveret i transaktionen ved erhvervelsen af ejendommen. Endelig har han på et tidspunkt haft en dialog med skatterådgivningsfirmaet Baker Tilly om, hvorvidt Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 kunne få status som udenlandsdanske.

Oprindeligt troede han lige som alle andre, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var den reelle ejer af Hesalight A/S. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fremstod konsekvent som ejer, uanset at det var hans hustru, der formelt ejede aktierne. Han ved ikke, hvornår han fik at vide, at aktierne i Hesalight A/S og Bogholderiafdelingen tilhørte hustruen.

Han havde i øvrigt ikke den store indsigt i Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 private økonomi, men fik en vis indsigt i forbindelse med akkordforhandlingerne med Danske Bank. Han erindrer ikke, om han i den forbindelse fortalte Danske Bank, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ifølge nøgletallene havde udsigt til et snarligt udbytte i Hesalight A/S og Bogholderiafdelingen. Han vidste, hvad Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fik i løn i Hesalight A/S, men har ikke set hans personlige budgetter. Han kendte heller ikke til familiens økonomi, eller hvilken levestandard Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde i privatlivet. Han vidste godt, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke kunne have meget luft i økonomien med den akkord, han fik med Danske Bank. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde dog udsigt til et godt udbytte fra Hesalight A/S fra regnskabsåret 2014. Hertil kom, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 også havde et andet firma, Bogholderiafdelingen, som han kunne oppebære udbytte fra.

Det var ikke meningen, at afdragene til Danske Bank skulle betales via Hesa-light A/S, men ganske givet af udbyttet fra Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 virksomheder el-ler fra Virksomhed ApS 2. Han tænkte ikke nærmere over, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i tidsmæssig nær sammenhæng med akkordforhandlingerne med Danske Bank i privat regi erhvervede en ejendom på Mallorca.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ville af skattemæssige årsager hellere have penge ud som ud-bytte fremfor udbetalt bonus af kapitalfrembringelsen. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fik et udbytte i forbindelse med årsregnskabet for 2014, og han tror, at når

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i forbindelse med finansieringen af huskøbet på Mallorca i en mail af 25. maj 2015 har omtalt en bonus, mente han reelt ”udbytte”. Der var indgået en aftale med obligationsejerne om, at der kunne udtages et udbytte på 20%, men der var aldrig en anmodning til bestyrelsen fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 om, at han vil-le have en bonus.

Han kan godt huske lånet på 25 mio. kr., som blev beskrevet i bestyrelsesmøde-referatet fra mødet den 7. december 2015. Man ville erhverve naboejendommen på Lykkesgårdsvej, som man hidtil havde lejet. Bestyrelsen bevilgede lånet, og han havde ingen anelse om, at pengene ikke blev brugt til at købe naboejendommen. Han havde ingen anledning til at tro, at lånet blev brugt til noget andet. Han har ikke nogen erindring om, hvordan de kom frem til beløbet på 25 mio. kr. Bestyrelsen traf en protokolleret beslutning. Bestyrelsen fulgte ikke op på, om beslutningen blev eksekveret. Det ville typisk ikke være ham, der skulle lave købsaftalen, men formentlig Advokat 1. Han fandt muligvis først efter, at han havde forladt selskabet, ud af, at ejendommene alligevel ikke var købt.

Han er ikke enig med konkursboet i, at han med sin baggrund burde kunne gennemskue alt i Hesa-light A/S. Som bestyrelsesformand var han nødt til at stole på, at han fik et retvisende og korrekt billede fra den administrerende di-rektør. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har givet ham forkert information på forskellige områ-der. F.eks. var visse aftaler indgået med forfalskede dokumenter, hvad han ikke havde mulighed for at gennemskue. Der var også nogle kundekontrakter, der ikke havde den størrelse, som resten af bestyrelsen var stillet i udsigt. Han fik således ikke en korrekt og retvisende beskrivelse af aftaleforholdene. Det bed-rageri, Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 begik i Hesa-light A/S, blev ikke fremlagt for bestyrel-sen, og han havde ikke mulighed for at regne ud, at der skete uregelmæssighe-der.

Som bestyrelsesformand var han en del af den strategiske ledelse, men var ikke med i direktionen og derfor ikke en del af den daglige ledelse. Han havde dog også visse operationelle ansvarsopgaver som konsulent, f.eks. ved rekruttering af medarbejdere og varemærkebeskyttelse mv.

Der blev ikke holdt så mange formelle møder i bestyrelsen, men bestyrelsesmedlemmerne havde løbende drøftelser. Han var i Hesalight A/S tre dage om ugen, hvor også Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 arbejdede fra. Deres møder blev ikke protokolleret, men han tog noter, som han efterfølgende renskrev og ofte videreformidlede. Der var også møder, der ikke blev nedskrevet noget fra. Det er sædvanligt, navnlig i en start-up-virksomhed, at beslutningsgangen er uformel. Der var generelt heller ikke den store interesse fra de øvrige bestyrelsesmedlemmer i at få dokumenteret deres aftaler.

I starten var der kun fem ansatte i Hesalight A/S, og medarbejderne varetog derfor et bredt ansvarsområde. Han stod selv for at udfærdige standardkontrakter, som skulle bruges til kunderne. Havde sælgerne ændringer til de konkrete kundekontakter, ville de komme til ham. Virksomheden udviklede sig ganske hurtigt og kom hurtigt op på 80 medarbejdere. Da strukturen blev ændret, så der blev ansat landechefer og agenter i de forskellige lande, overgik ansvaret med at udfærdige kontrakter til landecheferne. Herudover blev Advokat 1 også mere og mere involveret.

Han var også aktiv i at få opbygget en varemærkeportefølje og med at ansætte de rigtige folk til de rigtige poster. Han havde også kontakten med eksterne parter, herunder en del dialog med EKF og Vækstfonden. Han har deltaget i møder i Schweiz, og han var i Ecuador, hvor han mødtes med vicepræsidenten og en minister omkring gadebelysning. Han har også modtaget en pris i Serbien.

Hans involvering med EKF bestod i, at han havde drøftelser på det strategiske niveau, altså om hvilke typer af aftaler der kunne opnås garanti for. Den konkrete sagsbehandling med EKF havde han ikke noget at gøre med, men han vidste, at der blev indgået aftaler med EKF. Da de indgik aftalen med obligationsejerne, var målsætningen, at de ikke længere skulle indgå garantiaftaler med EKF, men at de stadigvæk skulle bruge EKF til at få lavet en kreditvurdering af kunderne. Dette begyndte de på i forbindelse med første tranche i efteråret 2014, og han gik ud fra, at EKF forhåndsgodkendte deres kundefaletter efter dette tidspunkt. Han spurgte ikke Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, om alle kontrakter var godkendt. Der var ingen grund til at tro, at dette ikke var tilfældet. Han regnede med, at det, at EKF havde forhåndsgodkendt kontrakter, også var en garanti for, at de ville kunne accepteres. Han gjorde sig ikke nogen tanke om, hvor lang tid en ”forhåndsgodkendelse” fra EKF var bindende.

Det var vist først i foråret 2016, at det gik op for ham, at EKF ikke havde forhåndsgodkendt kontrakterne. Således troede han også, at EKF havde vurderet Asolar, som Person 3 fra Udenrigsministeriet havde anbefalet som kunde til dem. Det fandt han dog ud af den 14. december 2015 ikke var tilfældet. Han husker ikke, om EKF var inde over Olprim.

Op til foråret 2015 havde de to udfordringer. Den ene var, at Hesalight A/S var i dialog om en børsnotering i USA. Det var derfor, at Person 49 fra PwC kom ind over regnskaberne. Det andet var implementering af Navision. Vidne 1 var blevet ansat som CFO og blev bedt om at håndtere begge opgaver. Det var to store opgaver, der lå ud over den almindelige CFOs rolle. Person 49 oplyste, at der var problemer med træk på selskabets kreditkort, og at der manglede fakturaer i bogholdningen. Han troede, at problemerne skyldtes, at Vidne 1 havde fokus på andre ting. Han foreholdt Vidne 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 uregelmæssighederne og tog også initiativ til at få opmandet finansafdelingen, så der kunne komme styr på virksomheden. Herudover foreslog han Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, at der blev ansat en assisterende CFO. Det var i august og september 2015. Det sidste blev dog aldrig til noget, da Vidne 1 fik bedre tid, efter at børsnoteringen ikke var blevet til noget. I november 2015 fremlagde Vidne 1 et godt og gennemarbejdet materiale, som betryggede ham i, at der var ved at være styr på virksomheden.

Ud over de problemer, som hans ven, Person 42, havde påpeget over for ham, understregede han også problemer med momsindberetning for Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Vidne 1. Da han ikke efterfølgende hørte noget herom, gik han ud fra, at problemerne var løst.

Han kendte til langt de fleste aftaler, som Hesalight A/S havde indgået, men han var ikke nede i detaljerne. Han så heller ikke alle aftalerne. Der var ikke en politik om, at alle aftaler, heller ikke aftaler af en vis størrelse, skulle forbi bestyrelsen. Det var og er fortsat hans opfattelse, at det kun er i særlige tilfælde, at en bestyrelse skal inddrages i driften. Det var først, da de indførte en modpartspolitik i marts 2016, at det blev en fast rutine, at bestyrelsen kom ind over kontrakterne. Den liste over de forskellige aftaleformer, som han udarbejdede og sendte til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 den 16. april 2014, var ikke en del af hans bestyrelsesarbejde, men var en konsulentopgave.

Han ville forvente, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 kom til ham, hvis en kontrakt havde en sådan karakter, at den burde godkendes i bestyrelsen. Som eksempel kan nævnes Olprim-kontrakten, som blev forelagt og afvist af bestyrelsen. Det var spørgsmålet om sikkerhedsstillelsen, den faldt på. Kontrakten med Stara Pazova, som angik kloakker og pumper i Serbien, læste han et førsteudkast på. De var interesserede i at bygge et nyt forretningsområde op og ville bruge forretningsmodellen fra salg af LED-lys på det nye område. De havde været i dialog med Dansk OTC, og han havde set på spørgsmål vedrørende varemærkerettighederne.

Han var ikke ansvarlig for kontrakten med Udenlandsk virksomhed. Det var Vidne 1, den lokale landeansvarlige og den lokale agent, der var dette.

Han havde heller ikke noget med Asolar at gøre, bortset fra at den lokale agent var en af hans gamle bekendte. Han havde på et tidspunkt en drøftelse med agenten, hvor han afviste, at denne kunne få et honorar, inden kontrakten var indgået.

Han var involveret i samarbejdet med Starbucks og har i den forbindelse været i Schweiz og set på installationer i en Starbuckscafé. Der havde hele tiden været tale om, at aftalen skulle udvides til flere lande, og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fortalte ham, at det var lykkedes. Den store Starbucks-kontrakt var han dog ikke involveret i.

Han mindes ikke, at han var involveret i samarbejdet med CPL Concordia.

Det var til gengæld ham, der udarbejdede aftalen med Mavi. Der var tale om en fordelagtig optionsaftale, som indebar, at Hesalight A/S beholdt Mavis varer på lageret. Hvis Hesalight A/S' andre kunder havde brug for varerne, kunne de tilbagekøbe varerne fra Mavi. De fik således en aftale om, at de kunne købe materiale tilbage fra Mavi. Oprindeligt skulle Mavi agere agent for Hesalight A/S, men de var ikke bare en klassisk agent. De havde lovet at drive en organisation, der skulle drive salget i 19 lande. De skulle så have eksklusivitet på agentvirksomhed/salg i disse lande. Det var lidt uklart, om Mavi var kunde eller agent mv.

Han var bekendt med, at der var en dialog med Salmoiraghi, og gik ud fra, at der var indgået en bindende kontrakt.

Hans opgaver i Hesalight A/S svarede til dem, han havde i øvrigt bestyrelsesarbejde, og han har overholdt sine forpligtelser efter selskabslovens § 115 loyalt, samvittighedsfuldt og med en betydelig arbejdsindsats.

Om sine bestræbelser for at sikre en tilstrækkelig bogføring og regnskabsaflæggelse forklarede han, at han måtte forlade sig på, at Hesalight A/S havde en direktør med en regnskabsmæssig baggrund samt en bogholder. Der blev hvert år aflagt regnskab, som var revideret af en statsautoriseret revisor med udelukkende positive referencer. Ingen, hverken selskabets dygtige advokater, investorerne eller andre, havde på noget tidspunkt tilkendegivet, at der skulle være problemer i selskabet.

Om sikring af procedurer for risikostyring og intern kontrol forklarede han, at de havde ganske meget kontrol. Alt salg var bygget op via et agentnetværk med eksterne agenter og en ansat landechef. Der var altid to par øjne på alle kunder, en lokal agent og landechefen. Der var desuden en logistikafdeling, der i dialog med finansafdelingen stod for indkøb. Efter investeringen rapporterede selskabet løbende tilbage til obligationsejerne, og der var aldrig nogen, der havde

indvendinger imod selskabets fremgangsmåde. Hertil kom, at regnskaberne jo løbende blev anmærkningsfrit revideret af en statsautoriseret revisor. Endelig indførte de Navision som en yderligere kontrolmekanisme.

Om den løbende rapportering til bestyrelsen om selskabets finansielle forhold forklarede han, at det i startfasen var Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, der skulle informere ham og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. Der kom løbende rapporter, herunder selvfølgelig årsregnskabet. Med hensyn til hans forpligtelse til at overvåge, at direktøren overholdt sin driftsforpligtelse, havde han ingen overvejelser om, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 skulle begå noget strafbart. Der var ingen advarselslamper overhovedet.

Endelig arbejdede han hele tiden med Hesalight A/S' kapitalberedskab. De arbejdede med EKF, så de kunne indgå aftaler, der kunne bidrage med betydelig likviditet, og han fik at vide, at EKF havde godkendt alle aftaler. De arbejdede også med at få obligationsudstedelsen på plads, hvad der var ved at lykkes, indtil polemikken omkring selskabet blev for voldsom. Han havde generelt ingen bekymringer for selskabets likviditet. I værste fald kunne de jo bare læne sig tilbage og lade være med at indgå nye kontrakter, indtil de begyndte at få likviditet ud af de allerede indgåede. For så vidt angår selskabets drift kan han i øvrigt fuldt ud tiltræde redegørelsen fra PenSam til SØIK vedrørende PenSams investering i Hesalight A/S.

Han fik ikke løn fra Hesalight A/S. Det er korrekt, at hans selskab har faktureret Hesalight A/S ca. 11,6 mio. kr. inkl. moms. I alt svarer det til en årlig fakturering på 2,3 mio. kr. Pengene skulle også dække kontorhold, videreuddannelse, firmabil osv. samt arbejdsvederlag til ham selv. Han vurderer, at han har haft et honorar pr. time på under 2.500 kr. Honoraret bestod af to elementer: Et honorar for konsulenttydelser og en "sats fee", som var en procentdel af den kapitalfremskaffelse, han stod for. Han anser vederlaget for at være rimeligt.

De havde hele tiden fokus på likviditeten. Når startup-virksomheder kører med et princip om, at indtægterne skal bogføres så tidligt som muligt, medfører det, at nøgletallene ser bedre ud. Det er ganske sædvanligt. Det har stået klart og tydeligt beskrevet i alle selskabets regnskaber. Der var ingen falske lodder i vægtskålen. Derfor havde han heller ingen betænkeligheder ved at godkende udbytte på 8 mio. kr. på trods af, at der ikke kom noget ind på driften. Hesalight A/S var en frontloaded investering. Indtægterne fra kunden kom først se-nere efter 3-5 år. Alle – herunder obligationsejerne – vidste, at det var Hesalight A/S' forretningsprincip. Obligationsejerne var informeret om, at der skulle være adgang til udbytte for ejerne af Hesalight A/S. De drøftede ikke i bestyrelsen, hvad der skulle gøres i forhold til udbyttet, hvis pengene fra de igangværende arbejder ikke kom ind. De har derimod løbende og indgående drøftet risikoen

for manglende indtægter fra kunderne. Det var netop derfor, at de havde EKF's kreditvurdering og sikkerhedsnettet i den forbindelse.

I 2015 kunne de se, at de stod med en negativ egenkapital. De havde en dialog med finansieringsmuligheder i USA. Det var ikke et egentligt problem, at de skulle skifte regnskabsprincip, hvis de skulle børsnoteres, men det krævede en anden periodisering. Substansen var præcis den samme, men nøgletallene så anderledes ud. De havde jo i øvrigt fået revisors tilsagn om, at alt var godt.

Han var ikke bekymret for, at likviditetsbeholdningen faldt med 143 mio. kr. i 3. kvartal i 2015. De havde 266 mio. kr. i kassen og kunne skaffe yderligere likviditet. Det var meget betryggende. Efter den dårlige presseomtale startede den 28. februar 2016, blev der gjort rigtig meget for at forbedre likviditeten. Selskabet var godt og stærkt, og de arbejdede med forskellige investorer, som ville købe aktier. De havde også drøftelser med EKF. De overvejede at lade være med at indgå flere aftaler, men i stedet vente på, at pengene kom ind, men de nåede ikke at træffe den beslutning. Fra 1. marts 2016 var det hele tumultarisk. Han skrev og modtog utrolig mange mails, der lå uden for normal drift, herunder havde han en meget omfattende mailkorrespondance med obligationsejerne. Hesalight A/S havde desuden kontakt til en række professionelle, eksterne aktører, herunder KPMG, Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4, Advokatfirma 2 og Advokat 1. De havde hele tiden massivt fokus på likviditeten.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har supplerende forklaret blandt andet, at de i virksomheden

forventede at få behov for yderligere plads til lager og kontor, hvilket var baggrunden for ønsket om at købe driftsejendommene på Lykkegårdsvej. Det blev drøftet at lægge ejendommene i Virksomhed ApS 2, hvorved de ville komme "af balancen" i Hesalight A/S. Dette var baggrunden for lånet på 25 mio. kr. til Virksomhed ApS 2. Han forstod de 25 mio. kr. som et rammebeløb. Han vidste ikke, hvad ejendommene ville komme til at koste. Advokat 1 var til stede på bestyrelsesmødet, hvor dette blev drøftet. Han hæftede sig ikke ved, at det fremgik af materialet fremsendt forud for bestyrelsesmødet, at ejendommene Lykkegårdsvej 13 og 11 var anskaffet henholdsvis den 1. september 2015 for 1,8 mio. kr. og den 31. december 2015 for 5 mio. kr. Han husker ikke, hvor-for der skulle ydes et lån på 25 mio. kr., når den samlede anskaffelsessum var oplyst til 17,3 mio. kr.

Han var ikke vidende om, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 trak penge ud af selskabet til sig selv, og at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 købte ejendomme på Mallorca for selskabets penge.

Han var klar over, at langfristet gæld var en risiko. Obligationslånet blev optaget, da der var vækst i virksomheden, og markedet gav mulighed for at påtage

sig større projekter, som skulle finansieres. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 undersøgte mulighederne for kapitalfremskaffelse med hans viden og accept.

Det var efter hans opfattelse ikke håbløst at fortsætte driften ved udgangen af 3. kvartal 2015. Han er uenig med konkursboet i dette. Der var på dette tidspunkt blandt andet en voksende pipeline, projekter med levering og en betryggende likviditet. Der var ingen i bestyrelsen eller ledelsen eller omkring virksomheden i øvrigt, der gav udtryk for, at det var håbløst at fortsætte driften på dette tids-punkt.

Han fik stillet en bil til rådighed af Hesalight A/S, mens han var i Danmark. Det var en Honda CR-V. Han betalte skat af fri bil. Han har ikke på noget tidspunkt fået en Tesla af Hesalight A/S.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og han indgik en aftale om salg af aktier. Prisen blev efter en forhandling mellem dem aftalt til 20 mio. kr. Han har modtaget en mio. kr. Han mener ikke, at dette beløb blev overført fra Hesalight A/S. Hans mail af 21. de-cember 2015 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 vedrører salget af aktier til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Han bad om en mio. kr., da han skulle bruge dette beløb til køb af en Tesla.

Han og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 blev enige om at starte et selskab i Singapore med ham som spydspids det første år eller halvandet. Planlægningen blev påbe-gyndt i 2015. Han husker ikke nærmere om dateringen af sin ansættelseskon-trakt i selskabet, Hesalight Asia Pacific Pte. Ltd.

De udbetalinger til ham, der fremgår af den af EY udarbejdede pengestrømsanalyse af 5. oktober 2017, består af løn i overensstemmelse med hans ansættelseskontrakt samt for så vidt angår 2015 tre bonusudbetalinger. For så vidt angår 2016 fik han ud over løn udbetalt beløb vedrørende driften af Hesalight Asia-Pacific Pte. Ltd. samt omkostninger vedrørende hans udstationering. Hesalight Asia Pacific Pte. Ltd. havde driftsudgifter til blandt andet leje af kontor, løn til en medarbejder, rejser, advokater og forsikring. Det er ikke sædvanligt, at han skulle afholde sådanne udgifter af egen lomme. Han har fremlagt oplysning om de udgifter, som han mener, at han var berettiget til at få dækket. Det er sæd-vanligt, at en virksomhed dækker private udgifter ved en udstationering. Da Hesalight A/S gik konkurs, lukkede han forretningen i Singapore og afsluttede lejeaftaler mv., så der ikke opstod yderligere gæld.

Efter hans opfattelse var der ikke tale om, at han ledede Hesalight A/S sammen med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, da der navnlig i 2015 var mange for-hold, som han ikke var informeret om eller inddraget i. De havde i den daglige drift af virksomheden hver deres ansvarsområder med udgangspunkt i deres forskellige faglige ekspertiser. Han stod for det tekniske, produktmæssige om-råde. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var CEO og traf i vidt omfang de endelige beslutninger i

den daglige drift. Som bestyrelsesmedlemmer drøftede de virksomhedens forhold generelt.

Han har i forbindelse med bestyrelsesmøder bedt om yderligere indsigt i kontrakterne og spurgt ind til, hvordan kontrakterne var sikret. Det var ikke sædvanligt at forelægge kontrakter for bestyrelsen, og han havde heller ikke med kontrakterne at gøre i sin daglige funktion og ønskede derfor yderligere information. Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 oplysning i bestyrelsesmødet den 20. april 2016 om, at kontrakterne var ”kvalitetstestet”, betryggede ham. Han tænkte, at kontrakterne var blevet set igennem og kontrolleret for, om de var korrekt opgjort.

Med hensyn til etablering af interne kontroller bidrog hans daglige tilstedeværelse i virksomheden til, at han som bestyrelsesmedlem havde indsigt i virksomhedens forhold. I 2014 og især 2015 var professionalisering af virksomheden et tema. Han var med til at beslutte, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 skulle ind i bestyrelsen, hvilket affødte en række andre tiltag. Der blev oprettet en finansafdeling og ansat en CFO. De arbejdede endvidere med excelværktøjer til tilbudsgivning og indførte Navision og flere andre systemer til økonomistyring mv. Han sørgede ikke for etablering af en egentlig intern kontrol af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 som direktør i selskabet. Der blev ikke fastlagt overordnede retningslinjer for Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 virke som direktør, herunder hvilke dispositioner han som direktør kunne træffe beslutning om, og hvilke der krævede forelæggelse for bestyrelsen. Han vurderede, at sådanne foranstaltninger ikke var nødvendige, da Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 selv var medlem af bestyrelsen og havde en stor ejerandel af virksomheden og dermed en egen interesse i virksomhedens forhold. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 traf beslutning om anvendelse af EKF i de enkelte tilfælde, muligvis i samarbejde med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1. Det var efter hans opfattelse ikke en præmis, at kontrakterne skulle være godkendt eller sikret af EKF. Der var andre måder at sikre kundernes betaling på.

For så vidt angår kontrakten med Mavi var der tale om et længerevarende forløb, hvor han først sent i forløbet blev bekendt med, at Mavi ikke havde betalt afdrag til banken. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 nævnte for ham, at der var problemer. At Hesalight A/S selv havde betalt, blev han først bekendt med endnu senere. Han mener ikke, at hans adfærd eller undladelse i den forbindelse kan have medført tab for obligationsejerne.

Eksistensen af ordrer ville ikke nødvendigvis indebære aktivitet på virksomhedens lager i Roskilde, da der kunne være tale om leveringer, som fandt sted direkte mellem producenten og kunden.

Han var ikke med til at træffe beslutning om Vidne 1's afskedigelse, men blev informeret af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Vidne 2 blev ansat som con-

troller med reference til Vidne 1, men blev forfremmet efter opsigelsen af Vidne 1. Forfremmelsen blev opfattet som midlertidig.

Mail af 14. maj 2014 er et notat, som han har sendt til sig selv i forbindelse med et møde med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, blandt andet vedrørende inddragelse i beslutninger i virksomheden. Han havde en samtale med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 herom.

Hans mail af 21. oktober 2014 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 vedrører hans arbejde med at sikre ensartede betalings-og leveringsbetingelser, produktgarantier mv. Han samarbejdede med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 om dette.

Det er korrekt som forklaret for landsretten under straffesagen mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, at han ikke kendte til kontrakten med CPL. Han har i mail af 10. marts 2015 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 alene nævnt CPL som en potentiel kunde i virksomheden i forbindelse med mulige volumenrabatter.

Han var ikke involveret i eller bekendt med overvejelserne om revisorskifte. Han modtog ikke mail af 3. juni 2015 fra Person 49, PwC til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 m.fl. eller blev på anden måde oplyst om, at PwC afslog af foretage revision.

Hans mail af 3. november 2015 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 omtaler blandt andet Pipeline Tool, som er et ledelsesværktøj, hvor kundeemner angives sammen med størrelsen af det potentielle salg og tidspunktet herfor. Det var et af tiltagene vedrørende standardisering, de arbejdede med i virksomheden i 2015.

Mailkorrespondancen af 5. november 2015 mellem ham og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 vedrører overvejelser om at byde på et konkursramt selskabs aktiver. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde bragt dette i forslag og spurgte ham til råds. Han afslog samme dag, at de skulle gå videre med det, da der ikke var tilstrækkelig information.

Mail af 3. december 2015 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, cc Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, vedrørte, at han ikke var blevet indkaldt til bestyrelsesmøde forud for Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 mail af samme dato.

Mail af 17. december 2015 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Advokat 1 vedrørte fastsættelse af tidspunkter for bestyrelsesmøder i 2016. Det lykkedes at få sat møderne i kalenderen. Han ved ikke, hvorfor der er referater, hvori han ikke optræder som mødedeltager. Hans mail af 19. februar 2016 til de øvrige bestyrelsesmedlemmer m.fl. viser hans interesse for at deltage i bestyrelsesmøderne.

Vedrørende mail af 7. marts 2016 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, hvoraf fremgår blandt andet, at aftalen om aktieoverdragelse ”hænger en del sammen med vores disponering om at være i SGP pt...” , var hans ophold i Singapore en

forretningsmæssig disposition. Hans opgaver i Singapore var tidskrævende. De projekter, der er omtalt under nærværende sag, var kun en lille del af virksomhedens projekter.

Han har ikke modtaget mail af 25. april 2016 fra Person 44, KPMG, hvoraf fremgår blandt andet, at virksomhedens regnskabsaflæggelse kan være forkert på grund af den anvendte regnskabsmetode, og han erindrer ikke på anden måde at være blevet orienteret om dette.

Han blev bekendt med Advokat 5's mail af 18. maj 2016, da han modtog Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 mail af 19. maj 2016. Han ville gerne deltage i møderne, der var omtalt i mailkorrespondancen. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fandt det ikke nødvendigt, at han rejste til Danmark. Ved bestyrelsesmødet den 26. maj 2016 blev han bekendt med, at selskabets likviditet var mindre, end han havde antaget, og at det var påkrævet at sælge fordringer og/eller finde nye investorer. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 arbejdede med dette. Selv blev han i Danmark og prøvede at fremskynde aftaler med kunder, som han mente ville kunne generere indtjening. Obligationsejerne gav på dette tidspunkt ikke overfor ham udtryk for, at de havde nået håbløshedstidspunktet, eller at der var tale om svindel eller udbetaling til private formål. Da det i august 2016 blev besluttet at lave en due diligence, antog han, at de ville finde en løsning. Deltagelsen af advokater i processen betryggede ham i, at man ville finde en løsning. Han modtog og Vidne 12's rapport. EY's rapport fik han først senere i forløbet.

Hans mail af 30. oktober 2016 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 vedrører et forlig om patentret-tigheder. Formålet var at forhindre, at der senere skulle opstå problemer med disse rettigheder. Han troede på dette tidspunkt fortsat på, at der blev fundet en løsning for virksomheden.

Han slettede ikke mails, før han overdrog sin mailboks til konkursboet. Omkring tidspunktet for konkursen gemte han sine mails på en harddisk og havde derfor adgang til dem. Efter byrettens dom har han mistet adgangen til sine mails og har derfor anmodet konkursboet om adgang til materialet. Han fremlagde for byretten de mails, som han på det tidspunkt mente var relevante.

Han og hans ægtefælle har hver især en månedlig indtægt på omkring 40.000-50.000 kr. De ejer i lige sameje en fast ejendom, som de bor i. Ejendommen har en handelsværdi på ca. 4,5 mio. kr. De ejer endvidere to biler og en båd til en værdi af ca. 30.000 kr.

Han vidste ikke, at det ikke var Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, men hans ægtefælle Person 11, der var medejer af Hesalight A/S. Han tjekkede ikke, hvem der ejede Luamsa Holding ApS, som sammen med hans eget selskab ejede Hesalight

Holding A/S. Han vidste ikke, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 tidligere var gået konkurs og havde gæld til sine kreditorer.

I forbindelse med indgåelsen af aftalen om obligationslån anmodede han ved mail af 10. december 2014 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, cc Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, om orientering om detaljerne vedrørende denne aftale. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 forklarede ham om hovedtrækkene i aftalen umiddelbart efter indgåelsen af denne. Han husker ikke, om han blev orienteret yderligere. Han kan ikke forklare, hvorfor han an-gav datoen den 1. september 2014, da han underskrev bestyrelsesmødereferatet, som blev fremsendt til ham med mail af 9. december 2014 og returneret med hans mail af 10. december 2014.

Bestyrelsesmødet den 1. september 2014 var et ”skrivebordsmøde” . Han læste aftalen i løbet af 2015. Han hæftede sig ved de overordnede krav og betingelser, herunder vedrørende udbetaling af udbytte, covenants og virkninger af manglende opfyldelse.

Han husker ikke, om han har læst revisors bemærkninger i årsregnskabet for 2. halvår af 2014 om langfristede gældsforpligtelser som en væsentlig og risiko-fyldt post. Han sørgede ikke for indførelse af skriftlige retningslinjer og kontrol-ler med henblik på at sikre, at Hesalight A/S overholdt aftalen om obligations-lån. Som følge af den indbyrdes rollefordeling i ledelsen var det mere nærlig-gende, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 varetog dette. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ud-arbejdede en politik for håndtering af modpartsrisiko, som blev fremlagt på et bestyrelsesmøde, men han husker ikke nærmere herom.

Efter hans opfattelse er bestyrelsesmødereferaterne fra december 2014 og frem-efter ikke fyldestgørende, men han har ikke foretaget sig yderligere i den an-ledning. Fra den 15. december 2015, hvor Advokat 1 deltog, kom der mere styr på indkaldelse og referater. Han deltog i stort set alle bestyrelsesmø-der og mener også, at han deltog i bestyrelsesmødet den 20. april 2016, hvor det fremgår af referatet, at han havde meldt afbud. Han korrigerede det ikke. Efter den 26. maj 2016 blev der ikke afholdt flere bestyrelsesmøder. Det var en hek-tisk periode. De havde drøftelser, men ikke egentlige møder. Han husker ikke at have truffet det nye bestyrelsesmedlem, Person 40.

Ved bestyrelsesmødet i december 2015 var der ingen drøftelse eller indikation af, at der ikke var tilstrækkelig likviditet til at fortsætte driften af virksomhe-den. Hans vurdering var, at de kunne fortsætte driften - også hvis de ikke solgte noget - henset til oplysningerne om en forventet cashbeholdning på 265 mio. kr. ved årets udgang og den burnrate, han regnede med. Han havde ikke overblik over selskabets forpligtelser. Han husker ikke, at han spurgte ind til oplysnin-gerne om et likviditetstræk på 143 mio. kr. i 4. kvartal 2015, eller at det i øvrigt blev drøftet. Han antog, at likviditetstrækket vedrørte igangværende projekter, blandt andet kontrakterne med Asolar og Udenlandsk virksomhed. Han husker ikke, om han reagerede, eller om der var drøftelser i bestyrelsen i anledning af oplysnin-

gen i udkast til årsregnskab for 2015, hvorefter den likvide beholdning var 202 mio. kr. ved årets udgang.

De havde planlagt et bestyrelsesmøde hvert kvartal. Han ved ikke, hvorfor det næste bestyrelsesmøde først blev afholdt i april 2016.

Vedrørende det omarbejdede årsregnskab for 2. halvår af 2014, hvor det af ledelsesberetningen fremgår blandt andet, at det var ledelsens forventning, at den negative egenkapital på ca. 24 mio. kr. reetableredes ved egen drift, forventede de at opnå dette ved at realisere fordringer eller skaffe kapital. Der foreligger ikke noget skriftligt materiale herom. Han hæftede sig ikke ved, at der for så vidt angår anvendt regnskabspraksis var andre forhold, der skulle ændres, end metoden vedrørende indregning af omsætning. Vedrørende tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder, som i det omarbejdede regnskab udgjorde en post på ca. 12,5 mio. kr. mod før ca. 7,4 mio. kr., husker han ikke nærmere om baggrunden herfor, eller at han spurgte ind til dette. Han antog, at det vedrørte selskabets datterselskaber. Han var optaget af, at de efterlevede Erhvervsstyrelsens afgørelse og havde i øvrigt fokus på virksomhedens aktuelle forhold.

Vedrørende årsregnskabet for 2015, hvor det af ledelsesberetningen fremgår blandt andet, at det var ledelsens forventning, at den negative egenkapital på ca. 22 mio. kr. reetableredes ved egen drift, forventede de at opnå dette ved at fortsætte de tiltag, de var i gang med. Han erindrer ikke, hvorpå de baserede det anførte om, at ledelsen forventede at have likviditet til de næste 12 måneder. Han var klar over, at de skulle reducere deres omkostninger og burnrate, hvis der skulle være likviditet til de kommende 12 måneder. Han bemærkede ikke, at tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder pr. 31. december 2015 udgjorde ca. 40 mio. kr. mod 12,5 mio. kr. året før. Posten blev ikke drøftet. Han har formentlig antaget, at det vedrørte datterselskaber, men han har ikke undersøgt hvilke, eller hvornår beløbene ville blive tilbagebetalt. Han husker ikke at have læst den del af ledelsesberetningen, hvoraf fremgår, at selskabet efter regnskabsårets afslutning havde realiseret et overskud, således at egenkapitalen nu var blevet positiv. Han var som før nævnt mest optaget af at efterleve Erhvervsstyrelsens afgørelse.

Han husker ikke at være informeret om udlån fra Hesalight A/S til kunder.

Vedrørende den af EY udarbejdede pengestrømsanalyse af 5. oktober 2017, hvoraf blandt andet fremgår udbetaling af ca. 48 mio. kr. til kunder i 2015 og ca. 21 mio. kr. til kunder i 2016, husker han ikke, at han var klar over, at der blev udlånt beløb i denne størrelsesorden. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gjorde ham ikke opmærksom på anvendelsen af disse beløb.

Han antog, at han som menigt bestyrelsesmedlem og ikke særligt regnskabskyndig ville blive gjort opmærksom på spørgsmål om sikring af et forsvarligt

kapitalberedskab af de øvrige bestyrelsesmedlemmer eller selskabets revisor. Fra medio 2015 efterspurgte han endvidere flere gange halvårsrapporter og kvartalsrapporter fra Vidne 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, men fik oplyst, at materialet ikke kunne udleveres, da det var svært at sammensætte oplysningerne på grund af indførelsen af Navision. Han fik først de efterspurgte oplysninger ved bestyrelsesmødet i december 2015. Han stolede på, at det ikke kunne lade sig gøre at sammensætte tallene indtil da, og overvejede derfor ikke at udtræde af bestyrelsen på grund af de manglende informationer.

Vedrørende mail af 11. august 2014 fra ham til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 husker han ik-ke det i mailen omtalte forløb. Der må have været tale om et sjældent tilfælde, hvor han foreslog en model for finansiering.

Hans mailkorrespondance af 28. august 2014 vedrører anskaffelse af et økonomisystem. Anvendelsen af økonomisystemer var ikke en del af hans daglige arbejdsområde.

Vedrørende mail af 7. januar 2015 fra ham til Person 16 erindrer han ik-ke, hvad "diverse udestående" var. Det kan have været bonus. Han erindrer ikke, om han vidste, at beløbet blev bogført på en mellemregning med Bogholderiafdelingen ApS. Når han bad om penge, overlod han det bogføringsmæssige til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Han modtog to gange 500.000 kr. til driften af virksomheden i Singapore. Han kan ikke sige, hvad beløbet på 8,5 mio. kr. omtalt i mail af 1. marts 2016 fra ham til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 angår. Han har ikke bedt om 9 mio. vedrørende driften af virksomheden i Singapore. Han undrede sig ikke over, at de 500.000 kr. blev udbetalt af Hesalight A/S, som det fremgår af kvitteringen for overførsel. Han mener ikke, der kan være tale om betaling for aktier, da han ikke har solgt aktier til Hesalight A/S.

Vedrørende mail af 29. juni 2016 fra ham til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ved han ikke, hvad der ligger i det anførte om at "overføre min løn som nuværende sædvaner". Udbetaling af løn mv. fra Hesalight A/S kan have skyldtes, at Hesalight Asia Pacific Pte. Ltd. ikke havde en bankkonto.

Han fremsendte et tillæg til sin direktørkontrakt med Hesalight A/S til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 den 24. oktober 2016, da han ikke vidste, om virksomheden ville gå konkurs. Han kunne desuden ikke finde sin kontrakt med Hesalight Asia Pacific Pte. Ltd. Da han siden fandt denne kontrakt, og da det ikke føltes rigtigt at ændre på tingene på dette tidspunkt, afstod han fra at gøre mere ved det.

Bonusaftalen i hans kontrakt var ikke nærmere specificeret. Der blev ikke lavet en bonusplan. Han indgik en mundtlig aftale om bonus med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Han husker ikke, hvordan de kom frem til beløbene. Det har været drøftet, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde ret til bonus for kapitalfremskaffelse, men han har ikke derudover deltaget i drøftelser eller beslutninger om udbeta-ling af udbytte eller bonus.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke ved, hvad der menes med betegnelsen ”Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4-modellen”. Han er ikke ophavsmand til betegnelsen. Foreholdt mail af 6. september 2013 fra Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 m.fl., hvoraf fremgår blandt andet: ”Regnskabsmodel – vi anvender Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 model”, vedkendte han sig at have anvendt dette udtryk som betegnelse for produktionsmetoden.

Anvendelsen af produktionsmetoden indebar, at en ordre blev indtægtsført med 30-35 % af ordrebøbet, når ordren var afgivet, og man havde sikret, at der forelå en EKF-garanti eller anden garanti. Færdiggørelsesgraden havde ikke betydning for størrelsen af det beløb, der blev indtægtsført. Han har ofte set metoden anvendt i produktionsvirksomheder. Han mente, at Hesalight A/S kunne anvende princippet, og at det var i overensstemmelse med den dagældende årsregnskabslov. Erhvervsstyrelsen var af en anden opfattelse. I dag ville han spørge Erhvervsstyrelsen inden anvendelse af metoden.

Han så ikke dokumentation for, at der forelå garantier fra EKF eller andre, men stillede sig tilfreds med Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 mundtlige oplysninger herom. Det blev nævnt af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, at der kunne være andre garantier end EKF-garantier, men det blev ikke oplyst, hvilke andre garantier der kunne være tale om.

Obligationsejerne var bekendt med anvendelsen af produktionsmetoden som regnskabsprincip, og det er specifikt blevet gennemgået over for PenSam.

Da Revisornævnet i anden anledning gennemførte et kontrolbesøg i hans revisionsvirksomhed, blev Hesalight A/S' regnskab gennemgået af kontrollanten, som ikke gav udtryk for, at produktionsmetoden ikke kunne anvendes.

Han skrev hvert år en bemærkning i revisionspåtegningen i Hesalight A/S' regnskab om manglende adskillelse mellem bogholderifunktionen og betalingsfunktionen. Virksomheden fik til dels rettet op på dette, blandt andet ved ansættelse af en CFO.

Vedrørende revisionspåtegningen i årsregnskabet for 2013/2014, hvoraf fremgår blandt andet, at revisor under revisionen ikke er stødt på forhold eller indikationer på, at personer i direktionen eller bestyrelsen har begået økonomisk kri-

minalitet, var grundlaget for denne påtegning almindelige bogholderimæssige afstemninger. Der blev næppe foretaget anden kontrol af dette forhold.

Som forklaret for byretten foretog han i forbindelse med årsregnskabet for 2015 en "kvalitetstest" af kontrakterne. Kvalitetstesten bestod i udførelse af sædvanlig revision under anvendelse af revisionssystemet, uden at det gav anledning til bemærkninger til kontrakterne i systemet. Det var Vidne 3, der stod for revisionen. Kvalitetstesten var til dels en test af, at kontrakterne indgik i regnskaberne. Det var en forudsætning for hans revisionspåtegning, at virksomheden var mere tilbageholdende med at tage ordrer ind i 2016, hvilket han gav udtryk for over for bestyrelsen.

Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 bonusaftale var medtaget i årsregnskabet som en finansierings-omkostning. Han så ikke aftaledokumentation for beløbet. Han har ikke læst virksomhedsbeskrivelsen, hvorefter bestyrelsen ikke havde ret til bonus. Beløbet er formentlig posteret som en finansieringsomkostning efter anvisning fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Han var bekendt med, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 tog penge ud af Bogholderiafdelingen ApS. Han var ikke bekendt med, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 – ud over småbeløb – tog penge ud af Hesalight A/S. Han har ikke set noget kontraktgrundlag herfor. Da han i 2014-2015 blev opmærksom på, at Hesalight A/S afholdt mindre beløb for Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, omposterede han beløbene til mellemregningskontoen med Bogholderiafdelingen ApS. Der var tale om beløb på mindre end 50.000 kr. pr. postering.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke har anden uddannelse end studentereksamen, men han har været administrerende direktør i et børsnoteret selskab og har været med i omkring 40 virksomheder.

Han indtrådte i bestyrelsen i Hesalight A/S den 16. november 2015, og det var også på det tidspunkt, han reelt startede med at arbejde for virksomheden. Han ved ikke, hvorfor han i en mail af 19. februar 2016 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 skrev, at han nu havde været i gang i 5 måneder. Den 30. september 2015 var de stadig i forhandlinger om konkurrenceklausuler mv., så der var han ikke tiltrådt endnu.

Han modtog ikke materiale om virksomheden, før han indtrådte i bestyrelsen, og han deltog ikke i bestyrelsesmøder inden december 2015. Det materiale, han bad om i sin mail af 1. juni 2015, modtog han således ikke. Han bad ikke om at få interne instrukser for kontrol eller forretningsorden, kontrakter, pengestrømsanalyser mv. Det ville han gøre i dag. Da han blev introduceret for Hesalight A/S, fik han præsenteret aftalerne med EKF som en salgsmetode, virksomheden brugte. Han kendte i forvejen til salgsmaterialet og metoden, da han

havde arbejdet som agent for Hesalight A/S. I hans tid som agent var der blevet lukket to ordrer, en til en dansk og en til en nederlandsk virksomhed. Kunderne var tilfredse, og han havde et positivt indtryk af forretningsformen.

Forventningen var, at der skulle holdes ca. 4 bestyrelsesmøder om året, hvad han fandt passende.

Bestyrelsesmødet den 7. december 2015 var hans første, og han vidste ikke, at selskabet ikke havde haft en forretningsorden inden. Han havde opfattelsen af, at forretningsordningen, der blev godkendt på mødet, adresserede selskabets risici og tog højde for, at bestyrelsen skulle kunne kontrollere direktøren. Han havde også opfattelsen af, at Hesalight A/S var en veldrevet virksomhed. Mødet var ret kort. Budgettet blev kort gennemgået. Han havde ingen spørgsmål. Han var tilbageholdende, da han var ny og lyttede til de øvrige bestyrelsesmedlemmer. Han trådte ind i en virksomhed, som havde opnået rigtig gode resultater og med betydelige obligationslån. Han regnede med, at obligationsejerne havde været godt inde i kontrakterne, når de lånte Hesalight A/S så mange penge. Han havde dog også fornemmelsen af, at virksomheden stadig var på et startupniveau. Advokat 1 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, som også var advokat, deltog på alle bestyrelsesmøder, og han havde generelt en god fornemmelse.

Han mener ikke, at lånet til Virksomhed ApS 2 på 25 mio. kr. blev drøftet særligt indgående på mødet. Han tror ikke, at der blev spurgt ind til materialet udsendt til mødet, hvoraf det fremgår, at Lykkegårdsvej 13 ” er anskaffet den 1. september 2015 for 1.800.000 kr. ” , og Lykkegårdsvej 11 ” er anskaffet 31. december 2015 for 5.000.000 kr. ” . Han ved ikke, hvorfor Hesalight A/S skulle have en interesse i, hvem der lejede ejendommen ud til dem, men spurgte ikke nærmere ind til dette. Han husker ikke, om Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var til stede på mødet, da lånet til Virksomhed ApS 2 blev drøftet.

Han sendte sin mail af 17. marts 2016 til Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 for at få et overblik over virksomheden. Det var en hektisk periode, og han nåede aldrig at få det materiale, han efterspurgte. Bestyrelsesmødet den 29. marts 2016 var et telefonmøde. Han mener ikke, at obligationsejerne var med. Han har ikke haft møde med Erhvervsstyrelsen eller obligationsejerne. Han tror i øvrigt ikke, at spørgsmålet om modpartsrisiko blev drøftet på mødet.

Inden bestyrelsesmødet den 20. april 2016 traf han aftale med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 om, at han skulle stå for en del af det interne arbejde, så salgsafdelingen kunne koncentrere sig om i stedet at prioritere kunderne. Han nåede i alt at fakturere for 240.000 kr., men har kun fået udbetalt 160.000 kr. Han rykkede for betaling af udestående fakturaer. Han var irriteret over, at han ikke fik afregning. Han var ikke bevidst om, at andre kreditorer ikke fik deres penge.

I april 2016 var det nok kommet frem, at Hesalight A/S ikke benyttede sig af EKF-garantier, men han forstod det således, at man havde bedt EKF om at foretage kreditvurderinger, som man så henholdt sig til. Han havde på dette tids-punkt ikke set PwC's redegørelse af 24. marts 2015 til Hesalight A/S om EKF-finansierede projekter.

Efter henvendelsen fra Erhvervsstyrelsen var han meget optaget af, at de skulle omarbejde regnskabet. Det var vigtigt at gøre det om. I de selskaber, han tidligere var tilknyttet, havde han altid arbejdet efter at fakturere ved levering af produkt. Han gik ud fra, at obligationsejerne kendte til regnskabsprincipperne, som Hesalight A/S havde brugt. Han havde desuden en forventning om, at samtlige vekslers kunne sælges fra, og at likviditetsudfordringerne alene skyldtes en periodeforskydning. I marts 2016 fik han statusopdateringer fra drøftelserne med obligationsejerne.

I maj 2016 modtog han Hesalight A/S' budget for 2016-2018 fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Han husker ikke, om han undrede sig over, at han ikke havde modtaget dette budget allerede i december 2015. Han var ikke bevidst om, at Hesalight A/S havde optaget et lån på ca. 900 mio. kr. i marts 2016. Han vidste, at der havde været bestræbelser på at foretage lånoptagelse og havde en klar forventning om, at der ville blive frigjort midler som følge af de store kundeordrer. Han havde fuld tillid til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Han husker ikke, om han var overrasket, da han blev præsenteret for et estimat på, at Hesalight A/S ville modtage 100 mio. euro i juni 2016. Han regnede med, at beløbet ville komme ind fra in-vestorer.

Når han valgte at udtræde af bestyrelsen, skyldtes det, at hans rolle i selskabet var udspillet, når det ikke længere var muligt at skabe stor vækst. Det var op-rindeligt formålet med, at han var trådt ind i Hesalight A/S. Efter den negative presseomtale og forløbet med obligationsejerne, var der ikke længere potentiale for at skabe vækst. Hertil kom, at bogføringen og regnskabsudfærdigelsen ikke var i overensstemmelse med lovgivningen. Han havde ikke indblik i Hesalight A/S' bogføring, men regnskabsmaterialet blev underkendt af Erhvervsstyrelsen og var dermed ikke acceptabelt. Der var heller ikke et stort complianceapparat. Han havde ikke kendskab til, om der fandtes procedurer om sikkerhed og kontrol, herunder om bestyrelsen førte kontrol med direktøren. Virksomhedsdriften var meget speciel. Det var – i bagklogskabens lys – ikke tilfredsstillende. Det var også derfor, han i marts 2016 begyndte at spørge mere indgående ind til forholdene.

Adspurgt vedrørende budget og beregningen af pengestrømmene i 2015 og 2016 forklarede han, at justeringen (adjustments) i skemaet for den beregnede pengestrøm i 2015 på ca. 42 mio. og i budgettet for 2016 på ca. 90 mio. kr. ikke ser normalt ud, men at han ikke umiddelbart ved, hvad der menes med tallene.

Han kan heller ikke nærmere forklare, hvad det er for rentetal, der udligner hinanden i budgettet for 2016. Han spurgte ikke nærmere ind til dette, da han modtog tallene.

Vidne 6

Vidne 6 har supplerende forklaret blandt andet, at han stadigvæk er ansat i PenSam, nu som chief portfolio manager.

Omkring Hesalight A/S' incitamentsstruktur forklarede han, at det var opfattelst hos PenSam, at fokus var på at bevare værdierne i selskabet, hvilket blev vurderet positivt fra kreditorernes side. Havde de vidst, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde krav på en bonus på 1 pct. af kapitalfrembringelsen, ville de næppe have været positivt stemt for en sådan aftale. Det var vigtigt, at pengene blev i virksomhedens drift.

Det er rigtigt, at PenSam godt vidste, at der var et halvårsregnskab på vej, inden de udbetalte den første tranche. Den kommercielle interesse gik på, at der var salgsaftaler på vej. Der skulle bruges en finansieringsaftale eller noget kapital, der kunne sikre likviditeten til at sætte ordrer i gang.

PenSam opfattede Hesalight A/S' bogføringspraksis således, at der skete afregning, før der var sket levering. Pga. den måde, man solgte varerne på, var de dog tilstrækkelig trygge ved ordningen. De blev orienteret herom på et møde med revisor og ledelsen, dvs. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 af Hesalight A/S. De ønskede ikke at gå alt for dybt ind i Hesalight A/S' finansielle forhold, da det kunne betyde, at de ville blive anset som insidere ved køb af børsnoterede obligationer i selskabet. Man må ikke besidde viden, som kan anses for insiderviden. Det var derfor ideen, at de ikke ville have mere viden end resten af markedet. Den "due diligence" de foretog, var baseret på det materiale, de modtog fra selskabet, dvs. regnskaber og markedsrapporter. Det var det materiale, der blev præsenteret for mulige investorer. De gik endvidere ud fra, at Dansk OTC havde lavet en due diligence. Derimod er det usædvanligt at se bestyrelsesmødereferater, ansættelseskontrakter eller kundekontrakter, når der investeres i børsnoterede obligationer, og det gjorde PenSam heller ikke i Hesalight A/S.

På et tidspunkt i foråret 2016 blev de imidlertid bekymrede for, om tingene nu også var, som de havde forventet, og de følte et behov for at komme til bunds i sagen. Det var pga. de kritiske artikler i pressen, at de blev opmærksomme på, at der var noget, der ikke var, som det skulle være. Deres nærmere granskning af Hesalight A/S medførte, at de opnåede den insiderviden, som de oprindeligt havde ønsket ikke at få, men der var så meget usikkerhed om, hvorvidt obligationerne overhovedet havde en værdi, og de måtte opgive tanken om at tjene på

børsnoterede obligationer i Hesalight A/S. Obligationerne nåede derfor ikke at blive børsnoteret.

Som anført i byretten, er det muligt at se på EKF's hjemmeside, hvilke garantier der er udstedt. Han ved ikke, hvorfor PenSam ikke kontrollerede, om garanti-erne var udstedt.

Omkring redegørelsen til SØIK vedrørende PenSams investering i Hesalight A/S forklarede han, at de udarbejdede redegørelsen på opfordring fra SØIK. Han ved ikke, hvorfra de vidste, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ejede 85% af Hesalight A/S. Det var noget, de fik oplyst af Hesalight A/S, og ikke noget de selv undersøgte.

Som anført i redegørelsen modtog PenSam fra Hesalight A/S noget informationsmateriale fra november 2014, hvor Hesalight A/S præsenterede nogle planlagte elementer i governancestrukturen. De lagde ved deres beslutning om långivning vægt på tiltagene og fulgte op på dele af forslagene. F.eks. blev der ansat en ny CFO, og revisionen blev også drøftet løbende. Det med revisoren blev nævnt flere gange på møder mv. mellem Hesalight A/S og obligationsejerne. Beskeden fra Hesalight A/S var, at det var noget, man arbejdede på.

De spørgsmål, som det anføres i redegørelsen, at PenSam stillede til Hesalight A/S forud for mødet den 8. december 2014, blev besvaret tilfredsstillende på mødet.

De havde i december 2015 stadig et håb om, at obligationen kunne noteres, og det var aftalt, at de arbejdede på, at det kunne ske. Han husker ikke, hvorfor de ikke nåede at notere selskabets obligation. I marts måned 2016 havde de imidlertid af forskellige årsager ikke længere tiltro til de oplysninger, de havde fået og fik fra Hesalight A/S. Mange af de oplysninger, Hesalight A/S havde givet dem i det oprindelige materiale, holdt ikke vand. Herudover fandt de ud af, at Hesalight A/S ikke gjorde brug af EKF-garantier, hvad der ellers var forudsat. Det var også svært at få en relevant dialog med selskabet. Der var behov for at få en ekstern part ind, så de kunne få en forståelse af, hvad der var op og ned. De havde tillid til, at et af de store revisionsfirmaer, som de kendte, kunne skabe denne oplysning. Der var også behov for klare retningslinjer for, hvordan man styrede risici. Tidligere havde de tillid til, at selskabet havde styr på processerne.

Vidne 2

Vidne 2 har supplerende forklaret blandt andet, at han i dag er ansat som seniormanager i Nuuday og finansdirektør i Hiper. Hans arbejdsopgaver som financial controller i Hesalight A/S var ikke nærmere definerede, og han måtte selv udfylde rollen. Han beskæftigede sig hovedsageligt med oprydning

og koordinering og foretog herunder en gennemgang af kundekontrakterne, oprettede datterselskaber og stod for noget fakturering. Han vil tro, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 varetog økonomifunktionen, før han og Vidne 1 blev ansat.

Han var ikke bekendt med, at Bogholderiafdelingen ApS fik ca. 400.000 kr. månedligt for at yde regnskabsmæssig assistance til økonomiafdelingen. En sådan betaling svarede ikke til den bistand, som Person 16 ydede, idet han arbejdede som konsulent i virksomheden 1-2 dage om ugen, og kvaliteten af hans arbejde var ikke høj.

Gennemgangen af kundekontrakterne havde til formål at fastslå blandt andet, hvem kunderne var, hvilke forpligtelser og tilgodehavender virksomheden havde, samt hvilke sikkerhedsstillelser der forelå. Han fik ingen forklaring på, hvorfor der manglede overblik over disse forhold, da han begyndte i virksomheden. Der var kontrakter affattet på blandt andet italiensk og slovensk, uundskrevne kontrakter og kontrakter, som han ikke kunne finde, men hvor der f.eks. fandtes en bestillingsseddel uden angivelse af leverings- og betalingsbetingelser. Sælgerne vidste ikke altid, hvad de havde solgt. F.eks. havde man i en kontrakt påtaget sig vedligeholdelse af elledninger i jorden. Endvidere havde ingen af sælgerne det fornødne kendskab til finansiering, og der var f.eks. ikke taget højde for valutakursrisikoen, hvor det var relevant.

Som agent for Hesalight A/S fik man en salgskommission i størrelsesordenen 6-8 % af ordrebøbet og som underagent 2-4 %. Salgskommissionen blev uanset indholdet af agentaftalen udbetalt, når en aftale var underskrevet og ikke først på fakturerings tidspunktet. Det var i sidste ende Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, der traf beslutning herom.

Han var involveret i alle kontrakter til en værdi over 10.000 euro. Der var ingen skriftlige retningslinjer for sikkerhedsstillelse og risikovurdering. Man ville som udgangspunkt gerne have bill of exchange, men andet kunne også accepteres. Man tjekkede kundernes kreditvurdering hos Dun & Bradstreet, men hvis en kunde "lyste rødt", svarende til en dårlig rating, indgik man alligevel aftalen. Han antager, at man gerne ville have omsætningen, og derfor indgik aftalen på trods af ratingen.

Der blev ham bekendt ikke ydet EKF-garantier i den periode, hvor han var ansat. Hesalight A/S forsøgte at få EKF-garantier i 2015 og 2016, men anmodninger herom blev alle afvist af EKF, som ikke var villig til at påtage sig risikoen. Anmodningerne om garanti blev som hovedregel indsendt til EKF, før indgåelse af en kontrakt, men det er også sket, at en anmodning er indsendt til EKF efterfølgende. Hesalight A/S indgik aftalerne, selv om EKF afviste at stille garanti. Han har ikke nærmere kendskab til baggrunden herfor.

Han ved ikke, hvorfor Vidne 1 blev afskediget. Efter Vidne 1's afskedigelse var Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 økonomidirektør i Hesalight A/S. Det blev udadtil kommunikeret, at Vidne 2 var økonomidirektør, selv om han reelt ikke var det. Om baggrunden herfor sagde Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 til ham, at han skulle have en økonomidirektør stående på papirerne, men at det ikke havde nogen praktisk betydning. Internt i Hesalight A/S vidste man, at Vidne 2 reelt ikke var økonomidirektør. Han var ikke med til bestyrelsesmøder og rapporterede ikke til bestyrelsen i denne periode. Ingen i bestyrelsen agerede efter, at han var økonomidirektør, eller spurgte, hvorfor han blev præsenteret som økonomidirektør udadtil.

Vidne 3 var i en periode ansat i både Hesalight A/S og Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 revisionsvirksomhed, hvilket er usædvanligt. Ham bekendt stillede ingen af bestyrelsesmedlemmerne spørgsmål hertil.

Vedrørende mail af 9. marts 2016 fra Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 til blandt andet Vidne 2 var det på dette tidspunkt gået op for ledelsen, at man havde indgået en kontrakt, som var i strid med forpligtelserne i aftalen om obligationslån, hvorfor man iværksatte en gennemgang af kontrakterne. Der var ham bekendt ingen retningslinjer eller intern kontrol med henblik på at sikre, at virksomheden overholdt aftalen om obligationslån.

Forevist bilag vedhæftet Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 mail af 19. april 2016 vedrørende dagsorden til bestyrelsesmøde mv. er det den af ham udarbejdede oversigt over kontrakter med angivelse af blandt andet kunde, ordretidspunkt, omsætning og sikkerhed. Promissory notes var en type sikkerhed, som blev anvendt på Bal-kan. Oplysningen herom havde man fra virksomhedens sælger på Balkan. I 2015 blev der som nævnt ikke stillet EKF-garantier.

Vedrørende mail af 20. juni 2016 fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, cc blandt andet Vidne 2, var baggrunden for denne mail efter hans opfattelse, at virksomheden var ved at løbe tør for likviditet. Det begyndte omkring marts 2016, så vidt han husker. Når der blev indgået en kundekontrakt, blev leveringstidspunktet og tidspunktet for forventet betaling ikke fastlagt.

Han blev interviewet i forbindelse med EY's due diligence rapport og bistod med at finde materiale. Han er overordnet enig i indholdet af rapporten. Han var ikke i dialog med investorgruppen i juni 2016.

Han har bidraget til den af statsautoriseret revisor Person 60, BDO, udarbejdede balance pr. 30. september 2016, idet han blandt andet har bistået med indblik i kontrakterne. Balancen skulle anvendes til at vurdere muligheden for en rekonstruktion. Balancen var ikke udtryk for et endeligt resultat. Virksomheden havde således ikke tilgodehavender for over 400 mio. kr. Tilgodeha-

vendet hos Udenlandsk virksomhed, som er angivet til 214 mio. kr., skulle blandt andet

nedskrives væsentligt for at tage højde for tab på denne kontrakt. Hesa-light A/S havde ud over småbeløb ikke modtaget betaling fra Udenlandsk virksomhed.

Han informerede Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 både mundtligt og skriftligt om de forhold, som han observerede i virksomheden.

Vidne 13

Vidne 13 har forklaret blandt andet, at han er uddannet datalog og i dag er ansat i PwC. Forud herfor var han fra 2015 til 2021 ansat i EY. Han har i en årrække beskæftiget sig med forensic technology, som vedrører bevissikring og analyse af elektroniske beviser.

I juli 2016 blev EY anmodet om at foretage en undersøgelse vedrørende Hesa-light A/S. Han udførte i den forbindelse nogle tekniske opgaver vedrørende dataanalyse. Han er bekendt med, at det blev konstateret, at nogle kontrakter var mangelfulde eller ikke til stede, men kender i øvrigt ikke nærmere til dette forløb. I forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen af Hesa-light A/S i november 2016 blev han af advokat Henrik Selchau Poulsen og Advokat 7 anmodet om at foretage bevissikring. Baggrunden var en bekymring for, at der kunne forsvinde materiale samt et ønske om at sikre elektroniske aktiver, herunder programmer. EY havde erfaring med denne type opgave.

Han var til stede i virksomheden fra den 4. november 2016, til bevissikringen var tilendebragt. Vidne 5, som var it-ansvarlig, var ikke til stede den 4. november 2016, men deltog i en telefonisk drøftelse, hvor det blev kortlagt, hvilket materiale der skulle sikres. De fik uhindret adgang til IT-systemet, og Vidne 5 var samarbejdsvillig. Sikringen af materiale var tilrettelagt under hensyn til, at virksomheden var i en rekonstruktionsfase, og de sikrede f.eks. ikke medarbejdernes personlige laptops. Sikringen af mails, der krævede Vidne 5's tilstedeværelse, blev iværksat den 6. november 2016, og den 7. eller 8. november 2016 hentede de materialet ned og eksporterede det til eksterne medier. De eksporterede alle mails på systemet uden filter vedrørende periode eller andet til en mailboks for hver bruger. Det sikrede materiale blev lagt ud på eksterne diske, forsejlet og krypteret og udleveret til rekonstruktøren. Det var dette materiale, der blev udleveret til SØIK og konkursboet. De sikrede i alt 302 mailbokse. Han mindes ikke, at der var tegn på, at nogen havde forsøgt at slette deres mailboks. De havde selv kun adgang til mailene, mens de blev sikret.

Han kan ikke sige, hvorfor der alene er fundet få mails fra 2015 i Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mailboks. Der kan ikke være forsvundet mails i forbindelse med datasikringen. Det kan identificeres under de enkelte trin i processen og til sidst i pro-

cessen via en checksum, om der sker fejl, og det var ikke tilfældet her. Efter hans opfattelse er alle mails, der var på systemet, hentet og sikret.

Det kan konstateres ved gennemgang af andre mailbokse, som er sikret i forbindelse med sagen, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har sendt og modtaget yderligere mails i 2015. Der kan være tale om, at mails fra 2015 er slettet fra Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mail-konto. Et system kan være sat op, så mails ikke kan slettes, men det var ikke tilfældet hos Hesalight A/S. Mailsystemet vil som standard være sat op, så slettet post placeres i en folder i systemet i 30 dage, før det slettes endeligt. I denne periode vil it-afdelingen kunne genskabe den slettede post. Mails kan gå tabt i forbindelse med konvertering, hvis en virksomhed skifter mailsystem. Som bekendt skiftede Hesalight A/S ikke mailsystem i den relevante periode.

I forbindelse med datasikringen blev de i EY ikke opmærksomme på, at der for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 manglede mails fra 2015. De foretager ikke en generel undersøgelse af, om der er "huller" i en mailkonto. Hvis de har søgt efter en specifik mail, som Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 var modtager eller afsender af, og fundet den i en andens mailboks, vil de ikke have hæftet sig ved, om den manglede hos Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. SØIK har ikke over for dem gjort opmærksom på, at de udleverede mailkonti var ufuldstændige, og hverken rekonstruktøren eller konkursboet har i forbindelse med den indledende bobehandling rettet henvendelse om manglende mails.

Vidne 10

Vidne 10's supplerende forklaring har i det væsentligste været sammenfaldende med hans forklaring for byretten.

Han har endvidere forklaret bl.a., at EY kom ind i sagen efter aftale med Pen-Sam. Det var i april, maj eller juni 2016. De startede nok ud med en desktopanalyse, dvs. en analyse, hvor der tages udgangspunkt i offentligt tilgængeligt materiale, som blev afsluttet den 27. maj 2016.

Om EY's rapport af 26. august 2016 har han forklaret, at materialet, de fik fra Hesalight A/S, var ufuldstændigt. De havde generelt vanskeligt ved at verificere materialet, men måtte basere sig på det, som de fik oplyst af Hesalight A/S. En del af kontraktmaterialet var endvidere på italiensk. Ved opstarten var der et møde med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, men de var ikke i stand til at finde hoved eller hale i, hvad han sagde.

De havde en kontakt til KPMG, som var i gang med udkastet til 30. juni 2016-regnskabet. KPMG var tænkt som de nye revisorer for Hesalight A/S. KPMG kunne ikke dele så meget information med dem, da de ikke var så langt i deres arbejde. De havde sendt en kravsspecifikation til selskabet, som de stort set ikke havde fået respons på.

Han havde ikke dialog med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 eller Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. En enkelt af hans medarbejdere havde et enkelt møde med Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4, men det kom der ikke noget ud af.

Da de lavede pengestrømsanalysen efter, at Hesalight A/S var taget under konkursbehandling, havde de fuld adgang til materialet i boet. De tog udgangspunkt i selskabets egen bogføring, men det var meget svært at følge, hvordan pengene var flydt ud af selskabet. Bilagsmaterialet var også ufuldstændigt. De kunne dog konstatere, at de udlån, Hesalight A/S havde til visse kunder, gav en lavere rente end den, som Hesalight A/S betalte til obligationsejerne, hvilket i sagens natur var en underskudsforretning.

Anbringender

Parterne har fremlagt opsummerende, koncentrerede processkrifter indeholdende parternes hovedanbringender. Disse opsummerende processkrifter, som citeres nedenfor, supplerer parternes mere uddybede påstandsdokumenter, der også er fremlagt i sagen, og gengiver i fornødent omfang de anbringender, som parterne har gjort gældende i påstandsdokumenterne og under hovedforhandlingen.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har i sit opsummerende, koncentrerede processkrift af 19. december 2022 anført bl.a.:

”HJEMVISNING

Til støtte for påstand om hjemvisning gøres det gældende, at forhandlingsmaksimen er grundpillen ved afgørelsen af borgerlige sager, og den er tilsidesat i en sådan grad, at sagen skal hjemvises til Retten i Roskilde til fornyet behandling.

Kernen i forhandlingsmaksimen er, at det er et processuelt princip for civile sager, at parterne binder retten ved deres procesførelse.

Procesførelsen er rammerne for retsafgørelsen, og retten kan ikke tage hensyn til beviser eller omstændigheder, der ikke er ført for retten, under sagen.

Parterne har med andre ord dispositionsret over sagsgenstanden.

Reglen er udtrykt i retsplejelovens § 338, der lyder:

“Retten kan ikke tilkende en part mere, end han har påstået, og kan kun tage hensyn til anbringender, som parten har gjort gældende, eller som ikke kan frafalde.”

Byretten ... anfører på side 531 ..., at der ikke er grundlag for at statuere, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 vidste, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 falsk foregav, at der var indgået meget store ordrer med Starbucks og CPL, men byretten anfører på side 531 ...:

“Den manglende realitet af Starbucks og CPL ordrerne må på mange måder have været synlige på Hesalights lager og andre steder i organisationen. Opfyldelsen af så store ordrer ville have været en stor logistisk opgave. Stilleheden må have været en afgørende indikation på, at noget var galt.”

Kontrakterne med Starbucks og CPL er ikke fremlagt under sagen, og herved indgår i byrettens begrundelse forhold, som ikke har været fremlagt som beviser under sagen, og som sagsøgeren ikke har procederet på.

De personer relateret til Starbucks som er omtalt i dommen på side 100 ..., Person 14, “en mand ved navn Person 15”, Person 7 og “en kvindelig advokat for Starbucks, som kom fra kontoret i Amsterdam” har ikke været indkaldt som vidner under sagen i byretten.

Der henvises i øvrigt til det anførte i påstandsdokumentet på side 6 ff.

FRIFINDELSE

Bevisets stilling og bevisbedømmelsen

På konkurstidspunktet har Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 iht. pligten i konkursloven § 100, jf. § 105 stillet sin mailkonto til rådighed for konkursboet, og konkursboet har gennem Ernst & Young taget skridt til at tage sikkerhedskopier af den.

Det ligger fast ..., at der for hele 2015 i Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mailkonto i sendt post kun var mails fra 31. juli 2015, dog blot enkelte mails før den 5-9-2015. I al væsentlighed har vi derfor for 2015 kun kunne få adgang til mails for perioden 5-9-2015 og frem.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har under strafansvar forklaret, at han ikke har slettet e-mails, og det kan næppe afgøres med sikkerhed hvad der er sket.

Advokatfirma 1 har ifølge egne oplysninger i cirkulæreskrivelse til skifteretten ... fået et salær med op til DKK 27 mio for nærværende sagsførelse alene for byretten.

Med et salær på indtil DKK 27 mio må det også kunne lægges til grund, at Advokatfirma 1's medarbejdere har gennemgået de sagsøges mailbokse forud for sagens anlæg, herunder for at vurdere grundlaget for at rejse et krav på DKK 200 mio. og for at finde argumenter til støtte for påstanden.

Konkursboet har ikke i processkrifterne for byretten anført, at der i Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mailboks manglede mails for størsteparten af 2015, som var det mest aktive år i Hosalight. Det ville ellers være et stærkt processuelt argument. Derfor må det også kunne lægges til grund, at Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mailboks havde en sædvanlig historik på det tidspunkt, hvor konkursboets medarbejdere hos Advokatfirma 1 gennemgik Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 mailboks, herunder at disse mails for 2015 derfor var til stede på det tidspunkt.

Som også anført i processkrifterne så ved jeg godt, at Advokatfirma 1 ikke bevidst har slettet eller udeladt mails. Men retssager afgøres på beviser, og i en erstatningssag er det den part som ønsker at opnå betaling som har bevisbyrden.

Det gøres gældende, at ovennævnte bevisusikkerhed fører til, at det bevismæssigt må lægges til grund, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 ikke har haft en sådan mulighed for at forsvare sig mod et krav på DKK 200 mio. at der allerede af den grund skal ske frifindelse. Dette er særligt klart i en sag anlagt af et konkursbo, hvor der foreligger en lovfæstet pligt i konkurslovens § 100, jf. § 105 til at udlevere beviserne til den senere modpart i form af konkursboet.

Det er særligt understøttet af, at ingen - trods ihærdige forsøg - er lykkes med at dokumentere, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har varetaget selskabets uvedkommende hensyn, jf. nærmere nedenfor.

Øvrige anbringender til støtte for frifindelse

Til støtte for påstanden om frifindelse gøres det gældende, at bevisbyrden for at alle ansvarsbetingelser er opfyldt påhviler konkursboet og den er ikke løftet.

Det gøres gældende, at vurderingen af om et ansvarsgrundlag er til stede skal ske i lyset af en individuel vurdering af hvert enkelt ledelsesmedlem, og at det følger senest af Højesterets dom af 1. december 2022 om Roskilde Bank, at udgangspunktet er, at det er direktøren, der bliver dømt og ikke bestyrelsen. Det passer med, at det er direktøren, der har været den igangsættende og ikke fulgt de gældende retningslinjer.

For så vidt angår de enkelte ansvarsbetingelser bemærkes supple-rende:

Ansvarsgrundlag.

Det gøres gældende, at betingelsen ikke er opfyldt, herunder at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 er beskyttet af de vide skønsmæssige rammer, der in-drømmes en ledelse iht. fast Højesteretspraksis, jf. f.eks. Højesterets domme af 15. januar 2019 om Capinordic Bank A/S (UfR 2019.1907), 22. juni 2020 om Eik Bank Danmark A/S (UfR 2020.3547) og 8. april 2022 om ebh bank A/S (U.2022.3163).

I tilknytning hertil gøres det gældende, at konkursboet ikke har løftet bevisbyrden for, at der er grundlag for at statuere ansvarsgrundlag ud fra en “passivitetsbetragtning”. Det er understøttet ved, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 agerede pro aktivt for en professionalisering af bestyrelses-arbejdet, og at bestyrelsesmøder faktisk blev afholdt på datoer, hvor han kunne deltage. Det er dokumenteret f.eks. med mail af 3. decem-ber 2015 fra Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ..., mail af 17. december 2015 til Advokat 1 ... og mail af 19. februar 2016 til Advokat 1 og de øvrige bestyrelsesmedlemmer ..., ligesom Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 i efteråret 2016 arbejde aktivt på at skaffe nye inve-storer ...

Driften har set fra Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 berettigede perspektiv ikke været fortsat ud over det såkaldte håbløshedstidspunkt. Det følger af U.1977.274H “Havemann”, ... at ledelsens skønsmæssige rammer for at fortsætte driften er vide, og at forklaringer fra Vidne 8, Vidne 7 og Vidne 6 understøtter, at håbløshedstidspunktet ikke var indtrådt.

Som det fremgår af pengestrømsanalysen udarbejdet på instruks fra konkursboet ..., så blev likviditeten svagt forbedret fra maj 2016 og frem til konkursen. Selv hvis retten måtte mene, at et håbløsheds-tidspunkt måtte være indtruffet på et tidspunkt efter 31. maj 2016, så vil det derfor være irrelevant for bedømmelsen.

Forløbet med at långiverne “rykkede tættere” på selskabet er veldo-kumenteret, herunder at der var forhandlinger mellem Advokatfirma 1 på den ene side på vegne af långiverne, og Advokatfirma 2 på den anden side på vegne af Hesalight A/S, ligesom rapport udarbej-det af Vidne 12 på vegne af bondholders omtalte produkterne og Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 team som af høj kvalitet ...

Endvidere blev der sent i forløbet indgået en såkaldt “stand still” -periode, altså en periode hvor långiverne afstod fra at udøve både individualforfølgning og universalforfølgning af deres krav.

Dertil kommer, at rekonstruktion blev indledt med Advokatfirma 2 så sent som november 2016. En rekonstruktion kan slet ikke indledes, hvis det er håbløst at fortsætte driften.

Det gøres gældende, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 ikke har varetaget “uved-kommende hensyn” . Sådanne hensyn er defineret bl.a i de ovennævnte Højesterets domme af 15. januar 2019 om Capinordic Bank A/S (UfR 2019.1907), 22. juni 2020 om Eik Bank Danmark A/S (UfR 2020.3547) og 8. april 2022 om ebh bank A/S (U.2022.3163), og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har ikke varetaget sådanne selskabet uvedkommende hen-syn. I tilknytning hertil bemærkes, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har forklaret, og at han ikke kendte til Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 varetagelse af selskabet uved-kommende hensyn. Det bemærkes, at en forklaring støttes af, at der i hele sagen ikke er én eneste mail eller andet skriftligt som peger i retning af, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 kendte til og/eller accepterede Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 anvendelse af Hesalights midler til privat forbrug, herunder køb af ejendomme på Mallorca og andet.

Endelig bemærkes, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 heller ikke - som påstået for landsretten – under Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 straffesag har forklaret forkert om kendskab til CPL-” kontrakten” . Forklaringen ... angår den kontrakt for flere millioner, som retten i straffesagen lagde til grund som falsk, mens udsagnet i mailen ... angår CPL som mulig kunde.

Konkursboet har ikke løftet bevisbyrden for, at der foreligger årsagsforbindelse.

Det gøres gældende, at konkursboet ikke har løftet bevisbyrden for, at der foreligger årsagsforbindelse.

Her henvises særligt til forklaringerne fra Vidne 6, Vidne 7 (som afløste Vidne 6 på opgaven fra 1. maj 2016 pga. Vidne 6's barsel, samt forklaringen fra Vidne 8. Det gøres gældende, at långiverne var så ivrige efter at få placeret lånene, at præmisserne i U2014.1346H finder anvendelse. I dommen var det en revisor som blev frifundet, men situationen kan sammenlignes ift. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 netop fordi, at konkursboet ikke har bevist at det kontrafaktiske forløb ville have været, at lånene (under nærværende sag kaldet “obligationer” eller “bonds”) ikke var blevet ydet allige-vel. Det er forstærket af Vidne 6's supplerende forklaring for landsretten. Han forklarede, at långiverne ikke havde tjekket ejerfor-

holdene i Hesalight A/S, ligesom der i bond agreement ikke var stil-let krav om anvendelse af EKF. Det bemærkes, at det står til trods for, at han var med til at repræsentere et konsortium som skulle låne samlet DKK 590 mio ud ... Henset til dette fravær af grundighed, så gøres det gældende, at konkursboet ikke har bevist, at lånene ikke ville være blevet ydet, hvis Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 havde handlet anderledes, hvorfor bevisbyrden for årsagssammenhæng ikke er løftet.

De øvrige erstatningsbetingelser

Det gøres gældende at konkursboet ej heller har løftet bevisbyrden for, at der foreligger adækvans, altså en form for påregnelighed, og ej heller et erstatningsberettiget tab som kan henføres til et påstået an-svarsgrundlag.

Særligt for så vidt angår drøftelser om udlån af DKK 25 mio til Virksomhed ApS 2 bemærkes, at dette beløb ifølge pengestrømsanaly-sen udarbejdet af E&Y ... aldrig blev overført fra Hesalights konti, og at det forhold under alle omstændigheder derfor ikke har ført til et tab.

Egen skyld, accept af risiko og manglende varetagelse af tabsbe-grænsningspligt

Egen skyld kan ikke påberåbes af den som varetager uvedkommende hensyn, men som dokumenteret, så har Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 ikke varetaget sådanne uvedkommende hensyn. Den vurdering skal foretages individuelt. Det gøres gældende, at det under sagen, herunder ved repræsentanter fra långiverne egne forklaringer, er dokumenteret at der foreligger egen skyld og accept af risiko i en sådan grad, at erstatningsansvar er udelukket.

Med samme begrundelse har långiverne ikke varetaget sin tabsbe-grænsningspligt.

Det gøres gældende, at konkursboet identificeres med långiverne.

Bortfald, lempelse og fordeling, erstatningsansvarslovens § 24 og § 25.

I det omfang, at landsretten finder, at der består et erstatningsansvar for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, så gøres det gældende, at det af ovennævnte

grunde og de grunde som er anført i de øvrige processkrifter, og som er gjort gældende under sagen, skal bortfalde, alternativt nedsættes iht. erstatningsansvarslovens § 24. Det skyldes, at ansvaret vil virke urimeligt tyngende og fordi ganske særlige omstændigheder i øvrigt gør det rimeligt. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har ikke varetaget uvedkommende

hensyn som sådanne er defineret i Højesterets praksis, ligesom sær-ligt sagen for Østre Landsret har understreget en forening mellem Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, samt i et vist omfang Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ("Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 model", regnskabsprincippetmv.) som gjorde det særdeles svært at afdække de forhold i Hesalight, som førte til selskabets sammenbrud.

Forsikringselskabet har nægtet dækning og i "Samling af parternes nye bilag og støttebilag" ... er fremlagt årsopgørelse og R75 for 2021 for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og hans samlevende hustru Person 81, med hvem han har to hjemmeboende børn, til dokumentation for, at deres økonomiske forhold også taler for ansvarsbortfald, alternativt lempelse.

Hvis retten pålægger Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 et erstatningsansvar, som endeligt skal bæres af ham, da gøres det gældende iht. erstatningsansvarslovens § 25, at der skal ske stadfæstelse af dommen fra Retten i Roskilde, hvor Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 fik fuldt ud medhold. Det indebærer, at ved den indbyrdes fordeling af erstatningsbyrden mellem flere so-lidarisk erstatningsansvarlige, da skal Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 friholdes af de øvrige, fordi det under hensyn til ansvarets beskaffenhed og om-stændighederne i øvrigt må anses for rimeligt. Det bemærkes og her iht. erstatningsansvarslovens § 25, stk. 2, at selskabets ledelsesansvarsforsikring har nægtet dækning (hvad der næsten sker standardmæssigt i ledelsesansvarssager).

SAGSOMKOSTNINGER

...

Det gøres gældende, at selv i tilfælde af, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 idømmes erstatningsansvar helt eller delvis, så skal statskassen afholde sagsomkostningerne til mig som Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 beskikkede advokat for både byret og landsret, subsidiært en for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 mere fordelagtig fordeling mellem ham og statskassen end idømt af byretten.

Også i tilknytning hertil bemærkes, at i "Samling af parternes nye bilag og støttebilag" ... er fremlagt årsopgørelse og R75 for 2021 for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og hans samlevende hustru Person 81 til dokumentation for, at deres økonomiske forhold også taler for ansvarsbortfald, alternativt lempelse.

Endelig bemærkes, at det ikke er Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 som oprindeligt har taget initiativ til sagen, jf. kriteriet som Højesteret har ændret siden dommen fra Retten i Roskilde i den herved appellerede sag har æn-

dret retsstillingen på området til Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 fordel, jf.

U.2021.3831 "Kurant Nørrebro Dæk Service" ... Der henvises til det anførte i sammenfattende processkrift/påstandsdokument for Østre Landsret på side 40 ff."

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har i sit opsummerende, koncentrerede processkrift af 14. december 2022 anført bl.a.:

”SAMMENFATNING AF ANBRINGENDER

2.1. Den principale påstand (hjemvisning)

2.1.1. Starbucks- og CPL Concordia-kontrakterne

Til støtte for den principale påstand gør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gældende, at Retten i Roskilde har begået så væsentlige rettergangs-fejl i forbindelse med afsigelse af Dommen, at sagen bør gå om ved Retten i Roskilde, jf. retsplejelovens § 369.

Det gøres gældende, at de heraf afledte mangler er så væsentlige og grundlæggende for retssikkerheden, at sagen skal hjemvises.

Hesalight under konkurs er af den opfattelse, at de forhold, der måt-te være i strid med forhandlings- og bevisumiddelbarhedsprincippet, ikke har haft væsentlig betydning for udfaldet af Dommen, idet ap-pellanterne alle er dømt erstatningsansvarlige for en lang række for-hold, som har resulteret i et tab på over 200 mio. kr.

Denne argumentation forekommer både mærkværdig og udokumen-teret.

Hvis logikken i anbringendet blev fulgt, ville det indebære, at i sager, hvor retten finder, at det påståede tab er mindre end det reelt lidte tab, så er det irrelevant, om forhandlings-og bevisumiddelbarheds-princippet er iagttaget under hovedforhandlingen. Det gøres gæl-dende, at anbringendet skal afvises i dets helhed.

Konkret i forhold til kontrakterne med Starbucks- og CPL Concordia anfører Hesalight under konkurs i svarskriftet:

” Flere af appellanternes gør fejlagtigt gældende, at Starbucks- og CPL Con-cordia-kontrakterne ikke var en del af ansvarsgrundlaget for ledelsen. Det er ikke korrekt. Kontrakterne var en del af ansvarsgrundlaget som led i ledel-sens uretmæssige anvendelse af produktionsprincippet, herunder opgørelsen af igangværende arbejder ved aflæggelse af regnskabet for 2. halvår 2014 og tidligere regnskaber (Konkursboets sammenfattende processkrift indleveret

til Retten i Roskilde, afsnit 5.2 og afsnit 14, tillægsekstrakt 1 indleveret til Retten i Roskilde, side ("TE1"), 6187 og 6214)."

Hesalight under konkurs angiver således, at selve kontrakterne med Starbucks og CPL Concordia var en del af ansvarsgrundlaget overfor ledelsen. Dette bestrides.

Til støtte for, at kontrakterne ikke har indgået i ansvarsgrundlaget, gøres det gældende, at det ansvarsgrundlag, som skadelidte (i dette tilfælde Hesalight under konkurs) påberåber sig til støtte for det påståede tab, skal have årsagssammenhæng med det påståede tab. St-arbucks-og CPL Concordia kontrakterne indgik ikke i den af Hesa-light under konkurs opgjorte tabsopgørelse.

Dertil kommer, at kontrakterne – i modsætning til de øvrige kontrak-ter, som er påberåbt til støtte for det påståede tab – ikke er behandlet selvstændigt i Hesalight under konkurs' processkrifter, ligesom kon-trakterne end ikke har været fremlagt som bilag i sagen ved første in-stans. Derfor har Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 med rette kunne indrette sig i tillid til, at kontrakterne ikke indgik i ansvarsgrundlaget.

I svarskriftet angiver Hesalight under konkurs, at ” *Det fremstår desuden uklart, hvad appellanterne reelt ønsker at opnå ved, at sagen hjemvises.*” Hertil kan det oplyses, at appellanterne ønsker at sikre deres retssikkerhed og iagttagelsen af to-instansprincippet.

2.1.2. Brug af forklaringer fra vidner, der ikke har været afhørt i sa-gen
I Dommen ... er der gengivet endda meget omfattende uddrag af ”retssager mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5” .

Det anføres i Dommen ... bl.a.:

” Under hovedforhandlingen af denne sag blev parter og vidner under deres forklaring flere gange foreholdt og vedstod deres forklaringer til retsbogen under straffesagen. Parterne er enige om, at disse og andre forklaringer fra straffesagen kan indgå i denne sag, ligesom de også er omtalt under forelæg-gelsen og parternes procedurebemærkninger.”

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 er enig i, at det under hovedforhandlingen blev tilkendegivet af sagens parter, at de afhørte parter og vidner kunne foreholdes deres forklaringer under straffesagen mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, men det bestrides at retten kunne udstrække denne tilken-

degivelse til også at inddrage forklaringer fra vidner, der end ikke har været indkaldt som vidner i denne sag.

Der gengives i den indankede dom således forklaringer af følgende personer, der ikke har været afhørt i sagen som vidner:

- Person 21 ...
- Person 22 ...
- Person 26 ...
- Person 27 ...
- Person 29 ...
- Person 30 ...
- Person 32 ...
- Person 35 ...
- Person 36 ...
- Person 38 ...
- Person 4 ...

De pågældende vidneforklaringer under straffesagen har ikke være dokumenteret under sagen, og der er ikke af nogen af parterne pro-cederet på betydningen af de pågældendes forklaringer.

Retten i Roskilde lægger i Dommens præmisser ... vægt på nogle af ovenstående forklaringer i sin afgørelse af sagen.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gør således gældende, at Dommens brug af de pågældende forklaringer fra straffesagen mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 er i strid med bevisumiddelbarhedsprincippet, jf. retsplejelovens §§ 340, stk. 1, og 344, stk. 1.

2.1.3. Afgørelse på grundlag af anbringender, der ikke er gjort gældende af parterne

Retten i Roskilde konkluderer i Dommens præmisser ..., at ” *det er derfor lagt til grund, at kontrakterne med Starbucks Europe og CPL Con-cordia var falske* ” .

En gennemgang af Hesalight under konkurs’ sammenfattende processkrift ... viser, at Starbucks-kontrakten og CPL Concordia-kontrakten ikke var en del af ansvarsgrundlaget mod ledelsen i sa-gen.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gør gældende, at Retten i Roskilde således har tilsidesat bestemmelsen i retsplejelovens § 338, hvorefter retten ikke kan tilkende en part mere, end han har påstået, og kan kun tage

hensyn til anbringender, som parten har gjort gældende, eller som ikke kan frafalde.

Derudover har Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 noteret sig, at Retten i Roskilde overhovedet ikke har forholdt sig til Hesalight under konkurs' hovedanbringende om, at ledelsen i Hesalight på ansvarspådragende måde havde fortsat driften af selskabet efter håbløsheds-tidspunktet, som er sket efter indgåelsen af Starbucks-kontrakten og CPL Concordia-kontrakten.

Retten i Roskilde har således valgt at afgøre sagen på baggrund af anbringender, der i vidt omfang ikke er blevet gjort gældende, frem-for at afgøre sagen på grundlag af Hesalight under konkurs' hoved-anbringende.

2.2. Den subsidiære påstand og den mere subsidiære påstand Til støtte for den subsidiære påstand og den mere subsidiære på-stand gør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 sammenfattende gældende, at Obligationsejerne i forbindelse med indgåelsen af Bond Agreement har udvist *principalt* accept af risiko og *subsidiært* egen skyld, at en eventuel erstatning som følge heraf skal bortfalde, og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 skal allerede af denne grund frifindes.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gør videre gældende, at det tab, som Hesalight under konkurs har opgjort, er udokumenteret og uspecificeret for så vidt angår Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 - og i hvert fald ikke relateret til de påståede enkelte ansvarspådragende handlinger eller undladelser. Hesalight under konkurs har tilsyneladende fulgt den logik, at fordi der er anmeldt adskillige krav i konkursboet - hvis værdi langt overstiger det påståede erstatningsbeløb, så er erstatningsbeløbet både rimeligt og dokumenteret. Ifølge erstatningsretten skal et tab imidlertid være konkretiseret og henførbart til identificerede handlinger eller undladelser. Dette er ikke tilfældet i denne sag, og af samme årsag har Hesalight under konkurs ikke løftet bevisbyrden for, at der er årsagssammenhæng mellem Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 adfærd og det af boet påståede tab.

Som Retten i Roskilde har anført i straffedommen mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, så ville investeringen fra Obligationsejerne ikke have fundet sted, hvis Obligationsejerne havde haft kendskab til, at årsregnskaberne ikke var retvisende. Derfor kan Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 tilslutte sig den del af Hesalight under konkurs' anbringender, der angår, at tabet delvist kunne være undgået i det omfang, Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4

ansvarspådragende handlinger og undladelser og Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 bedrageriske adfærd ikke havde fundet sted.

Fordi der ikke er ført bevis for årsagssammenhæng mellem de påståede tab og Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 påståede ansvarspådragende handlinger eller undladelser, herunder de i selskabslovens § 115, nr. 1-5 nævnte pligter, bør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 også allerede af denne årsag frifindes.

Endelig gør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gældende, at der ikke foreligger det nødvendige ansvarsgrundlag i forhold til ham.

Statsadvokaten for Økonomisk og international Kriminalitet sigtede tilbage i 2018 den tidligere adm. direktør Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i en straffesag vedrørende omfattende økonomisk kriminalitet begået i forbindelse med driften af Hesalight. Sigtelsen resulterede i, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 den 24. januar 2019 af Retten i Roskilde blev idømt 7 års fængsel for sær-lig grov karakter af bedrageri, dokumentfalsk, skyldnersvig, moms-svig og mandatsvig.

Der blev ligeledes rejst sigtelse mod Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, men Statsadvokaten opgav sigtelsen med den begrundelse, at han ikke forventede, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ville blive fundet skyldig.

I straffesagen ville statsadvokaten skulle føre bevis for, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 uagtsomt eller forsætligt havde handlet i strid med sine forpligtelser som bestyrelsesformand. Det er den selvsamme be-visbyrde, der skal løftes i denne civilretlige sag, for så vidt angår an-svarsgrundlaget, jf. selskabslovens §§ 115 og 361.

Hesalight under konkurs har ikke løftet bevisbyrden for, at der eksisterer et ansvarsgrundlag i denne sag.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har handlet i overensstemmelse med den indgående Bond Agreement og har i det hele udøvet sit bestyrelses-hverv forsvarligt og i overensstemmelse med selskabslovens regler. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 kan ikke lægges Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 bedrageriske adfærd til last, som han hverken kendte eller burde have kendt til. Det bør her tillægges betydning, at de svigagtige handlinger er udø-vet af Hesalight's adm. direktør og bogholder i forening.

Under ankesagen har Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 gjort gældende, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i sin egenskab af direktør i selskabet har opfyldt sin pligt til at under-rette bestyrelsen, herunder bestyrelsesformanden, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1,

om selskabets forhold. Til støtte herfor har Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fremlagt bi-lag I-BV til I-DF samt angivet, at Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 forklaring ”ikke er forenelig med sagens beviseligheder i en sådan grad, at retten ikke bør lægge vægt på Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 forklaring om sin egen rolle og egne dis-positioner.”, jf. processkrift af 8. juli 2022.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gør gældende, at bilag I-BV til I-DF ikke gi-ver anledning til at betvivle Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 forklaring for byretten, som i det hele fastholdes, hvorfor Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 skal frihol-de Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, hvis landsretten måtte komme frem til, at der er et ansvarsgrundlag for Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, og at det lidte tab, kan kræves erstattet af ham.

Der påhviler ikke bestyrelsen en særlig pligt til at føre tilsyn overfor selskabets direktør, sådan som det er påstået af Hesalight under konkurs. Tværtimod er bestyrelsen og bestyrelsesformanden som udgangspunkt berettiget til at kunne stole på selskabets administrerende direktør. Dette er også forudsat i Dommen ...

Bestyrelsens tilsynsforpligtelse angår selskabets ledelse i sin helhed, og denne forpligtelse har Hesalight's bestyrelse iagttaget i overens-stemmelse med de i selskabslovens fastsatte regler. Hesalight's be-styrelse har ikke været forpligtet til at iværksætte særligt tilsyn over-for Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, hvis handlinger ikke gav hverken bestyrelsen eller bestyrelsesformand Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 anledning til at iværksætte nærmere undersøgelser på daværende tidspunkt.

Det bestrides, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 som bestyrelsesformand har ”skjult” oplysninger for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, som skulle friholde Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 for ansvar, såfremt landsretten måtte komme frem til, at der er et ansvarsgrundlag, jf. Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 processkrifter i ankesagen.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 – og den øvrige bestyrelse - har med rette kunnet handle i tillid til årsregnskaberne, som alle var fri for an-mærkninger og således blev påtegnet af revisor uden forbehold.

Den eneste bemærkning, som revisor har noteret i revisionsprotokol-laterne, bestod i, at der ikke var etableret funktionsadskillelse mellem bogholderifunktionen og betalingsfunktionen i Hesalight, hvilket ifølge revisor medførte svækket intern kontrol. For at højne niveauet af intern kontrol og sikkerhed i den forbindelse besluttede bestyrelsen at opbygge en finansafdeling med en CFO, en controller og en bogholder, ligesom øvrige kontrolfunktioner blev opbygget. Det er

derfor ukorrekt, når Hesalight under konkurs angiver, at bestyrelsen ikke reagerede på revisors bemærkning. Det bemærkes i den forbindelse, at revisionsprotokollaterne løbende blev gjort tilgængelige for Obligationsejerne, som således har været fuld ud bekendt med forholdene i Hesalight også i denne henseende, og som til trods for revisors bemærkning om manglende funktionsadskillelse fortsatte udbetalingen af Obligationslånet i et antal selvstændige investerings-runder.

Det gøres gældende, at de forhold, som Hesalight under konkurs har påberåbt sig til støtte for, at bestyrelsens drift af Hesalight var ufor-svarlig, udgjorde forhold og bevidst valgte risikoparametre, som var en inkorporeret del af virksomhedens strategi, og som Obligationsejerne accepterede som præmis for indgåelse af Bond Agreement.

At virksomhedens strategi var forbundet med væsentlige risici, var fremhævet eksplicit og gentagne gange i det materiale, som Obligationsejerne fik udleveret forud for deres investering. Af samme årsag kan den risikobetonede forretningsmodel ikke udgøre et erstatnings-berettigende ansvarsgrundlag, da strategien udgjorde en kendt for-udsætning for Obligationsejerne.

Hesalight under konkurs har ikke løftet bevisbyrden for, at Hesalight skulle have ophørt driften forud for det påståede håbløshedstids-punkt. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har ikke haft grundlag for andet end at mene, at der var et tilstrækkeligt og forsvarligt kapitalberedskab i Hesalight. Den af Hesalight under konkurs fremlagte rapport fra EY, som Hesalight under konkurs påberåber sig, er et ensidigt indhentet dokument, som i det hele er udtryk for efterrationalisering, som beror på materiale og regnskabstal, som ikke var tilgængeligt for bestyrelsen på daværende tidspunkt. Derimod havde bestyrelsen udtrykkelig dokumentation fra selskabets direktør og finansdirektør, som bekræftede, at selskabet drev en profitabel forretning, og at der var et tilstrækkeligt og forsvarligt kapitalberedskab i selskabet.

Særligt i forhold til dommen gør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gældende, at de 2 emails til eller fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 vedrørende hans privatøkonomi, som Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var cc på, nævnt i Dommen ..., ikke kan føre til, at – som det hedder i Dommen ... – ” på denne baggrund og efter Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 indsigt og baggrund burde han i det mindste have sikret sig, at Hesalight ikke betalte Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 private gæld. Det gjorde han ikke, og derfor er han erstatningsansvarlig for det tab, det medførte for boet.” Det skal bemærkes, at konkursboet nye bilag 284-288 og 291 i ankesagen ikke giver anledning til at betvivle, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1

ikke var bekendt med Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 bedrageriske adfærd.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gør desuden særligt gældende, at det savner mening, når Retten i Roskilde konkluderer, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 i forbindelse med bevilling af lånet på 25 mio. kr. nævnt i Dommen, s. 526, burde have vidst, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 uberettiget benyttede dette lån til at købe ejendomme på Mallorca. Det vidste han som forklaret ikke, og det burde han heller ikke have vidst. Dette har Østre Landsret også konkluderet i straffedommen mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Derudover gør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 særligt gældende, at han reagerede adækvat på advarslerne fra såvel Person 42 som fra Person 49 fra PwC, og at han derfor ikke – hverken aktivt eller ved sin passivitet – af denne grund har tilsidesat sine forpligtelser efter selskabsloven til som bestyrelsesformand at sikre en forsvarlig organisation af Hesalight's virksomhed og påse, at bogføringen og regnskabsaflæggelsen foregik på en måde, der efter selskabets forhold var tilfredsstillende.

Endelig gør Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gældende, at Retten i Roskilde ikke ses at have forholdt sig til, om Obligationsejerne og dermed Hesalight under konkurs har levet op til deres tabsbegrænsningspligt.”

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har i sit opsummerende, koncentrerede processkrift af 15. december 2022 anført bl.a.:

”2.1. Hjemvisning

Det er Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 opfattelse, at byrettens argumentation ikke er konsistent med de anbringender, som var gjort gældende af konkursboet i forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4, hvilket er baggrunden for den principale påstand. Navnlig er der ingen konsistens mellem de synspunkter, der faktisk var gjort gældende til støtte for årsagssammenhæng og rettens begrundelse.

Retten sidestiller således boet tab med individual-kreditorernes tab uden at dette synspunkt var gjort gældende og uden en vurdering af, hvorvidt samtlige erstatningsbetingelser er opfyldt i forhold til de enkelte individualkreditorer, hvilket bestrides at være tilfældet.

I forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde Konkursboet derimod gjort gældende, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde et medansvar for, at driften ikke blev stoppet i tide (håbløshedstidspunktet). Der er således ikke kon-

sistens mellem de af konkursboet påberåbte anbringender og byret-tens begrundelse.

Rettens begrundelse tyder endvidere på, at retten har fundet Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 erstatningsansvarlig for overførsler til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og nærtstående uden at forholde sig til, at et sådant krav under alle omstændigheder vil være forældet.

Det gøres således gældende, at retten har taget hensyn til anbringender, som ikke er gjort gældende i strid med retsplejelovens § 339.

2.2. Synspunktet om medansvar for drift efter håbløshedstidspunktet 2.2.1. Den retlige ramme i forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 som revisor for Hesalight

Den retlige ramme for inddragelse i sagen af Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 er sel-skabslovens § 361, stk. 1 og 2. Ansvarsbedømmelsen i forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 må dog tage sit udgangspunkt i, hvorvidt den af ham udførte revision vedrørende de rejste spørgsmål har været i strid med god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at indholdet af den retlige norm for revisor disciplinære forhold, god revisorskik, ikke er sammenfaldende med den erstatningsretlige culpanorm, der gælder for revisorer. Hel eller delvis overtrædelse af normen ”god revisorskik” er således ikke ensbetydende med, at der er udvist erstatningsansvarspådragende adfærd.

Det er centralt for sagen, at det er ledelsens ansvar at aflægge regnskab, jf. årsregnskabslovens § 8. Det er således ledelsens ansvar at vælge regnskabsprincipper. Ledelsen skal derudover løbende forholde sig til likviditet og kapitalberedskab, og sikre fornuftige forretningsgange. Disse pligter har betydning i forhold til såvel årsags-sammenhæng og eventuel ansvarsfordeling.

Kendetegnende for sagen er selvsagt også, at direktør og drivkrav i Hesalight, den bogholderikyndige, Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, er dømt for bedrageri, dokumentfalsk, mandatsvig, skyldnersvig og moms-vig, og disse forhold netop omfattede sådanne forhold, at der er sket regnskabsmanipulation. Det er endvidere en grundlæggende forudsætning for Konkursboets krav, at der faktisk er sket ”drift efter håbløshedstidspunktet”, hvilket skulle have medført et tab.

2.2.2. Om håbløshedstidspunktet

Allerede i lyset af, at Konkursboets ”bærende” forudsætning for kravet ikke er påvist, er Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 at frifinde. At bevisbyrden for, at der er sket ”drift efter håbløshedstidspunktet” påhviler Konkursboet, fremgår blandt andet af U.1998.1137H og U.2015.257V.

Det bestrides, at selskabets situation – være sig ved afslutningen af 3. kvartal 2015 eller årsskiftet 2015/2016 – var således ”håbløs”, at driftens pligtmæssigt burde være indstillet. Selskabet havde pr. 30. september 2015 en likvid beholdning overstigende DKK 400 mio. ... Det modsiger selvsagt postulatet om, at selskabet var lukningstruet.

Provenuet fra obligationslånene skulle netop anvendes til finansiering af fremtidig drift ved en langsigtet strategi, hvilket obligationsejerne var bekendte med. Konkursen indtrådte imidlertid som følge af, at selskabet fik revet tæppet væk under sig, før indtægterne begyndte at komme. Ved begge de påståede håbløshedstidspunkter havde selskabet betydelige likvider.

Selskabets sammenbrud skyldes beror ret beset i første række på ”bondholders” beslutning om at kræve førtidig indfrielse, hvilket ligeledes medførte, at medkontrahenter måske har fragået deres forpligtelser efter konkursen.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 kan ikke tiltræde det billede, som Konkursboet forsøger at tegne af selskabet og de af selskabet indgåede kontrakter. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 kan derimod tiltræde det af de øvrige parter anførte om, at de indgående kontrakter generelt ikke var ”uforsvarlige”. Det bemærkes ligeledes, at revisor ikke er forpligtet til at gennemgå revisorsklientens kontrakter.

Det bemærkes endvidere, at der også efter ændringen af regnskabsprincip var overskud på driften både for andet halvår 2014 og for så vidt regnskabsåret 2015... Det bemærkes herved, at det netop kunne være ansvarspådragende at indgive konkursbegæring eller anmodning om betalingsstandsning for ”hurtigt”.

Dertil kommer, at der var flere konkrete tilbud om at yde yderligere finansiering til selskabet. Ligesom obligationsejerne længe indvilligede i at give ”luft” til at afsøge mulighederne for at finde anden finansiering. Den efterfølgende rekonstruktion blev da også kun fundet ”formålsløs”, da obligationsejerne afviste to indhentede tilbud på overtagelse af obligationsejernes lån.

Konkursboet har med andre ord hverken bevist eller sandsynliggjort, at driften ”pligtsmæssigt” burde indstilles eller bevist at driften var uholdbar, som postuleret af konkursboet.

2.2.3. Ansvarsvurdering

Ansvarsnormen i forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ved pådømmelse af sagen er den almindelige ansvarsnorm for professionelle, nemlig culpa, hvor det skal vurderes, hvorvidt Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 handlede anderledes end den almindelige gode revisor ville have gjort i en til-svarende situation med de tilsvarende forudsætninger.

Det fremhæves, at der under den kvalitetskontrol, der fandt sted hos/af Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 i efteråret 2015, hverken blev gjort ”anmærkninger” i forhold til Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 kvalitetsstyringsprogram generel eller i forhold til det omstridte halvårsregnskab, som netop indgik i kontrollen.

Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 opdrag bestod alene i at forestå sædvanlig finansi-el revision. Der var ikke forhold, som gav revisor anledning til at tro, at der havde fundet besvigelser sted. Det er da også Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 opfattelse, at ledelsen bevidst fastholdt ham i en vildfarelse om, at der fortsat anvendtes EKF'er.

Det er da heller ikke bestridt, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ikke burde indse, at flere af de indregnede – og i forbindelse med revisionen foreviste kontrakter – var falske.

I forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 fremgår af stævningen, at kritikken i forhold til halvårsregnskabet beror på anvendelsen af produktions-metoden som indtægtskriterium. Navnlig er det i lyset af det frem-satte synspunkt om et håbløshedstidspunkt i september eller ultimo december 2015 oplagt, at regnskabet pr. 31. december 2015, aflagt i juni 2015 er uden erstatningsretlig relevans.

Flere andre revisorer har efterfølgende været inde over regnskaberne uden at disse har tilsluttet sig Erhvervsstyrelsens kritik af anvendelsen af produktionsmetoden. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 var da også enig med ledelsen i, at produktionsmetoden, som beskrevet i regnskabspraksis, var det mest retvisende regnskabsprincip. Årsrapporten indeholdt således en beskrivelse af, hvordan produktionsmetoden var anvendt.

At netop ledelsen, her angiveligt sammen med bogholderen, begår regnskabsmanipulation – endda selvom der er påpeget manglende funktionsadskillelse – er et for revisor særligt vanskeligt forhold at

opdage, og manglende afdækning heraf kan ikke uden videre be-bredes revisor. Navnlig ikke, når der ikke er indikationer på besvi-gelse.

Konkursboet postulerer, at en forsvarligt udført revision af regnska-bet for 2015 ville have indebåret et forbehold for going-concern. På-tegningen skete dog først i juni 2016, og påvirkede således ikke no-gen beslutning pr. 31. december 2015. Det bestrides ligeledes, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 burde have taget forbehold for going-concern. Hverken Erhvervsstyrelsen eller Revisornævnet fandt anledning til at adressere forholdet.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 fastholder således, at regnskabet kunne påtegnes under forudsætningen af going-concern. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 bestrides, at han burde have opdraget, at der muligvis forelå misligholdelse af forpligtelserne for flere af selskabets medkontrahenter, eller at han skulle have ”sundhedstjekket” kontrakter eller i øvrigt været bedt herom.

Opsummerende bestrides, at konkursboet har bevist, at revisor un-der de givne omstændigheder har handlet culpøst.

2.2.4. Årsagssammenhæng og adækvans

Afgørende for spørgsmålet om årsagssammenhæng er generelt ikke, om revisor burde have taget forbehold for et givent forhold i sin re-visionspåtegning, men hvorvidt et alternativt ”rigtigt” regnskab fak-tisk ville have foranlediget, at selskabets drift var indstillet tidligere. Herunder om det er bevist, at den konkrete ledelse under de givne omstændigheder faktisk ville have indstillet driften tidligere, hvilket bestrides.

Det bestrides ikke, at anvendelsen af produktionsmetoden havde indflydelse på regnskabets udvisende. Det bestrides dog, at det hav-de gjort nogen forskel for beslutningen om at fortsætte driften, at der tidligere var forholdt anderledes med det valg af periodiseringsprin-cip, der er det primære i kritikken af Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4.

Der er intet, som understøtter, at ledelsen faktisk ville have indstillet driften tidligere, selvom revisor i forbindelse med det omstridte hal-vårsregnskab – eller i øvrigt – havde påpeget, at det omstridte regn-skabsprincip muligvis ikke kunne/burde anvendes – tværtimod. Le-delsen fortsatte således driften, herunder med indgåelse af nye afta-ler, efter det omarbejdede regnskab.

Ledelsen er endvidere selvsagt nærmest til at kende status på de in-dregnede kontrakter – uafhængigt af valg af regnskabsprincip. Ledelsen påpegede endvidere ... at korrektionen af regnskaberne ikke have betydning for den faktiske drift i selskabet. Ledelsen henviste således til, at selskabets omsætning var blevet forskudt.

Bondholders blev da også orienteret umiddelbart efter Erhvervsstyrelsens afgørelse forelå, og på dette tidspunkt var der stadig betydelig likviditet i selskabet.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 hæfter sig ved drøftelserne mellem selskabet og obligationsejerne ultimo maj 2016 ... samt at der, da lånene blev opsagt den 9. september 2016, fortsat pågik sådanne drøftelser med obligationsejerne – drøftelser om alternativ finansiering – at konkursbegæring først blev indleveret den 2. november 2016.

Førende til i første omgang en rekonstruktionsbehandling. Det ses også, at ledelsen, i den, efterfølgende omarbejdelsen, stedsfundne korrespondance bestred, at Bond Agreement var misligholdt, og allerede i maj 2016 afviste, at der var meddelt obligationsejerne vildledende oplysninger ...

Det bemærkes, at Konkursboet afleder sit krav af selskabet – ikke af kreditorerne. Konkursboet kan meget vel være af den opfattelse, at kreditorernes krav er berettigede – men derved kan ikke ses bort fra, hvem der er sagens parter. Uanset om der er belæg for et sådant synspunkt, som lagt til grund af retten, hvorved sidestilles kreditorernes individuelle tab og ”boets tab”, ikke bare i forhold til ledelsen men også i forhold til revisor, vil boet således som minimum skulle løfte præcis samme bevisbyrde som de enkelte kreditorer havde skullet løfte i en sag direkte mod revisor.

Det vil således skulle dokumenteres, at de enkelte kreditorer ikke alene havde mulighed for at se de omstridte regnskaber, men at de faktisk så dem og at netop de pågældende regnskaber var bestemmende for deres dispositioner. Da de omstridte regnskaber blev offentliggjorte, var der allerede opstået betydelige obligationslån, hvilket afkræfter, at de omstridte regnskaber var bestemmende for obligationsejerne.

Det bemærkes herved også, at selskabets tab rettelig beror på, at ledelsen efterfølgende formøblede investorernes penge. Revisor kan imidlertid ikke holdes ansvarlig for ledelsens eventuelle uhensigtsmæssige/tabsgivende dispositioner.

Opsummerende bemærkes, at der således under alle omstændigheder ikke er bevist – endsige sandsynliggjort – at en tidligere konstatering af, at produktionsmetoden måske ikke burde være anvendt, ville have fået ledelsen til at indstille driften. Eller at revisor burde have indset, at regnskabsprincipperne (måske) ville føre til drift efter håbløshedstidspunktet.

Endvidere under alle omstændigheder ikke dokumenteret tab som påstået. Ligesom der ikke kan bortses fra obligationsejernes egne forhold.

2.2.5. Obligationsejernes egne forhold

Kreditorerne kan selvsagt ikke ”stå bedre” ved, at kravet indtales gennem konkursboet. Der kan henvises til U.2014.1346H og U.1998.1137H.

Obligationsejernes forhold, såvel ved indgåelse af Bond Agreement som senere, er med andre ord centralt for sagen. Herunder i al fald relevant i relation til vurderingen om årsagssammenhæng og tab.

Det må konstateres, at obligationsejerne, de professionelle investorer, ret beset ikke foretog nogen form for due diligence overhovedet. Uanset virksomhedsbeskrivelsen udtrykkeligt opfordrede hertil og udtrykkeligt gjort opmærksom på, at der var tale om højrisiko erhvervsobligationer.

Investeringen beroede altså på forretningsidéen og potentialet, ikke selskabets langvarige historik eller beskedne egenkapital. Obligationsejerne investerede endvidere uden at stille specifikke krav til fortsat forsikring via EKF. Obligationsejerne var endvidere gjort bekendt med anvendelsen af produktionsmetoden.

I øvrigt er det fortsat ikke dokumenteret, at investorerne overhovedet modtog de af Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 påtegnede regnskaber, endsige at disse og ikke investormaterialet og forretningsidéen, herunder forventningerne til fremtiden var værende for investorernes beslutning.

Det må i det hele undre, at obligationsejerne ikke i al fald i marts 2016 greb til at opsiges Bond Agreement, om kritikken skal tages for pålydende. Obligationsejerne bærer selv risiko for ikke at have gjort dette.

Konsekvensen heraf er, at obligationsgælden slet ikke skal indgå i opgørelsen af underbalancen. Hvorved også fremhæves, at obliga-

tionsgælden under alle omstændigheder ikke er en følge af, at ledelsen fortsatte driften – gælden bestod pr. 31. december 2015. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 finder herved også anledning til at bemærke, at det forhold, at selskabet gik konkurs, ikke kan tilskrives revisors påtegninger på de aflagte regnskaber.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 kan tiltræde, at obligationsejernes ageren i efteråret 2016 er udtryk for manglende iagttagelse af den almindelig gældende tabsbegrænsningspligt. Ved at kræve førtidig forfald umuliggjorde obligationsejerne de facto, at selskabet kunne gennemføre de indgåede kontrakter og umuliggjorde at finde alternative investeringskilder. Konsekvensen er også heraf, at obligationsgælden ikke skal indgå i opgørelsen af underbalancen.

2.2.6. Konkursboets tabsopgørelse bestrides

Konkursboets tabsopgørelse bestrides for så vidt angår dens relevans, sum og delposter. At indtale et mindre tab/krav end man mener er lidt, fritager ikke Konkursboet fra at skulle dokumentere sin påstand. Den fortsat reelt manglende opgørelse af et eventuelt tab grundet fortsat drift, må selvsagt komme Konkursboet til skade.

Helt grundlæggende er spørgsmålet ikke, om der er kreditorer, der har lidt tab ved at selskabet gik konkurs, men om selskabet har lidt tab som følge af, at driften fortsatte som sket – og i hvilket omfang.

Overordnet har konkursboet blot henvist til omfanget af anmeldte krav. Heroverfor bemærkes, at et eventuelt tab ikke opgøres alene ved inddragelse af anmeldte krav. Et eventuelt tab er netop ikke ”bare” en forøgelse af kreditorerne.

Flere af de anmeldte krav er netop aktualiseret ved konkurs. Dette såvel som det forhold, at aktiver taber værdi under en konkurs henholdsvis tilgodehavender bliver vanskelige at inddrive, ville ligeledes gøre sig gældende, hvis driften var stoppet tidligere.

Hvis der ses bort fra obligationsejernes anmeldelser, kan det konstateres, at kreditormassen er forøget med ca. 63 mio. set i forhold til 31. december 2015, hvorfra skal fradrages de mange udgifter, som er en følge af konkursen. Der er således tale om en forøgelse på højst ca. 50 mio.

Hertil kommer, at Konkursboet ikke har redegjort for aktivsidens udvikling. Forøgelsen af passivsideen modsvarer dog af forøgelse af

aktivsiden i form af realiseret overskud og betydelige forøgelse af selskabets udestående tilgodehavender.

Opsummerende bemærkes, at der uanset gældsbogen ikke er dokumenteret at være lidt tab ved fortsat drift, endelige tab som påstået. Samtidig understreges, at Konkursboet afleder sit krav af selskabet og ikke kan stilles bedre end dette, ligesom kreditorerne ikke kan stilles ved, at kravet indtales gennem konkursboet.

2.2.7. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-overførslerne og bonusaftalerne
I sit sammenfattende processkrift af 28. oktober 2019 gjorde Konkursboet pludselig gældende, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde handlet ansvarspådragende derved 2) Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 burde have opdaget, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 overførte beløb til sig selv og derved forhindret, at det fortsatte samt 3) at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 burde have ”identificeret og re-videret bonusaftaler”. Forholdene havde ikke tidligere været en del af retssagen, hvorfor forældelse er et centralt tema for så vidt angår disse to forhold. Det bestrides således, at der er tale om en ”præcisering”. Der er derimod tale om forhold, der ikke falder inden for rammen af de oprindelige forhold til revisor fremsatte synspunkter.

I forhold til forhold 2 gøres det gældende, at ledelsen var bekendt med overførslerne, og at forholdet under alle omstændigheder var forældet, da det blev gjort gældende den 28. oktober 2019. Det ændrer ikke herved, at kravet beløbsmæssig kan indeholdes i den oprindelige påstand.

Ledelsens kendskab til og manglende reaktion på overførslerne påviser da også, at overførslerne ikke ville være blevet forhindret, selvom Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde påtalt dem yderligere, hvorfor erstatningsbetingelsen om årsagssammenhæng ikke er opfyldt.

Konkursboet indtræder i forældelsesmæssig sammenhæng i selskabets retsstilling. I henhold til forældelseslovens § 3 er det relevante således, hvornår nogen i selskabet fik en sådan viden/burde viden om de faktiske forhold, der begrunder kravet. Forældelsesfristen begyndte således at løbe længe inden den 28. oktober 2016.

Tillige i forhold til investorenes eventuelle individualkrav gøres gældende, at krav beroende på et sådant synspunkt også er forældede – og allerede derfor ikke kan indtales af Konkursboet. Obligationsejerne spurgte således i juni 2016 specifikt ind til mellemregninger mellem selskabet og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede selskaber. Der

henvises i den forbindelse navnlig til Vidne 7's forklaring under straffesagen, hvor han forklarede, at det på mødet den 28. juni 2016 kom frem, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde et eller flere lån hos Hesalight.

Det bemærkes, at de af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 foretagne dispositioner til egen fordel primært blev foretaget 2016, og følgelig ikke har påvirket det omstridte halvårsregnskab. Tilsvarende påvirkede dispositionerne i 2015 ikke halvårsregnskabet.

Det fastholdes, at dispositionerne i 2014 ikke var af et sådant omfang, at revisor – inden for en almindelige revision – kunne forventes at opdage dem. Der er ligeledes intet, som understøtter, at ledelsen ville have grebet ind – tværtimod undlod bestyrelsesformanden at gribe ind, da han af PwC blev gjort opmærksom på uregelmæssigheder.

2.2.8. Friholdelse/fordeling

Retten anmodes om at foretage en fordeling af en eventuel erstatningspligt mellem flere eventuelt solidarisk ansvarlige, jf. EAL § 25. Det gøres i den forbindelse gældende, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ikke er nærmest til at bære den eventuelle økonomiske byrde.

Det er som anført ledelsen, der aflægger regnskab – og ledelsen både vidste og burde vide, at periodiseringsprincippet havde betydning for regnskabets udvisende. Hvortil kommer, at det netop er ledelsen, der driver virksomheden. Er der sket drift efter håbløshedstidspunktet vil hovedårsagslæren netop tilsige, at ledelsen skal bære det endelige ansvar herfor.

Såvel Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var aktive deltagere – og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var tæt på driften.

Herved påpeges også, at de medsagsøgte alle har oppebåret betydelige beløb fra selskabet. Herunder Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 – via PCC Management ApS – oppebåret anseelige beløb for sin deltagelse både løbende og vedrørende opnåelse af investeringen. Mens Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har oppebåret betydeligt bonus-beløb oveni sin løn.

At den tegnede ledelsesansvarsforsikring ikke har ville dække, kan ikke komme Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 til skade.

2.2.9. Lempelse

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 gør dertil gældende, at en eventuel erstatningspligt for ham vil være at lempe i medfør af bestemmelserne i EAL herom,

jf. EAL § 24. Det bemærkes herved, at det indtalte krav langt overstiger dækningssummen i henhold til den af Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 tegnende lovpligtige ansvarsforsikring. Ligesom Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ikke er personligt formuende.”

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har i sit opsummerende, koncentrerede processkrift af 11. januar 2023 anført følgende bl.a.:

”SYNSPUNKTER OG ANBRINGENDER:

Vedrørende den principale påstand om afvisning.

I det følgende redegøres for det manglende sammenfald mellem forholdene prøvet i straffesagen mod appellanten, og det rejste erstatningskrav. Redegørelsen understøtter, at der ikke er grundlag for at statuere ledelsesansvar, allerede fordi appellanten er fundet skyldig i straffesagen.

Den civile sag / den påankede dom

Fra den 12. december 2014 og i løbet af 2015 blev der på baggrund af et udarbejdet investerings- og projektmateriale investeret ca. 570.000.000 mio. kr. (76 mio. EUR) i selskabet Hesalight A/S. Investeringen skete ved udstedelse og opkøb af erhvervsobligationer, og der blev foretaget i alt 5 indbetalinger til selskabet. Indbetalingerne er omtalt som tranche 1 – 5.

Den indankede dom omhandler en erstatningsretlig vurdering af ledelsesmedlemmernes dispositioner, beslutninger og udladelser foretaget i tiden efter modtagelse af tranche 1 den 14. september 2014 og frem til selskabets konkurs den 18. november 2016.

Den strafferetlige dom

Det største forhold i straffesagen omhandlede ikke, hvordan pengene fra trancherne var forbrugt, men om præsentationsmaterialet, der var forevist investorerne *inden* obligationsudstedelsen, var misvisende. Ifølge vidnerne i straffesagen blev tranche 1 (28,5 mio. EUR) udstedt og opkøbt, efter at investorerne havde fået forevist selskabets årsrapport aflagt pr. 30. juni 2014. Tranche 2 – 5 (47,5 mio. EUR) blev herefter udstedt og opkøbt efter aflæggelsen af selskabets årsrapport pr. 31. december 2014. Forholdet omhandlede om appellanten havde medtaget kontrakter i selskabets årsrapporter.

I den civile byretssag var aftalen med Salmoiraghi, Starbucks og CPL ikke fremlagt, men de indgik i byrettens bevisbedømmelse. Byretten refererede endvidere en række vidneforklaringer fra straffesagen,

der omhandlede disse tre kontrakter. Vidneforklaringerne blev ikke dokumenteret under hovedforhandlingen, og ingen parter fremsatte begæring herom. Der henvises til ... fremlagt bilag 'Byrettens dom med gule markeringer af beviseligheder m.v. fra straffesag.'

Indstævnte / konkursboet gjorde ikke gældende, at Hesalight A/S havde lidt tab, fordi investorerne var blevet vildledt, ligesom konkursboet heller ikke rejste erstatningskrav mod ledelsen, fordi der ifølge skattemyndighederne var indberettet for meget købsmoms – selskabet har ikke lidt et tab som følge af.

Konklusion vedrørende formaliteten.

Til støtte for den nedlagte påstand om ophævelse og hjemvisning til fornyet behandling gøres det gældende, at appellanten ikke havde mulighed for at udtale sig om processtoffet (kontradiktion), herunder (under den civile byretssag) at gøre sig bekendt med de dokumenter og øvrige materiale (aktindsigt), som indgik i byrettens begrundelse, hvilket er en så væsentlig fejl i civilprocessen, at dommen skal ophæves og sagen hjemvises til fornyet behandling.

Det gøres herunder gældende, at der blev truffet afgørelse på grundlag af anbringender, der ikke var gjort gældende, og på grundlag af en bevisførelse, der ikke havde fundet sted og på grundlag af dokumenter, der ikke var fremlagt.

Det gøres sluttelig gældende, at der i forholdet til appellanten ikke er sammenfald mellem de strafferetlige forhold i straffesagen / straf-fedommen og de påståede erstatningskrav rejst i nærværende sag. De strafferetlige domskonklusioner medfører ikke, at appellanten også er ifaldet et ledelsesansvar. Ovennævnte argumentation var appellanten imidlertid afskåret fra at fremføre, fordi ingen af sagens parter havde fremført det grundlag for domfældelse, som byretten af egen drift lagde til grund.

Vedrørende driften af Hesalight og den påståede drift ud over håbløshedstidspunktet.

Driften i HeSaLight A/S bestod af produktion / køb og salg af LED-enheder. LED-baserede lyskilder er kendetegnet ved en højere kost-pris modsvaret af en længere levetid og lavere energiforbrug. Selskabet solgte således en traditionel energibesparelse, der indebærer en investering i år 1, og som efterfølgende blev tjent hjem i form af et lavere energiforbrug. En del af Selskabets forretningsmodel var derfor at tilbyde finansiering.

Ledelsens ansvar overfor Selskabet (ikke kreditorerne)

Af bemærkningerne til selskabslovens § 361, stk. 1 (fremsat som § 376) fremgår, at retsreglen ikke er en særlig ansvarsregel inden for selskabsrelaterede dispositioner, men blot en henvisning til de almindelige erstatningsregler. Der er ikke med retsreglen tilsigtet no-gen skærpet ansvarsnorm. En ledelse ifalder ikke ansvar for forret-ningsmæssige (fejl) skøn, når beslutningerne er truffet i god tro, på et efter omstændighederne og tidspunktet oplyst grundlag, og når be-slutningen er foretaget i selskabets interesse.

En vurdering af om bestyrelsen (SEL § 115, stk. 1, nr. 5) og direktio-nen (SEL § 118, stk. 2) har opfyldt sin pligt til at sikre, at Selskabets kapitalberedskab til enhver tid var forsvarligt, herunder at der var tilstrækkelig likviditet til at opfylde Selskabets ”nuværende og frem-tidige forpligtelser” efterhånden som de forfaldt, må tage udgangs-punkt i, at Selskabet var en ung virksomhed og med en forretnings-model der i (vækst)perioder havde et negativt cashflow, samt at Sel-skabets kontrakter de facto indeholdte en kreditrisiko. Det bemærkes om ansvaret, at det rejste krav modsvarer obligationsejernes påståe-de tab på deres samlede investering i Selskabet (tranche 1 - 5).

Det er et anerkendt princip i den juridiske litteratur, at et konkursbo ikke kan anvendes af kreditorerne til at ”frigøre sig” fra de alminde-lige erstatningsretlige principper – eksempelvis accept af risiko samt krav til tabsopgørelse, tabsbevis og tabsbegrænsningspligt. Når det i virksomhedsbeskrivelsen ... på side 24 er oplyst, at investeringen er forbundet med en høj grad af finansiel risiko, er det ikke uagtsomt el-ler forsætligt for ledelsen i Selskabet at indgå kontakter, der indehol-der en ”høj grad” af finansiel risiko. Varetagelsen af en ledelses op-gaver kræver generelt, at ledelsen indrømmes mulighed for løbende at foretage forretningsmæssige beslutninger med risiko for at skønne forkert, hvorved selskabet lider et tab.

En ledelse må endvidere kunne indrette sig i tillid til, at de oplysnin-ger, som modtages fra selskabets nøglefunktioner – f.eks. CFO / re-visor – er korrekte, medmindre der foreligger konkrete omstændig-heder, der kan begrunde andet.

Håbløshedstidspunktet m.m.

Det er gjort gældende fra konkursboets side, at håbløshedstidspunk-tet var indtrådt ved udgangen af tredje kvartal 2015 – i hvert fald i december 2015. Dette bestrides. Ifølge Selskabets årsrapport for peri-oden 01.01.2015 – 31.12.2015 var egenkapitalen -22.760.749 DKK, og

ledelsens forventning var reetablering ved egen drift. Det fremgår endvidere, at Selskabet havde skiftet regnskabspraksis i 2014, og at den ændrede regnskabspraksis betød, at lånevilkårene ikke var overholdt for regnskabsåret 2015, men at det var ledelsens forventning at kunne overholde lånevilkårene igen for 2016.

Vedrørende regnskabsoplysningerne, og hertil knyttede forventninger, anførtes på årsrapportens side 7, nederst, at selskabet i perioden Q1 2016 havde realiseret overskud, at egenkapitalen var positiv, samt at Selskabet igen overholdt lånevilkårene. Endvidere fremgår det af årsrapporten for 2015, at der pr. 31.12.2015 var likvide beholdninger på kr. 202.297.876, og jf. Selskabets underbalance var der likvide midler pr. 30. september 2015 for ca. 409 mio. kr. Kurators synspunkt om insolvens på dette tidspunkt bestrides.

I sommeren 2016 var der forhandlinger med ”SUSI Energi Efficiency Fund” om Selskabets salg af de fremtidige indbetalinger fra 5 af de italienske kommuner – Udenlandsk virksomhed aftalen. EY undlod at sende dokumentet til obligationsejerne, og deres advokat oplyste, at belåning ikke kunne tiltrædes.

Appellanten har fremlagt en mail ... fra rekonstruktøren. Ved denne modtog obligationsejerne et tilbud om køb af obligationerne for kr. 100.000.000 DKK (kontant betaling af kr. 78.000.000), samt en overdragelse af eventuelle øvrige krav mod ledelsen. Af den modregnede balance ... fremgik endvidere, at selskabets værdier i tilfælde af en konkurs blev anslået nedskrevet med 592.318.000 DKK. En konkurs ville medføre tab på ca. en halv milliard. Alligevel besluttede obligationsejerne at afvise tilbuddet, at fastholde begæringen om konkurs, og sælge aktiviteterne for 5 mio. Det er uklart, hvorfor obligationsejerne afslog et tilbud om køb af obligationerne for 100 mio. i november 2016 (med ret til at forfølge potentielle krav) for derefter at sælge aktiviteterne i selskabet en måned senere for 5 millioner. Der er på baggrund af ovennævnte ført bevis for, at konkursboet ikke handlede i Selskabets interesse.

Direktionen / bestyrelsen

Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 opgave som direktør var salg og produktion. Angående bogføring og valg af regnskabsmetode m.m. bestrides, at appellanten ikke har sikret, at bogføringsloven blev overholdt, ligesom det nuvel er ledelsen, der træffer beslutning om, hvilken regnskabsmetode, der skal vælges, men det var ikke ledelsens ansvar at vide, om de regnskabsmæssige betingelser for at anvende den ene eller anden metode var opfyldt.

Sammenfattende har der under hele forløbet været antaget professionelle kompetencer til varetagelse af påkrævede funktioner i forbindelse med driften og ledelsen af Selskabet. Der blev løbende udarbejdet budgetter, som viste, at selskabets likviditet var tilstrækkelig, og det påhviler kurator at bevise, at budgetterne ikke var retvisende på en sådan måde, at en ”god ledelse” med sikkerhed ville have handlet anderledes, hvis budgetterne havde set anderledes ud.

Der er ... fremlagt bonusaftale af 8. juni 2015 indgået mellem Selskabet og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1. Hans opgaver er beskrevet i pkt. 3, og Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 opgaver bl.a., at sikre en forsvarlig organisation og bidrage positivt til videreudviklingen af Selskabet, herunder særligt ”*eks-pansionen globalt, udarbejdelse og forhandling af kontrakter, opnåelse af garantier fra EKF samt rejsning af kapital til brug for videreudvikling af He-SaLight*”.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 skulle endvidere ”*bistå den daglige ledelse i arbejdet med at fremskaffe den nødvendige finansiering til opfyldelse af HesaLights mål og budgetter*” samt ”*deltage i selskabets aktiviteter i såvel Danmark som internationalt, herunder deltage i forhandlingerne med såvel nuværende som potentielle samarbejdspartnere og investorer*”.

I realiteten var Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 fysisk til stede på Selskabets forretningssted ca. 2 til 3 dage om ugen, og i de øvrige dage var Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 i løbende og tæt dialog med hinanden om beslutningerne i selskabet. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var ikke alene orienteret om den løbende drift; han deltog aktivt i den daglige drift.

Overførsler til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var kontraktligt berettiget til en bonus på 2,5 % af selskabets registrerede omsætning, samt berettiget til en bonus på 2 % af kapitalfremskaffelse, og det bestrides, at overførslerne var uberettigede. Den fremlagte ansættelseskontrakt var en kodificering af, hvad der har været mundtligt aftalt mellem Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og bestyrelsen. Der er ... fremlagt mail af 17. september 2015, hvor Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 svarer, at de begge havde ret til bonus. Ethvert erstatnings- eller tilbagebetalingskrav i relation hertil afvises.

Vedrørende de omhandlede aftaler / kontrakter.

For så vidt angår risikostyringen blev de fleste kontrakter, forinden tiltrædelse, forelagt økonomiafdelingen, der igen havde dialog med Chief Underwriter Person 4 fra EKF (Danmarks Eksportkredit). Alle kontrakter blev gennemgået og drøftet med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1

, og det gøres gældende, at de indgående kontrakter samlet set og hver for sig ikke var uansvarlige eller ansvarspådragende.

Investorer

Til belysning af arbejdet forbundet med at finde nye investorer hen-vises til ... oversigt over, hvem der har haft adgang til datarummet oprettet til formålet.

Supplerende bemærkninger vedr. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1:

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde ansvaret for administration, kontrakter (udformning, forhandling, tilretning), dialog med banker og EKF, bog-holderi, pengestrømme ud af landet samt bogføring, og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 vidste i perioden omkring modtagelsen af de 5 trancher, at nogle kontrakter skulle udgå af regnskaberne. I en mail af 25. marts 2015 ... fra Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 til Person 82 oplyste Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, at ”*Regnskabsprincipperne må siges at være afklaret. Desværre med negativt udfald, så nu må vi se på konsekvenserne af dette, og så langt er vi ikke nået endnu.*”

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 bistod endvidere Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i hans køb af ejendom på Mallorca for HesaLights midler, idet Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var klar over, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke havde private midler at købe for.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var også, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde et eller flere private lån mellem HesaLight og selskaber kontrolleret eller ejet af nærtstående parter til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har endvidere dokumenteret, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde ansvaret for brug af EKF – eller mangel på samme.

For så vidt angår regnskabsprincippet i HesaLight A/S modtog Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 et PWC-memo af 24. marts 2015 ... med oplysning om, at der ikke var grundlag for at indtægtsføre salget på ordretidspunktet; men informerede ikke investorerne herom.

Efter at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 i slutningen af 2014 og i løbet af 2015 havde medvirket til opnåelse af finansiering på cirka 570.000.000 DKK til selskabet, vel vidende at flere revisionshuse havde rejst kritik af det anvendte regnskabsprincip, hvorpå finansieringstilsagnene var givet, valgte Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 i oktober 2016 at arbejde med etablering af en ny måde at tilvejebringe finansiering på.

Det gøres supplerende gældende, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i sin egenskab af direktør i selskabet har opfyldt sin pligt til at underrette bestyrelsen, herunder bestyrelsesformanden, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, hvorfor det be-

strides, såfremt landsretten måtte komme frem til det resultat, at der er et ansvarsgrundlag, og at der er lidt et tab, som kan kræves erstattet af den tidligere ledelse, herunder revisor, at der er grundlag for at pålægge Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 at friholde en eller flere af de øvrige ledelsesmedlemmer og / eller revisor.

Supplerende bemærkninger vedr. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2

Der er fremlagt mailkorrespondance m.v., der belyser Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 rolle og vidensniveau i Hesalight i årene 2013 og frem, og det er bevist, at der var en løbende vidensdeling og orientering alle ansvarsområder imellem. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 var således vidende om sel-skabets finansieringsstruktur-og model, og han deltog også i overvejelser om anskaffelse og implementering af nyt økonomisystem.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 virkede som bekendt fra Singapore, hvor Hesalight skulle forsøge at etablere en drift via et datterselskab, HeSalight Asia Pacific Pte Ltd. Den 22. januar 2016 sendte Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 en mail til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 med udkast til ansættelseskontrakt ... Udkastet til ansættelseskontrakt indeholdt ingen vilkår om afholdelse af udgift til skole eller privat ejendom; men alligevel lod Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 selskabet afholde disse udgifter. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 forsøgte at lave en ny kontrakt, der skulle tilbagedateres, men dette skete ikke.

Der er endvidere ført bevis for Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 viden om og kendskab til selskabets kontrakter.

For byretten og landsretten (i straffesagen) forklarede Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, at han ikke kendte til kontrakter med CPL, og i straffedomme blev der lagt vægt på Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 forklaring herom. Der er ført bevis for, at hans forklaring imidlertid ikke er korrekt, og at han havde kendskab til kontrakt med CPL.

Udover uretmæssig afholdelse af selskabets midler til dækning af private udgifter til skole og husleje, er det også dokumenteret under sagen, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har oppebåret overførsler fra selskabet velvidende, at disse blev bogført på en mellemregning med tredjemand, eller hvor selskabet ikke var rette omkostningsbærer (Virksomhed ApS 6's salg af anparter).

Det bestrides således, såfremt landsretten måtte komme frem til, at der er et ansvarsgrundlag, og at der er lidt et tab, som kan kræves erstattet af den tidligere ledelse, herunder revisor, at der er grundlag for at friholde Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 i det interne opgør mellem selskabets tidligere ledelse og revisor.

Sammenfattende

Ansvarsgrundlaget er et almindeligt (og altså ikke skærpet) cul-paansvar, og det gøres gældende, at betingelsen for pålæggelse af ansvar ikke opfyldt. Når retten skal vurdere, om ledelsen, herunder Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, er ifaldet et ledelsesansvar er det et afgørende moment, at det af kurator rejste erstatningskrav i overvejende grad er identisk med det tab, som Advokatfirma 1's klienter; obligationsejerne / investorerne påstår at have lidt ved at investere i Selskabet. Det ses ikke fra kurators side belyst, hvilket tab man mener, at ledelsen har påført selskabet efter håbløshedstidspunktet, og det gøres gældende, at dette ikke er tilfældet.

Det skal endvidere indgå i vurderingen, at investeringen er ydet i form af erhvervsobligationer, der netop er kendetegnet ved ingen sikkerhed i tilfælde af misligholdelse / selskabets konkurs, hvilket gør erhvervsobligationen en mere usikker investering – særligt i tilfælde af konkurs. Derfor skal investor foretage en vurdering af vilkårene og risikoen af hver enkelt erhvervsobligation.

Det må på baggrund af virksomhedsbeskrivelsen og erhvervsobligationer som finansielt instrument lægges til grund, at obligationsudstedelsen var rettet mod professionelle investorer med risikovillighed, samt at formålet med obligationsudstedelsen var at finansiere fremtidig vækst og betale eksisterende gæld, ligesom kreditgivningen i kontrakterne var kendt. Dette er understøttet af det ovenfor citerede fra virksomhedsbeskrivelsen ...:

Vurderingen af om ledelsen i sit forretningsmæssige skøn har handlet culpøst, skal tage udgangspunkt i virksomhedens forretningsmodel / vækststrategi samt - i relation til anvendelse midlerne fra investorerne - de normer og de forudsætninger i øvrigt, som forelå og blev oplyst i forbindelse med obligationsudstedelsen. Når det i virksomhedsbeskrivelsen er oplyst, at investeringen er forbundet med en høj grad af finansiell risiko, er det ikke culpøst (uagtsomt eller forsætligt) at ledelsen indgik sådanne kontakter. Dette har investorerne accepteret i forbindelse med investeringens foretagelse.

Når obligationsejerne valgte at "likvidere" / trække gulvtæppet væk under Selskabet, skyldes den manglende tilstedeværelse af likviditet ikke, at denne var "formøblet væk" af ledelsen, men derimod at proventet fra obligationsudstedelsen var anvendt i overensstemmelse med den indgåede aftale (Bond Agreement). Det bemærkes, at der med manglende likviditet menes, at Selskabet ikke havde indeståen-

de likviditet svarende til provenuet fra obligationsudstedelsen på det tidspunkt, hvor den indgåede Bond Agreement ... blev opsagt.

Varetagelsen af en ledelses opgaver kræver generelt, at ledelsen in-drømmes mulighed for løbende at foretage forretningsmæssige be-slutninger med risiko for at skønne forkert, hvorved selskabet lider et tab. Det gøres til støtte for den nedlagte påstand gældende, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke har handlet ansvars-eller erstatningspådragende. Ledelsen i Selskabet, herunder også Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, har varetaget ledelsesopgaverne ud fra et forretningsmæssigt skøn og loyalt i sel-skabets interesse.

Det gøres gældende, at ledelsen ikke har løbet uforsvarlige risici, og at ledelsen løbende har fulgt med i og løbende tilpasset selskabets økonomi til de aktuelle finansielle forhold. Driften i Selskabet har været tilrettelagt forsvarligt og i overens-stemmelse med den oplyste forretningsmodel, og det bestrides, at selskabets ledelse, herunder Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, i 3. kvartal 2015 eller på noget andet tidspunkt burde have indset, at fortsat drift ville på selskabet et tab. Det gøres i den forbindelse gældende, at selskabet frem til september 2015 fik tilført kapital i henhold til den som den med investorerne indgåede "bond agreement" ..., og at ledelsen lø-bende har arbejdet på at finde yderligere investorer med henblik på at tilføre selskabet kapital til at finansiere væksten.

Det bestrides, at ledelsen, herunder Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, har indgået uforsvarlige kontrakter, og selskabet har anvendt en lang række danske og udenlandske advokater i forbindelse hermed. Det gøres også gældende, at selskabets ledelse i samarbejde med selskabets CFO i forbindelse med hver kontraktindgåelse har foretaget grundig kreditvurdering af kunden eller samarbejdspartneren med henblik på at vurdere Selskabets økonomiske risiko.

Det gøres herunder gældende, at selskabets CFO løbende har fulgt op på, om kunderne og samarbejdspartnerne opfyldte deres forplig-telser, samt om projekterne udviklede sig som forventet og aftalt.

Bestyrelsen er endvidere løbende blevet orienteret om alle disposi-tioner enten forud for dispositionens foretagelse eller efterfølgende, og det gøres gældende, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke har foretaget væ-sentlige økonomiske dispositioner eller påført selskabet væsentligt risiko uden bestyrelsens godkendelse og viden, og at overførslerne til ham er sket med hjemmel i den indgåede direktørkontrakt ...

Det bestrides på denne baggrund, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har handlet ansvarspådragende, ligesom det bestrides, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har handlet i strid med adfærdsnormerne i selskabslovens §§ 117-119.

Indstævnte / det nu konkursramte Selskab har ikke lidt et erstatningsretligt relevant tab, ligesom konkursboets tabsopgørelse bestrideres i det hele; indstævnte har ikke ført bevis for, hvilket tab drift efter det påståede håbløshedstidspunkt har påført selskabet.

De i boet anmeldte krav, er en gæld der bestod før det bestridte håbløshedstidspunkt, og udtrykker ikke tab på efterfølgende drift. Selskabet modtog i 2014 og 2015 ca. 585 mio. kr. i medfør af obligations-udstedelsen, hvilke midler var forudsat anvendt til indfrielse af gæld og investering, og ifølge den modregnede balance udarbejdet af til-lidsmanden i rekonstruktionen udgjorde den bogførte værdi kr. 649.599.000. Den omstændighed, at indbetalingerne til og udbetalingerne fra Selskabet ikke balancerede, var derfor ikke udtryk for ufor-svarlig drift.

Konkursboet har endvidere anført, at der ikke var indtægter af betydning fra Selskabets kundeforhold, og at Selskabet alligevel afholdt meget betydelige udgifter. Det gøres gældende, at dette scenarie er sædvanligt for virksomheder med vækststrategi, samt at dette også var udtalt / forudsat i virksomhedsbeskrivelsen. Konkursboets argumentation i forbindelse med pengestrømsanalysen ..., synes at indlægge som en forudsætning, at Selskabet ikke måtte bruge flere midler, end der gik ind, og at dette ville være ansvarspådragende. Dette bestrides.

Det er konkursboet, der bærer bevisbyrden for, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har handlet ansvarspådragende, jf. selskabslovens § 361, stk. 1, at der er lidt et erstatningsretligt relevant tab, og at der er fornøden årsags-sammenhæng mellem dette tab og handlinger eller undladelser, der kan lastes Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Denne bevisbyrde har eller kan konkursboet ikke løfte. Der foreligger ikke forhold som indebærer at bevisbyrden overføres fra konkursboet til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Lempelse af ansvar.

Det gøres endelig gældende, at et eventuelt erstatningsansvar skal lempes i medfør af erstatningsansvarslovens § 24, alternativt selskabslovens § 363, stk. 1, ligesom det gøres gældende, at de øvrige appellanter (som anført i friholdespåstanden) skal friholde

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 for ethvert beløb han måtte blive dømt til at betale til konkursboet, jf. erstatningsansvarslovens § 25, idet det bemærkes, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke er omfattet af en ledelsesansvarsforsikring.

I tilfælde af solidarisk domfældelse med én eller flere af appellanterne Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4, Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 gøres det gældende, at disse in solidum, subsidiært alternativt, i det indbyrdes forhold skal friholde Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 for ethvert beløb, han måtte blive pålagt at betale til indstævnte, herunder sagsomkostninger og renter.

De øvrige appellanter anbringer:

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 påberåber sig endvidere de samme anbringender som de øvrige appellanter i det omfang, at disse anbringender støtter Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 synspunkter.”

Konkursboet har i sit opsummerende, koncentrerede processkrift af 22. december 2022 anført bl.a.:

”1. Indledning

Hesalight A/S (”Hesalight”) gik konkurs den 18. november 2016. Konkursen skyldtes den generelle indretning og drift af Hesalight, der muliggjorde, at Hesalights direktør, Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i perioden 30. september 2015 til konkursens indtræden kunne formøble ca. DKK 408 mio., uden at der på tidspunktet for konkursen var aktiver af nogen reel værdi. Særligt bestyrelsens passivitet muliggjorde selskabets kamikazekurs. Revisionens manglende iagttagelse af sine pligter bi-drog til, at Hesalight kunne drives skødesløst. Revisionens fejl er konstateret af både Revisornævnet og domstolene.

Nærværende sag drejer sig om ansvar for ledelsen og selskabets revisor Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4. I den indankede dom afsagt af Retten i Roskilde den 31. marts 2020 (”Dommen”), blev Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 fundet solidarisk ansvarlige for DKK 200 mio. i overensstemmelse med Hesalight A/S under konkurs’ (”Konkursboets”) påstand. Henset til grovheden af de ansvarspådragende forhold, var der ikke grundlag for at begrænse deres erstatningsansvar hver især.

Endvidere blev Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 konkursbo dømt til at anerkende Konkursboet som simpel kreditor i boet.

Retten i Roskilde frifandt Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3, hvilket Konkursboet er uenig i. Retten i Roskilde har foretaget en lempeligere vurdering af Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 ansvar end af de øvrige bestyrelsesmedlemmer. En vurdering, som også er lempeligere end gældende ansvarsnormer, og som ikke kan retfærdiggøres af Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 senere indtræden i bestyrelsen.

2. Hesalights bestyrelse er erstatningsansvarlig for Konkursboets tab 2.1 Ansvarspådragende forhold for den samlede bestyrelse 2.1.1 *Indledning* Bestyrelsen i Hesalight har handlet ansvarspådragende ved tilside-sættelse af en lang række af selskabslovens krav til indretning og drift af et kapital-selskab og er erstatningsansvarlig i den anledning.

Henset til antallet af overtrædelser, er det Konkursboets principale synspunkt, at Hesalight generelt var indrettet og drevet på en ufor-svarlig og uholdbar måde, jf. bl.a. Højesterets dom i UfR 2007.497H.

Subsidiært gør Konkursboet gældende, at Hesalights ledelse senest ved udgangen af tredje kvartal 2015 burde have indstillet eller væ-sentligt tilpasset driften (håbløshedstidspunktet) eller i det mindste have taget skridt til at sikre selskabets aktiver, herunder de likvide midler på mere end DKK 400 mio.

Mere subsidiært gøres det gældende, at en række enkelte dispositio-ner hver især har været ansvarspådragende for ledelsen.

2.1.2 *Bogføring*

Hesalights bestyrelse har forsømt sin pligt til at påse, at bogføringen foregik på en efter kapital-selskabets forhold tilfredsstillende måde, jf. selskabslovens § 115, nr. 1, og pkt. 10.3 i bestyrelsens forretningsor-den af december 2015.

Bestyrelsen forholdt sig hverken til eller udarbejdede instruktioner for selskabets bogføring. Det resulterede i, at bogføringen var fejlbe-hæftet og mangelfuld, idet der manglede bilagsdokumentation, her-under kontraktgrundlag og fakturaer, ligesom bogholderens arbejde generelt var af lav kvalitet.

Bestyrelsen førte endvidere ikke kontrol dermed. Dette på trods af, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde anbefalet, at der blev udført øget op-syn grundet manglende funktionsadskillelse mellem bogholderi-funktionen og betalingsfunktionen.

2.1.3 Regnskabsaflæggelse

Hesalights bestyrelse har forsømt sin pligt til at påse, at regnskabsaflæggelsen foregik på en efter kapital-selskabets forhold tilfredsstillende måde, jf. selskabslovens § 115, nr. 1.

De oprindelige regnskaber for i hvert fald 2013/14, andet halvår 2014 og 2015 var fejlbehæftede og misvisende, idet Hesalights generelle og konkrete anvendelse af produktionsmetoden var uretmæssig. Ligeledes havde Hesalight ikke indregnet udestående fordringer som følge af langfristet kredit til kunder til amortiseret kostpris. Tilsvarende gælder for årsregnskabet for 2015, som Hesalight nåede at godkende og offentliggøre, inden Erhvervsstyrelsens afgørelse forelå.

Regnskabet for 2015 (både det oprindelige og det omarbejdede) var fejlbehæftede og misvisende, da det blev aflagt under forudsætning om fortsat drift. Ledelsen burde ikke have været i tvivl derom. Det var således forkert, når det i regnskabets ledelsesberetning blev anført, at (i) det var ledelsens forventning, at egenkapitalen kunne reetableres ved egen drift, (ii) at ledelsen forventede igen at kunne overholde lånevilkårene i Bond Agreement for 2016, og (iii) at selskabet forventede at have likviditet til minimum de næste 12 måneder.

Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 forudsætning om going concern for regnskabet for 2015 var under forudsætning af, at Hesalight stoppede med at tegne nye ordre, da likviditeten ikke var tilstrækkelig, medmindre der kom ny kapital til. Forbeholdet var ikke anført af bestyrelsen (eller revisor).

KPMG, der var tiltrådt som ny revisor den 12. juli 2016, var ude af stand til at afgive erklæring uden forbehold om Hesalights balance pr. 31. december 2015.

2.1.4 Risikostyring og interne kontroller

Hesalights bestyrelse har forsømt sin pligt til at sørge for etablering af fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller, jf. selskabslovens § 115, nr. 2.

Hesalights bestyrelse har ikke identificeret de med forretningsmodellen forbudne væsentlige risici og kortlagt, hvorledes risiciene kunne undgås eller i hvert fald kontrolleres gennem fornødne procedurer og interne kontroller. Dette på trods af, at selskabets forretningsmo-

del var forbundet med væsentlige risici, herunder særligt kredit-og likviditetsrisici som følge af, at kunderne betalte over en længere år-række efter levering samt risikoen ved for hurtig vækst. Og dette på trods af, at Hesalight selv havde identificeret netop disse risici i virksomhedsbeskrivelsen som lå til grund for Bond Agreement.

Konkursboet har således ikke fundet dokumentation for, at der i Hesalight fandtes nogen mundtlige eller skriftlige procedurer for risi-kostyring og interne kontroller, som bestyrelsen har forholdt sig til. Forklaringerne i sagen understøtter dette.

Særligt for Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var ovenstående en væsentlig advarsels-lampe.

Den af bestyrelsen vedtagne forretningsorden af 14. december 2015 behandler ikke og indeholder ikke procedurer for at imødegå eller kontrollere de særlige risici, som Hesalights forretningsmodel med-førte. Hertil blev de retningslinjer m.v. i forhold til direktøren, som forretningsordenen foreskriver, ikke udarbejdet. Det må have stået alle bestyrelsesmedlemmer klart.

2.1.5 Rapportering om selskabets finansielle forhold Hesalights bestyrelse har forsømt sin pligt til at påse, at bestyrelsen løbende modtog information om selskabets finansielle forhold, jf. sel-skabslovens § 115, nr. 3, ligesom bestyrelsen ikke i øvrigt sikrede sig, at bestyrelsen blev orienteret. Bestyrelsen har efter bestemmelsen en pligt til at sikre et tilstrækkeligt rapporteringssystem.

Konkursboet har ikke kunnet konstatere, at der er sket jævnlig rapportering til bestyrelsen om selskabets finansielle forhold, ligesom det kan konstateres, at der ikke i Hesalight fandtes likviditetsoversigter/cash flow-oversigter, der viste, hvad der reelt var af forventede indtægter og udgifter i en given periode.

Der fandtes ikke instrukser fra bestyrelsen om form og frekvens for direktionens rapportering til bestyrelsen før vedtagelse af en (kortfattet og standardmæssig) forretningsordenen af 14. december 2015. En forretningsorden der på ingen måde var tilpasset selskabets risici.

Det var et væsentligt advarselssignal ved Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 indtræden.

Bestyrelsen har endvidere forsømt sin pligt til at reagere og tage de skridt, som er påkrævet for at rette op, hvis direktøren ikke udarbej-

der det forudsatte materiale, eller materialet ikke har den fornødne kvalitet.

Bestyrelsen skulle have stillet spørgsmål til økonomirapportering fra december 2015 og frem, idet rapportering var åbenbart usammen-hængende og urealistisk.

Bestyrelsen skulle ikke have accepteret, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke leverede materialet, da bestyrelsens medlemmer rent faktisk bad om talmateriale fra foråret 2016 og frem.

2.1.6 Tilsyn med direktionen

Hesalights bestyrelse har forsømt sin pligt til at påse, at direktionen udøvede sit hverv på en behørig måde og efter bestyrelsens retningslinjer, jf. selskabslovens § 115, nr. 4.

Bestyrelsen havde ikke udarbejdet retningslinjer for direktør Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 hverv, ligesom bestyrelsen ikke påså, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 som direktør udøvede sit hverv på behørig måde og i overensstemmelse med bestyrelsens retningslinjer.

Det medførte for det første, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 frit kunne indgå kontrakter uden for selskabets formål samt store og risikofyldte kontrakter om levering og finansiering af LED-udstyr på kredit og uden sikkerhed. Kontrakter der alle har krævet bestyrelsens bemyndigelse, da kontrakterne efter Hesalights forhold var af usædvanlig art og af stor betydning.

For det andet medførte den manglende kontrol, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 overførte betydelige beløb til sig selv og nærtstående samt selskaber ejet af sig selv eller sin ægtefælle ("Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede"). Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 blev i den anledning af Østre Landsret fundet skyldig i mandatsvig for DKK 55 mio.

Bestyrelsen burde som det mindste have sørget for:

- (i) at der var indført interne procedurer, som forhindrede, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 på egen hånd kunne beslutte og forestå overførsler fra Hesalight til sig selv, nærtstående og/eller Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede,
- (ii) at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 ikke kunne foretage sådanne dispositioner vedrørende Hesalights midler, og bestyrelsen burde have sikret sig informationer om sådanne dispositioner og taget de nødvendige konsekvenser, og

(iii) som minimum at have etableret effektive supplerende kontroller.

2.1.7 *Selskabets kapitalberedskab*

Hesalights bestyrelse har forsømt sin pligt til at påse, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid var forsvarligt, jf. selskabslovens § 115, nr. 5.

På baggrund af den af EY udarbejdede pengestrømsanalyse kan det konkluderes, at Hesalights drift har været uforsvarlig, og at Hesa-lights bestyrelse har forsømt sin pligt til at føre tilsyn med selskabets finansielle situation og forhold i øvrigt. Bestyrelsen har været uden indsigt i de betydelige forpligtelser og risici, som selskabet påtog sig, og det markante misforhold mellem indbetalinger og udbetalinger. Uanset om bestyrelsen har været vidende om den uholdbare finansielle situation og undladt at foretage sig noget, eller om bestyrelsen har været i uvidenhed herom, er der tale om ansvarspådragende adfærd.

Bestyrelsen fik i den anledning ved flere lejligheder fremlagt regnskabsmateriale, herunder særligt den 4. november 2015 (alene Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1), primo december 2015 og 26. maj 2016, hvor bestyrelsen burde have konstateret, at Hesalights kapitalberedskab ikke var forsvarligt –hvis det enkelte bestyrelsesmedlem ikke allerede var opmærksom derpå. Bestyrelsen reagerede imidlertid ikke derpå.

Tilsvarende fik bestyrelsen ved flere lejligheder enten ikke det ønskede materiale (eksempelvis overblik over pengestrømme/likviditet anmodet om den 17. marts 2016), eller også modtog bestyrelsen materiale, der burde have givet anledning til at reagere (eksempelvis oversigt over kontrakterne modtaget den 19. april 2016 og årsregnskabet for 2015 modtaget omkring den 28. april 2016).

Bestyrelsen har endvidere medvirket til, at Hesalight pådrog sig forpligtelser, som det ikke var realistisk, at selskabet kunne opfylde, ligesom bestyrelsen forsømte sin pligt til at indstille eller tilpasse driften, da bestyrelsen burde have konstateret, at en forsvarlig videreførelse af selskabets virksomhed ikke længere var mulig.

2.1.8 *Ulovligt aktionærlån på DKK 25 mio. til Virksomhed ApS*

2 Bestyrelsen i Hesalight handlede endvidere ansvarspådragende ved på bestyrelsesmødet den 14. december 2015 at godkende et lån på op til DKK 25 mio. fra Hesalight til Virksomhed ApS 2's (eller et dat-

terselskabs) erhvervelse af ejendommene beliggende Lykkegaardsvej 9-13 i strid med selskabsloven og Bond Agreement og uden i øvrigt at have noget reelt grundlag at træffe den ulovlige beslutning på baggrund af.

2.2 Ansvarspådragende forhold særligt for de enkelte ledelsesmedlemmer

2.2.1 *Indledning*

De enkelte bestyrelsesmedlemmer har handlet ansvarspådragende i sit hverv som bestyrelsesmedlem, jf. det under pkt. 2.1. og nedenfor anførte, der særligt gør sig gældende for det enkelte ledelsesmedlem.

2.2.2 Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var som direktør, bestyrelsesmedlem og majoritetsaktionær den mest centrale person i Hesalight.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har ud over overtrædelserne af selskabslovens § 115 som bestyrelsesmedlem tillige som direktør tilsidesat sine forpligtelser efter selskabslovens § 117 og § 118.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var forpligtet til at sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid var forsvarligt i henhold til selskabslovens § 115, nr. 5, og § 118, stk. 2. Det er i den sammenhæng ubestridt, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde kendskab til den løbende likviditet.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 handlede som direktør i Hesalight i strid med bogføringsloven og selskabslovens § 118 ved den mangelfulde bogføring.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har indgået et betydeligt antal kontrakter, som Hesa-light ikke burde have indladt sig på. Dels blev de indgået på et ufor-svarligt grundlag, dels drænedes kontrakterne Hesalight for likviditet og resulterede i selskabets konkurs. Der blev ikke forud for kontrakttindgåelse foretaget en nærmere analyse af de relevante risici under kontrakterne og en vurdering af cash flowet (med undtagelse af projektet vedrørende Stara Pazova) sammenholdt med Hesalights likviditet. Kontrakterne skulle endvidere efter det foreliggende have været forelagt selskabets bestyrelse, jf. selskabslovens § 115, stk. 1, nr. 4, og § 117.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har endvidere ubestridt overført i hvert fald DKK

52.664.517 til sig selv og til sin hustru, Person 11, og i alt netto DKK 23.089.181 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede, herunder i form at beta-ling af private udgifter.

Det bestrides i den sammenhæng, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var berettiget til at foretage overførslerne som løn og bonus. Der foreligger i den sammenhæng ikke en aftale om løn og bonus tiltrådt af den samlede bestyrelse (med undtagelse af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, der ville have været inha-bil). Overførslerne var endvidere i strid med selskabets interesse, da Hesalight blev drænet for likviditet og forbrød sig mod Bond Agreement, da overførslerne var i strid med formålsbestemmelsen og et brud på dividenderestriktionerne.

Hvis retten mod forventning måtte komme frem til, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde ret til bonus af kapitalfremskaffelsen og den registrerede omsætning, kan bonusbeløbet ikke opgøres på grundlag af kapital opnået ved strafbare forhold eller fejlagtige omsætningstal grundet anvendelse af produktionsmetoden.

I tillæg til ovenstående fremgår det af den af EY udarbejdede pengestrømsanalyse, at Hesalight Holding ApS i december 2014 købte Person 47's aktier i Hesalight med midler fra Hesalight på DKK 7.348.244. En sådan overførsel udgør et ulovligt aktionærlån, som skal tilbagebetales til selskabet.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde endvidere kendskab til PCC Managements (Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 selskab) aflønning i forbindelse med obligationsudstedelsen. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 handlede ansvarspådragende i den henseende. Tilsvarende gælder bonusaftalen indgået med Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2.

2.2.3 Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 indtrådte som bestyrelsesformand i 2012 og udgjorde den reelle ledelse af Hesalight sammen med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde på den baggrund fuldt ud kendskab til den mangelfulde indretning af Hesalight.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 modtog samlet DKK 11,6 mio., herunder bonus på DKK 5,9 mio. for sit arbejde i Hesalight, hvorfor Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 må have udført et vist arbejde.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har været mere involveret i kontraktindgåelse, end han giver udtryk for. Under alle omstændigheder var Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 bekendt med de manglende retningslinjer for kontraktindgåelse og den manglende kontrol. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde som minimum kendskab til aftalerne med Mavi, Olprim, Asolar og Stara Pazova.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 reagerede ikke adækvat, da han allerede i 2014 og 2015 blev gjort bekendt med en række af de problemstillinger, som

nærværende sag handler om, af henholdsvis en tidligere ansat, Person 42, og af PwC.

I det omfang Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ikke allerede var fuldt ud vidende om, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 trak penge ud af Hesalight, burde Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ha-ve reageret, da Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 indgik en akkordordning med Danske Bank, samtidig med at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde midler til at købe en ejendom på Mallorca. Den manglende indgriben er ansvarspådragende.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde endvidere efter Konkursboets opfattelse fuldt ud indblik i selskabets likviditet. Hvis Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 ikke havde indblik deri, modtog han ligesom den øvrige bestyrelse bestyrelsesmaterialet primo december 2015 og materialet i foråret 2016 uden at reagere derpå.

Endvidere modtog Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 regnskabstal den 4. november 2015, der burde have givet Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 anledning til at reagere. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 kunne i den sammenhæng ikke berettiget forudsætte, at fordringer kunne blive garanteret af EKF og sælges. Det er udo-kumenteret og usandsynligt, at en sådan fremgangsmåde var mulig.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var på baggrund af sit kendskab til EKF bekendt dermed. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde endvidere på bestyrelsesmødet i december 2015 en særskilt forpligtelse til at spørge ind til afvigelser i forhold til talmaterialet fra 4. november 2015.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har endvidere handlet ansvarspådragende ved indgåelse af og udbetaling under aftalen mellem PCC Management og Hesalight om honorering med 1 % af det beløb, der blev udbetalt under obligationslånet. Aftalen er ugyldig og i strid med selskabslovens § 138, stk. 1.

2.2.4 Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 tilsidesatte sine forpligtelser efter selskabsloven ved sin passivitet og ved ikke at reagere på de mange, løbende advarsels-signaler, som der var i selskabet. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 burde have reageret på, at der ikke blev holdt regelmæssige bestyrelsesmøder i Hesalight.

Det er ikke ansvarsfritagende for Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, at han i store perioder overlod "bestyrelsesarbejdet" til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og fokuserede på sit fagområde som ansat direktør i selskabet. Tværtimod. Appellant 2, tidligere

Sagsøgte 2 tilsidesatte derved de for bestyrelsesmedlemmer gældende regler i selskabsloven. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 skal således stilles som om, at han har vidst, at selskabslovens § 115 ikke var iagttaget.

Hvis Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 ikke fik de oplysninger fra de øvrige bestyrelsesmedlemmer, som Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 mente, at han burde have, burde Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 have påtalt dette, og ultimativt være udtrådt af bestyrelsen.

Ejeraftalen vedrørende Hesalight Holding A/S fritager endvidere ikke Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 for at iagttage sin rolle som bestyrelsesmedlem i henhold til selskabslovens regler.

Ifølge Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 blev han ikke informeret om de økonomiske detaljer i de forskellige kontrakter. Det er uforståeligt for Konkursboet, hvordan Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 og den øvrige bestyrelse har ment at kunne varetage deres hverv som bestyrelsesmedlem uden kendskab til kontrakterne.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har forklaret, at han ikke kendte til Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 private hævninger. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 er af den modsatte opfattelse. Lige-gyldigt om Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har kendt til Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 private hævninger og ikke gjort noget derved, eller ikke har ført tilstrækkeligt tilsyn med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, har Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 handlet ansvarspådragende.

Der var således flere advarselssignaler, som Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 valgte ikke at reagere på, herunder at der var anført noget i årsregnskaberne, som Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 ikke forstod. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 skrev desuagtet under på regnskaberne i Hesalight.

Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 bonusaftale skulle henset til dens usædvanlige karakter (2 % af omsætningen) have været forelagt den samlede bestyrelse til godkendelse, jf. selskabslovens § 117. Konkursboet har ikke kunnet konstatere, at det er sket. For det tilfælde at bonusaftalen lægges til grund, gælder endvidere, at et bonusbeløb ikke ville kunne opgøres på grundlag af de urealiserede omsætningstal, som Hesalight fejlagtigt har indregnet ved anvendelse af produktionsmetoden.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 har endvidere ikke været berettiget til betaling af bolig, skole m.v., i forbindelse med udstationering i Singapore, hvorfor beløbet på samlet DKK 908.886 skal tilbagebetales til boet.

Det bestrides, at Konkursboet ikke har sikret e-mails, som gjort gældende af Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. Der er som følge heraf ikke grundlag for at tillægge den påståede manglende sikring af e-mails processuel skadevirkning.

2.2.5 Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3

Ansvarsvurderingen skal tage udgangspunkt i, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3

de facto har fungeret som bestyrelsesmedlem med virkning fra den 1. oktober 2015.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 modtog allerede forud for og i forbindelse med sin indtræden i bestyrelsen konkrete advarsler om, at indretningen og driften af Hesalight ikke var i overensstemmelse med selskabslovens regler. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 burde have reageret på sådanne advarsler og udvist særlig agtpågivenhed.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var på baggrund af sin fortid hos flere børsnoterede virksomheder og kapitalfonde fuldt ud i stand til at forstå og sætte sig ind i forholdene hos Hesalight. Herunder havde han kendskab til, hvilket materiale der sædvanligvis tilgår et nyt bestyrelsesmedlem og bestyrelsen som sådan.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 modtog således ikke sædvanlige dokumenter om selskabet, såsom bestyrelsesprotokoller, revisionsprotokoller og års-regnskaber. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har tilsyneladende accepteret dette, selv om han som tiltrædende bestyrelsesmedlem var forpligtet til at sætte sig ind i disse. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skal ved ansvarsvurderingen stilles

som om, at han vidste, at der ikke eksisterede en bestyrelsesprotokol og vidste, at der alene havde været afholdt ét bestyrelsesmøde i 2015, samt at kvaliteten af referaterne var lav. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skal tilsvarende stilles som om, at han havde læst revisionsprotokollerne og derved var blevet gjort opmærksom på den manglende funktionsad-skillelse, og at revisor anbefalede øget opsyn på dette område.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 kan tilsvarende heller ikke ved sin indtræden have modtaget diverse procedurer, instrukser og/eller retningslinjer for (i) bogføring og regnskaberlæggelse, (ii) risikostyring og interne kon-troller, herunder retningslinjer for indgåelse af kontrakter, (iii) lø-bende rapportering til bestyrelsen om finansielle forhold og (iv) kon-trol af, at direktionen udøvede sit hverv på forsvarlig vis og efter bestyrelsens retningslinjer, idet sådanne procedurer, instrukser og retningslinjer ikke fandtes. Havde Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3, som han burde, efterspurgt ovenstående materiale, ville Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 hurtigt efter sin indtræden have kunnet konstatere, at Hesalights indretning og drift ikke var i overensstemmelse med selskabslovens § 115.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 fik endvidere ikke tilsendt prospekt, nøgletal eller lignende, som han efterspurgt. Han skal vurderes som om, at han

havde fornøden indsigt i bl.a. den mangelfulde governance og rap-portering.

At Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 i marts 2016 begyndte at efterspørge eksempelvis en oversigt over, hvor mange kontrakter der var EKF-godkendt, samt budgetter og pengestrømsanalyse viser, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 forud for dette tidspunkt ikke var i besiddelse af tilstrækkelig dokumentation til at vurdere selskabets likviditet. Han fik ikke fornødne svar på sine spørgsmål, men fulgte ikke op.

3. Tab

Konkursboet gør gældende, at boet har lidt betydelige tab, som kan henføres til tre overordnede ansvarspådragende forhold for ledelsen i Hesalight:

- (i) Hesalight har generelt været indrettet og drevet på en ufor-svarlig og uholdbar måde, som medfører et ansvar for ledelsen for det samlede tab ved selskabets økonomiske sammen-brud, der kan opgøres til DKK 821.097.521,55.
- (ii) Selskabets ledelse burde pr. 30. september 2015 eller i den efterfølgende periode have indset, at den måde, hvorpå Hesalight helt overordnet drev virksomhed, var underskudsgivende og uholdbar, og ledelsen burde have bragt aktiviteterne til ophør eller omlagt driften. Tabet kan afhængigt af opgørelsesmetode og håbløshedstidspunktets indtræden opgøres til mellem DKK 50.803.744,48 og DKK 798.336.772,55.
- (iii) En række enkeltdispositioner har hver især været ansvarspådragende for ledelsen. Tabet kan samlet opgøres til DKK 271.384.840,89.

Konkursboet har fremlagt de regnskabsoplysninger og balancer, som er tilgængelige. Det er ikke muligt at konstruere andre balancer givet forholdene i Konkursboet, som skyldes den mangelfulde ledelse og revision af Hesalight.

De eventuelle bevisusikkerheder, som det måtte medføre, skyldes således alene selskabets ledelse og revisor og skal derfor også alene komme disse til skade i en bevis- og skønsmæssig sammenhæng. Det kan ikke bebrejdes eller lægges Konkursboet eller selskabets kreditorer til last.

Opgørelsen af Konkursboets tab er således forbundet med en række usikkerheder, og retten må nødvendigvis skulle foretage et skøn. Så-

dan er det ikke kun i denne sag. Det er helt sædvanligt og ses også andre i lignende sager.

I udmålingen af Konkursboets tab er landsretten dog ikke efterladt uden pejlemærker, men vil kunne opgøre tabet ud fra en eller flere opgørelsesmetoder:

- (i) Obligationsejernes krav mod Hesalight
- (ii) Konkursboets samlede underbalance
- (iii) Forøgelsen af Hesalights underbalance som følge af drift efter håbløshedstidspunktet
- (iii) Det betydelige likviditetsforbrug i Hesalight, som ikke blev modsvaret af reelle indtægter eller aktiver
- (v) Den omfattende mængde af ansvarspådragende enkeltdispositioner

Konkursboets tab vil uanset tabsopgørelsesmetoden udgøre mere end de DKK 200 mio., som Konkursboet af procesøkonomiske grunde har begrænset det indtalte krav til under sagen.

4. Årsagssammenhæng, egen skyld, accept af risiko, tabsbegrænsningspligt og lempelse af ansvar

Konkursboet gør gældende, at der er årsagssammenhæng mellem ledelsens ansvarspådragende handlinger og Konkursboets tab, idet tabene kunne være undgået, hvis ledelsen havde iagttaget deres forpligtelser behørigt.

Konkursboet bestrider endvidere, at obligationsejerne har udvist egen skyld eller accepteret relevante risici i forbindelse med, at de indgik Bond Agreement med Hesalight i december 2014, eller at der skal ske identifikation med Konkursboet i den sammenhæng. Det bestrides ligeledes, at obligationsejerne har haft en særlig tabsbegrænsningspligt, som ikke er iagttaget, og at der i den sammenhæng skal ske identifikation med Konkursboet.

Der er ikke grundlag for en lempelse af erstatningsansvaret for nogen af ledelsesmedlemmerne med henvisning til selskabslovens § 363, erstatningsansvarslovens § 24 eller ledelsesansvarsforsikringen på DKK 50 mio. hos Topdanmark samt en yderligere særskilt forsikring for Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3.

5. Revisors ansvar

5.1 Indledning

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har i sit virke som revisor for Hesalight begået en lang række graverende og alvorlige fejl, der har været ansvarspådragende. Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 arbejde er i det væsentligste sket uden revisionsbevis, og i realiteten har Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ikke fungeret som revisor for Hesalight, men alene som et gummistempel for Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

At Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har handlet i strid med god revisorskik, er fastslået af Revisornævnet ved kendelse af 9. januar 2018 som stadfæstet af Retten i Lyngby.

På det grundlag kan der i forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 opgøres et erstatningskrav, som ikke er mindre end det, der er fremsat mod selskabets ledelse.

5.2 Årsregnskabet for andet halvår 2014

Det var ansvarspådragende, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 afgav revisionspåtegning på regnskabet for andet halvår 2014 uden forbehold. En forsvarligt gennemført revision ville have ført til den konklusion, at der var væsentlige fejl ved selskabets anvendte indtægtskriterium, og at regnskabet som følge deraf ikke gav et retvisende billede af selskabets aktiviteter og finansielle stilling i strid med årsregnskabsloven.

Hesalights generelle og konkrete anvendelse af produktionsmetoden var uretmæssig, idet Hesalight blandt andet indtægtsførte kontrakter på indgåelsestidspunkt. Hesalight indregnede ikke indtægter i takt med, at arbejdet blev udført, sådan at posten ”igangværende arbejder” i balancen afspejlede værdien af det arbejde, som var udført pr. balancedagen, med fradrag af modtagne betalinger.

Den uretmæssige anvendelse af produktionsprincippet er ligeledes fastslået af Erhvervsstyrelsen, jf. afgørelse af 12. maj 2016. Erhvervsstyrelsen fandt videre, at Hesalight skulle indregne udestående fordringer som følge af langfristet kredit til kunder til amortiseret kostpris. Tilsvarende gælder for årsregnskabet for 2015, som Hesalight nåede at godkende og offentliggøre, inden Erhvervsstyrelsens afgørelse forelå.

Hesalights regnskab for andet halvår 2014 indeholdt derved store beløb, som Hesalight ikke var berettiget til at medregne i regnskabet, hvorved årsregnskabet fejlagtigt gav udtryk for, at Hesalight havde en givtig og sund forretning.

5.3 Årsregnskabet for 2015

Det var ansvarspådragende, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 afgav revisionspåtegning på regnskabet for 2015 uden forbehold. En forsvarlig gennemført revision, herunder gennemgang af de betydelige forpligtelser, som Hesalight havde påtaget sig i medfør af kontrakter indgået før statusdagen den 31. december 2015, ville have ført til den konklusion, at selskabet ikke berettiget kunne aflægge årsregnskab under forudsætning om fortsat drift.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har ikke fremlagt dokumentation for, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har vurderet den fortsatte drift i forbindelse med årsregnskabet 2015. Det er endvidere ikke dokumenteret, at der har foreligget den påkrævede dokumentation til at foretage en sådan vurdering. Realiteten er, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 slet ikke har foretaget nogen vurdering. Han har blot forladt sig på mundtlig overleveret information fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5.

Havde Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 reelt vurderet den fortsatte drift i forbindelse med årsregnskabet for 2015, burde Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 have konkluderet, at årsregnskabet ikke kunne aflægges uden forbehold for fortsat drift.

Det af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 fremsendte dokument med budgetteret likviditet kan i den anledning ikke anses for tilstrækkelig dokumentation, lige-som Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ikke foretog nogen kontrol af budgettets validitet og dermed ikke herved skaffede sig revisionsbevis for, at selskabet havde den fornødne likviditet til at opfylde sine forpligtelser.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 burde på baggrund af årsregnskabet for 2015 have været vidende om, at Hesalight i 2015 havde brugt over DKK 334 mio. i likvide midler, heraf ca. DKK 140 mio. i Q4 2015, og at der var indgået betydelige ordrer med deraf følgende finansieringsforpligtelser uden frasalgs af fordringer. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 kunne derfor ikke retmæssigt komme til den konklusion, at der var fornødne midler til fortsat drift, da det reelle likviditetsforbrug i 2016 ikke var understøttet af midler fra drift eller realistisk finansiering.

En gennemgang af forpligtelserne under kontrakterne med Asolar og P&G, Stara Pazova, Udenlandsk virksomhed, Olprim og LitCity ville ligeledes have ført til den konklusion, at årsregnskab pr. 31. december 2015 ikke kunne aflægges under forudsætning om fortsat drift, herunder

fordi flere af kontrakterne var misligholdt ved påtegning af årsregnskabet den 20. april 2016 og efter omarbejdelsen den 22. juni 2016.

5.4 Overførsler til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, nærtstående og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har handlet ansvarspådragende i forbindelse med revision af årsregnskabet for 2013/2014 og efterfølgende årsregnskaber ved ikke at have identificeret overførsler til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, nærtstående og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede og ikke håndteret disse revisionsmæssigt korrekt. Dette på trods af at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 gentagne gange i revisionsprotokollater selv påpegede de svage in-terne kontroller i Hesalight.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har således ikke udført fornødne undersøgelser i forbindelse med den manglende funktionsadskillelse eller i øvrigt foretaget en retmæssig revision af overførsler og kontrakter med nærtstående.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 skulle have opnået og dokumenteret et tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for, at transaktionerne med de nærtstående parter var foretaget på markedsmæssige vilkår samt have dokumenteret at have revideret, om oplysningskravet i årsregnskabslovens § 98 c, stk. 1, var overholdt, jf. også Revisornævnets kendelse.

5.5 Bonusaftaler med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har handlet ansvarspådragende i forbindelse med revision af årsregnskabet for andet halvår 2014 og årsregnskabet for 2015 ved ikke at have identificeret bonusaftalerne med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 (PCC Management) og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. Bonusaftalerne skulle være anført som vederlag til ledelsen.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 burde have revideret aftaler med nærtstående, jf. ISA 550 om nærtstående parter og Revisornævnets afgørelse. Herved skulle Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 have sikret sig fornødent revisionsbevis for, at transaktionerne var indgået på markedsvilkår samt have dokumenteret at have revideret, om oplysningskravet i årsregnskabslovens § 98 c, stk. 1, var overholdt.

Havde årsregnskaberne, herunder særligt årsregnskabet for andet halvår 2014, været retvisende, havde obligationsejerne, hvis ikke den øvrige bestyrelse selv havde gjort det, kunnet reagere på et langt tidligere tidspunkt, herunder hindret yderligere udbetaling af bonus.

5.6 Årsagssammenhæng og tab

Det bestrides, at der ikke foreligger årsagssammenhæng. Ingen kan vide med sikkerhed, hvad der ville være sket, hvis Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde gjort sit arbejde ordentligt, men det står klart, at sel-skabet under Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 mangelfulde revision blev drevet med betydelige tab til følge.

Givet den fuldstændige mangel på revisionsmæssig indsats er kravet til bevis for årsagssammenhæng beskedent. Der er ingen tvivl om, at manglende relevante og korrekte revisionshandlinger i forhold til omsætning, balanceposter, likviditet og nærtstående transaktioner direkte har medvirket til at skabe de omstændigheder, der mulig-gjorde betydelige tab som følge af Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 egenrådige og fatale styring af virksomheden. Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 fejl er særligt graverende, fordi hans pligter er så tæt reguleret og så klart sigter til at varetage kreditorers og ikke Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 interesser. Foruden sine revisionspåtegninger har hans deltagelse i møder uden at gøre indsigelse også forårsaget og medvirket til tabene.

Det afgørende er, om revisors ansvarspådragende handlinger har medvirket til, at driften ikke blev indstillet eller tilpasset i tide. En samvirkende skadesårsag er tilstrækkelig, og Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 kan ikke bevise, at der ikke er årsagssammenhæng. Bevisbyrden er reelt vendt om givet prima facie bevis for alvorlige mangler med betydning for de tab, som Heselight led.

Såfremt selskabets sande forhold var blevet obligationsejerne og sel-skabets øvrige kreditorer bekendt på et tidligere tidspunkt, ville obligationsejerne og selskabets øvrige kreditorer kunne have iværksat deres undersøgelser af selskabet på et tidligere tidspunkt, og i med-før af Bond Agreement ville de kunne have krævet, at driften var blevet tilpasset. Hermed kunne selskabets tab være undgået i vidt omfang, og i hvert fald for mere end DKK 200 mio.

Bestyrelsens ansvarspådragende handlinger fritager ikke Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 for ansvar.

For så vidt angår det fejlagtige årsregnskab for andet halvår 2014, har regnskabet forårsaget og medvirket til, at selskabets drift ikke blev tilpasset, men derimod fortsatte på en tabsgivende måde. Tabet kan opgøres enten som:

- Konkursboets samlede underbalance på ca. DKK 821,1 mio.,

- Hesalights likviditetsforbrug i perioden 30. september 2015 til 16. november 2016, hvor likviditeten gik fra ca. DKK 408,2 mio. til DKK 39,7 mio., som stod på spærrede konti, uden at det havde resulteret i aktiver af reel værdi,
- De trancher af obligationslånet, som obligationsejerne ikke vil have udbetalt, hvis regnskabet for andet halvår 2014 var korrekt, svarende til i alt ca. DKK 325 mio., eller
- Forskellen mellem likvider efter første trancher og ved konkursens indtræden, idet en korrekt revision af regnskabet for andet halvår 2014 kunne have medført, at efterfølgende trancher ikke blev udbetalt, svarende til DKK 148.536.81.

For så vidt angår regnskabet for 2015 ville yderligere tab efter 20. april 2016 være undgået. Konkursboet har lidt et tab på DKK 18.427.459 i den anledning.

For så vidt angår overførsler til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, nærtstående og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede ville en korrekt revision have medført, at den øvrige ledelse i Hesalight, obligationsejerne eller øvrige kreditorer kunne have grebet ind og forhindre tabet. Tabet kan opgøres til DKK 68.397.207.

For så vidt angår bonusaftalerne med Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 havde obligationsejerne grebet ind, såfremt det var blevet obligationsejerne bekendt, at ledelsens lønninger ikke var moderat til lav, som de ellers var blevet oplyst i virksomhedsbeskrivelsen. Tabet kan opgøres til henholdsvis DKK 5,9 mio. med tillæg af moms og ca. DKK 601.000.

5.7 Egen skyld, accept af risiko og tabsbegrænsningspligt Der henvises til det ovenfor under pkt. 4 anførte.

5.8 Identifikation mellem ledelsen og Konkursboet

Det bestrides, at der skal ske identifikation mellem den daværende ledelse og Konkursboet.

5.9 Forældelse af påstande

Det bestrides, at Konkursboets krav om erstatning for betalingerne til

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, nærtstående og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5-relaterede samt Kon-

kursboets krav om erstatning for bonusudbetalingerne til

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 først er gjort gældende i det sammenfattende processkrift af 28. oktober 2019 og dermed er foræl-

dede. Der skete i den sammenhæng alene en præcisering af anbringenderne.

Og selv hvis retten måtte finde, at det var nye påstande, var grundlaget for en stillingtagen dertil allerede indeholdt i den oprindelige påstand.

Forældelsesfristen begyndte under alle omstændigheder tidligst at løbe den 22. december 2016, da EY fremkom med deres notat om-kring foreløbig gennemgang af udvalgte mellemregninger relateret til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Påstandene var derfor ikke forældede ved indlevering af det sammenfattende processkrift den 28. oktober 2019.

6. Hjemvisning

Retten i Roskilde har ikke tilsidesat hverken bevisumiddelbarheds- eller forhandlingsprincippet, og der er derfor ikke grundlag for at hjemvise sagen til fornyet behandling.

Hjemvisning er en snæver undtagelse til ankebehandlingen henset til, at hjemvisningen vil forhale behandlingen af sagen og være økonomisk bebyrdende for sagens parter.

Der må derfor kræves et klart bevis for væsentlige fejl i førsteinstansens behandling af sagen med direkte betydning for sagens afgørelse. Et sådant bevis foreligger ikke i denne sag.

I det omfang Østre Landsret måtte finde, at Retten i Roskilde ikke fuldt ud har iagttaget bevisumiddelbarheds- og/eller forhandlingsprincippet, er der efter Konkursboets opfattelse intet grundlag for at antage, at det har haft væsentlig betydning for sagens udfald. Og under alle omstændigheder vil det ikke være hensigtsmæssigt at hjemvise sagen til Retten i Roskilde.

Hensigtsmæssighedsbetragtninger, procesøkonomiske hensyn samt en effektiv afgørelse af sagen indenfor rimelig tid taler afgørende for, at Østre Landsret tager stilling til sagens realitet og retter op på eventuelle fejl ved Dommen, uden at retssikkerheden derved bliver tilsidesat. Det vil være den eneste rimelige og hensigtsmæssige løsning på eventuelle fejl begået af Retten i Roskilde.”

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har i sit opsummerende, koncentrerede processkrift af 11. januar 2023 anført bl.a.:

”Til støtte for den nedlagte påstand gøres det overordnet gældende, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 ikke har handlet ansvarspådragende i forbindelse

med sit hverv som bestyrelsesmedlem i Hesalight A/S, og at Retten i Roskildes dom derfor skal stadfæstes.

Indledende bemærkninger om bestyrelsens ansvar

Det er ubestridt, at ansvarsvurderingen af Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skal ske individuelt fra de øvrige bestyrelsesmedlemmer og vurderes efter den almindelige culparegel. Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 handlinger og adfærd skal derfor vurderes i forhold til den adfærd, som han med rimelighed kunne forventes at efterleve uafhængigt af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Ansvarsvurderingen skal tillige ske ved vurdering af handlingerne på dispositionstidspunktet. Forretningsmæssige dispositioner træffes ud fra den viden, der var til rådighed på det givne tidspunkt for dispositionen. Der bør derfor udvises forsigtighed med at tilsidesætte det forretningsmæssige skøn, som selskabets bestyrelse har udøvet. Efterfølgende efterrationalisering af beslutningerne har derfor ikke særskilt betydning for ansvarsvurderingen.

Det bestrides derfor, at det har nogen selvstændig relevans for ansvarsvurderingen af Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3, hvorledes ansvarsvurderingen af de øvrige ledelsesmedlemmer og revisor er vurderet af byretten.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var ikke medlem af bestyrelsen og var ikke på anden vis tilknyttet Hesalight A/S, da obligationslånene blev udstedt eller da regnskabet for andet halvår i 2014 blev udarbejdet. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 kan derfor under alle omstændigheder ikke holdes ansvarlige for dispositioner i forbindelse hermed.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var alene bestyrelsesmedlem i 7 måneder, og opnåede ikke et sådant kendskab til selskabet og dets tidligere dispositioner, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 med rimelighed skulle have været bekendt med de af Konkursboet angivne forhold. I forhold til ansvarsvurderingen bør det ligeledes tillægges vægt, at de professionelle investorer/obligationsejere var dybt involverede i driften, og havde omfattende dialog med den daglige ledelse af Hesalight A/S, i størstedelen af den periode, hvor Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 sad i bestyrelsen, uden at dette gav anledning til at standse driften.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 hverken kendte eller burde have kendt til de forhold, som Konkursboet gør gældende. Sagens betydelige omfang bekræfter, at det ikke burde kunne forventes, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 have skaffet sig kendskab til omfanget og forholdene under de givne omstændigheder.

Konkursboet har ikke løftet bevisbyrden for, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skulle have forsømt sine forpligtelser i den tid, han var bestyrelsesmedlem. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 kan ikke holdes ansvarlig for dispositioner, som blev foretaget af ledelse og/eller bestyrelsen i Hesalight A/S, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 ikke var eller burde være bekendt med.

Indtræden

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 indtrådte som menigt bestyrelsesmedlem i selskabets bestyrelse den 16. november 2015 i overensstemmelse med registreringen hos Erhvervsstyrelsen ... og deltog på sit første bestyrelsesmøde i december 2015. Det modtagne materiale gav ikke anledning til at betvivle driften af selskabet.

Det bestrides, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skulle være indtrådt i selskabets bestyrelse på et tidligere tidspunkt. Det kræver klar og utvetydig bevisførelse at dokumentere, at et bestyrelsesmedlem reelt indtrådte tidligere i bestyrelsen end hvad der fremgår af registreringen hos Erhvervsstyrelsen. Denne bevisbyrde påhviler Konkursboet. Konkursboet har ikke løftet denne bevisbyrde.

Det bestrides ligeledes, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 før eller i forbindelse med sin indtræden i bestyrelsen var vidende om at indretningen og driften af Hesalight A/S skulle have været uforvarselig eller i strid med selskabsloven. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 havde forinden sin indtræden alene fået viden omkring virksomheden i kraft af sin tidligere stilling som agent for virksomheden.

Beslutning om bevilling af Lån fra Hesalight til Virksomhed ApS 2
Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 deltog i sit første bestyrelsesmøde i Hesalight A/S den 7. december 2015. Inden bestyrelsesmødet den 7. december 2015 modtog Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 mail af 2. december 2015 med vedhæftede bilag ... Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 havde ikke forinden bestyrelsesmødet den 7. december 2015 modtaget yderligere materiale, såsom tidligere bestyrelsesmødereferater og/eller regnskabsmateriale.

Beslutningen om at bevillige et lån på maksimalt kr. 25 mio. fra Hesalight A/S til Virksomhed ApS 2 blev behandlet under eventuelt. Det er ubestridt, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 ikke havde modtaget noget materiale omkring lånet forud for hans første bestyrelsesmøde i Hesalight A/S, ligesom han ikke efterfølgende modtog en endelig låneaftale eller andet materiale på lånet.

En sådan beslutning beror i vidt omfang på et forretningsmæssigt skøn.

Ydermere var selskabets advokat også til stede på mødet, hvorfor der ikke var grundlag for Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 til at antage, at der ikke var el-ler ville blive udarbejdet de sædvanlige dokumenter til brug for lånebevillingen inden denne blev endeligt godkendt og gennemført.

Det bestrides på den baggrund, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skal holdes er-statningsansvarlig på baggrund af beslutningen om at bevillige lånet til Virksomhed ApS 2.

Selskabets kapitalberedskab

Det fastholdes, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har ført tilsyn med selskabets fi-nansielle situation i sådan et omfang, som det kunne forventes af ham som bestyrelsesmedlem under hensyn til hans konkrete forhold.

Det er ubestridt at en stor del af det materiale, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 modtog vedrørende selskabets regnskaber og kontrakter, bevidst in-deholdt vildledende oplysninger. Oplysninger, der ligeledes har vildledt forskellige professionelle investorer og samarbejdspartnere i Hesalight A/S. Det kan derfor ligeledes lægges til grund, at selskabets regnskaber og kontrakter var særdeles velegnede til at vildlede modtageren. Obligationsejerne havde umiddelbart forinden Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 indtræden i bestyrelsen gennemgået virksomheden og indskudt store mængder kapital. Obligationsejernes undersøgelse ikke gav dog anledning til kritik af selskabet.

Det fastholdes, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 ikke med rimelighed kan pålægges at skulle have gennemskuet at materialet var vildledende, og at han ikke havde nogen grund til ikke at være betrygget i det materiale, som han modtog fra ledelsen.

Der var ikke nogen af de oplysninger, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 kom i besiddelse af, der gav Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 anledning til at betvivle at selskabet havde den fornødne likviditet og kapitalberedskab til selskabets fortsatte drift. Selskabet havde i perioden, hvor Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var en del af bestyrelsen, dialog med en række forskellige investorer, hvilket gav Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 en reel og berettiget forventning om, at selskabet ville hente yderligere kapital. Dertil kommer, at selskabets revisor havde afgivet erklæringer og regnskaber uden nogle forbehold.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 havde ikke grund til at antage, at der ikke var til-knyttet EKF-garantier til Hesalight A/S' aftaler. Tværtimod havde Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 flere gange oplyst Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 om, at alle aftaler havde EKF-garanti, hvilket Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 ikke havde grund til at betvivle.

Efter Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 i slutningen af marts 2016 havde fået viden om, at Hesalight A/S ikke havde en pengestrømsanalyse, og at EKF ikke blev benyttet, blev der ikke indgået flere ordre af selskabet. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 agerede således aktivt på oplysningerne om EKF, da han blev opmærksom herpå.

Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 primære fokus var under sin korte periode som be-styrelsesmedlem at få indleveret selskabets korrigerede regnskab til Erhvervsstyrelsen til tiden. Der var ikke noget grund for at antage, at selskabet og bestyrelsesmedlemmerne, herunder særligt Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og revisor, Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4, oplysninger om selskabets økonomi og kontrakter ikke var korrekte og retvisende. Det forhold, at det senere viste sig at oplysningerne, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 modt-og, var vildledende kan ikke tillægges vurderingen af Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 ansvar negativ betydning.

Det var ikke noget af det materiale, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 fik forelagt, der gav Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 anledning til at kræve driften standset.

Drift efter håbløshedstidspunktet

Det bestrides at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 som del af bestyrelsen var medvir-kende til at drive Hesalight ud over håbløshedstidspunktet.

Korrespondancen den 2. juni 2016 ... vedrørende aktieoptions-aftalen bekræfter derimod, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 på dette tidspunkt fortsat havde en forventning om, at selskabet ville fortsætte sin drift.

Konkursboet har ikke dokumenteret, at håbløshedstidspunktet forelå før Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 udtrådte af bestyrelsen for Hesalight A/S.

Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 udtræden af bestyrelsen

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 har ikke handlet ansvarspådragende i forbindelse med sin udtræden.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 udtrådte af bestyrelsen den 28. juni 2016, da de kor-rigerede regnskaber var afleveret til Erhvervsstyrelsen. Det arbejde, som bestyrelsesposten havde indebåret og indebar, levede ikke op til

de arbejdsopgaver, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var blevet stillet til udsigt op til og i forbindelse med sin indtrædelse i bestyrelsen.

Det er fuldkommen udokumenteret, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 alene skulle haft for øje at varetage sine egne interesser. Dette bestrides i sin helhed og er fuldkommen udokumenteret.

Manglende tab

Det bestrides, at de betalinger og pengestrømme, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 under sin tid i bestyrelsen blev bekendt med, har medført et tab for Konkursboet.

Det gøres gældende, at det er Konkursboet, der har bevisbyrden for, at Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 handlinger og/eller undtagelser har medført et tab. Konkursboet har ikke løftet bevisbyrden for dette. Det følger derfor af dansk rets almindelige erstatningsretlige betingelser, at Konkursboet ikke kan gøre et krav gældende overfor Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3.

Det gøres i øvrigt gældende, at de tab som Konkursboet har påstået at have lidt, hverken er en adækvat eller påregnelig følge af Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 handlinger og/eller undladelser, hvorfor Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 ikke kan gøres ansvarlig for det af Konkursboet påståede beløb.

Lempelse

Det gøres gældende, at de øvrige parter i det indbyrdes forhold med Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skal bære det eventuelle erstatningsansvar. På den baggrund skal de øvrige parter friholde Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 for ethvert ansvar overfor Konkursboet.

Såfremt landsretten mod forventning finder, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 er erstatningsansvarlig, gøres det gældende, at Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 erstatningsansvar skal nedsættes i overensstemmelse med selskabslovens § 363. Henset til omstændighederne ved hændelsesforløbet, kan Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 ansvarsgrundlag maksimalt kan anses som simpelt uagtsomt.

Det kan ikke forventes at et bestyrelsesmedlem i 7 måneder, kan have opnået et sådant kendskab til selskabet og dets tidligere dispositioner, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 med rimelighed skulle have gennemskuet forholdene og været blevet bekendt med de af Konkursboet angivne forhold. Hertil har – både før og efter konkursens indtræden – haft utallige konsulenter, revisorer og rådgivere til at gennemgå selskabets materiale og det kan på ingen måde rimelige pålægges

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3, at have opnået en tilsvarende detaljeret indsigt på den korte periode han var tilknyttet som menigt bestyrelsesmedlem.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var ikke bestyrelsesmedlem da obligationslåne blev udstedt eller da regnskabet for 2014 blev udarbejdet. Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var ikke bekendt med de forhold der førte til selskabets kon-kurs, og var heller ikke en del af indgåelsen af disse kontrakter og dispositioner.

Afslutningsvis gøres det gældende at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 er privatper-son og sagsgenstanden for nærværende sag vil påvirke Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 private forhold resten af hans liv.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

Den 18. november 2016 blev Hesalight taget under konkursbehandling. Konkursbehandlingen er endnu ikke afsluttet, men det står klart, at der vil være en meget beskedent dividende til Hesalights kreditorer.

Hovedspørgsmålet i sagen er som for byretten, i hvilket omfang medlemmerne af Hesalights tidligere bestyrelse og direktion er erstatningsansvarlige over for konkursboet som følge af ansvarspådragende handlinger og undladelser i forbindelse med ledelsen og driften af Hesalight, og om selskabets revisor har et medansvar herfor.

Der er for landsretten principalt nedlagt påstand om ophævelse og hjemvisning under henvisning til formelle mangler ved byrettens behandling.

Spørgsmålet om ophævelse og hjemvisning

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har nedlagt påstand om, at dommen ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling ved byretten un-der henvisning til, at byrettens afgørelse er i strid med forhandlings-og be-visumiddelbarhedsprincippet, jf. retsplejelovens § 338. Disse parter har blandt andet gjort gældende, at byretten har lagt vægt på forhold, der ikke var proce-deret på i byretten, men som alene indgik i den fremlagte straffedom mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Det angår blandt andet indholdet af de falske kontrakter med St-arbucks og CPL.

Det fremgår af retsplejelovens § 338, 2. led, at retten kun kan tage hensyn til anbringender, som en part har gjort gældende (eller som ikke kan frafalde). Byretten har i sine præmisser i en vis udstrækning henvist til forhold, som ikke fremgår af parternes processkrifter, og som der efter det oplyste heller ikke er særskilt procederet på over for byretten, og til vidneforklaringer, som ikke er

afgivet i forbindelse med den civile sag, men til brug for straffesagen mod Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Da de faktiske omstændigheder og vidneforklaringer, som byret-ten har henvist til, imidlertid fremgår af en retskraftig straffedom, der er frem-lagt i sagen, finder landsretten ikke grundlag for ophævelse og hjemvisning.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har tillige nedlagt påstand om ophævelse og hjemvisning og har til støtte herfor anført blandt andet, at konkursboet over for byretten alene gjorde gældende, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 havde et medansvar for, at driften ikke blev stoppet i tide, men at byretten begrundede sin afgørelse med, at en korrekt revision og revisionspåtegning kunne have ”*advaret obligationsejerne, inden de [...] i 2015 udbetalte 43,5 mio. euro, hvorved de blev påført et tab på ca. 325 mio. kr.*”. Landsretten finder, at byretten ikke herved har foretaget en sådan tilsidesættelse af forhandlingsprincippet, at det kan føre til ophævelse og hjemvisning.

På denne baggrund tages påstandene om ophævelse og hjemvisning ikke til følge.

Konkursboets og kreditorernes tab i engagementet med Hesalight

Spørgsmålet om, hvorvidt selskabets ledelse, dvs. bestyrelse og direktion, eller enkelte medlemmer heraf har pådraget sig ansvar ved uforsvarlig forretningsførelse, angår et erstatningsansvar over for både selskabet og dets kreditorer. Selskabets konkursbo er derfor i henhold til fast retspraksis søgsmålsberettiget, jf. herved f.eks. U.1998.1137H. Dette gælder også, selvom erstatningskravets opgørelse i denne sag bygger på de anmeldte kreditorkrav.

Konkursboet har i sin redegørelse i medfør af konkurslovens § 125, stk. 4, af 16. september 2022 opgjort boets underbalance, hvilket vil sige passiver fratrukket aktiver, til 853.530.370 kr. Dette beløb kan ses i forhold til, at selskabets balance pr. 31. december 2014 blev vurderet til en underbalance på 72.110.550 kr. Landsretten finder på den baggrund og efter oplysningerne i sagen i øvrigt, at Hesalight frem til konkursen i 2016 utvivlsomt har lidt et tab, der klart overstiger påstandsbeløbet på 200 mio. kr.

Hesalights forretningsmodel og det deraf forårsagede tab

Spørgsmålet er herefter, om tabet skyldes en erstatningspådragende drift af Hesalight.

Efter sagens oplysninger lægger landsretten til grund, at Hesalight i hvert fald i perioden fra 2013 til 2016 indgik en række kontrakter, der indebar levering af varer og ydelser på kredit for meget høje beløb, og i nogle tilfælde udlånte penge til kunder som led i at facilitere salg med kredit. Det fremgår af pengestrømsanalysen af 5. oktober 2017 fra EY, som må anses for ubestridt, og som er udarbejdet på baggrund af oplysninger i det væsentligste fremlagt i sagen, at Hesalight i perioden fra 2014 og indtil konkursen den 18. november 2016 udbe-

talte ca. 90 mio. kr. i form af udlån og betaling af sikkerhedsstillelse til kunder og alene modtog kundeindbetalinger for ca. 63 mio. kr. Hertil kommer, at Hesa-light i samme periode havde nettoudbetalinger på ca. 300 mio. kr. til leverandører, men ifølge tillidsmandens balance udarbejdet den 30. september 2016 til brug for en eventuel rekonstruktion alene havde et varelager, herunder værdien af forudbetalte varer, med en værdi af ca. 35 mio. kr.

Det må endvidere antages, at flere af kontrakterne, der blev indgået og i visse tilfælde betalt store garantibeløb til sikkerhed for gennemførelsen af, reelt set ikke ville kunne realiseres, og at omkostningerne ved indgåelsen og garantibeløbene derfor var tabt. Hertil kommer, at Hesa-light ifølge Vidne 2's forklaring for landsretten ikke havde skriftlige retningslinjer for sikkerhedsstillelse eller risikovurdering og i øvrigt ignorerede negative kreditvurderinger, når de forelå, og at selskabets sælgere manglede tilstrækkeligt kendskab til finansiering eller indsigt i valutarisici mv.

Det kan endvidere på baggrund af det betydelige likviditetstab, som Hesa-light led i perioden fra udbetalingen af den første tranche af obligationslånet i december 2014 til konkursens indtræden den 18. november 2016 og vidneforklaringerne i sagen, herunder bl.a. Vidne 2's forklaring for byretten, lægges til grund, at en stor del af kontrakterne blev indgået uden sikkerhed og uden en reel kreditvurdering. Ud over dette kan det på baggrund af Vidne 10's forklaring for landsretten lægges til grund, at Hesa-light til visse kunder foretog udlån til en lavere rente end den, som Hesa-light betalte til obligationsejerne, hvilket i sagens natur var en underskudsforretning.

Hertil kommer, at der ifølge den ovennævnte pengestrømsanalyse er sket en række overførsler fra Hesa-light til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og hans hustru samt til selskaber, der er ejet af eller relateret til disse, for ca. 75 mio. kr., uden at der ses at have været et for Hesa-light vedkommende formål hermed, og uden at der blev stillet nogen form for sikkerhed.

En sådan forretningsførelse for lånte penge må anses for at være særdeles risikabel. Hertil kommer, at selskabets regnskabsførelse var meget mangelfuld, idet der var udeladt en række væsentlige poster, og idet den byggede på det fejlagtige regnskabsprincip gående på at indtægtsføre igangværende arbejder på tidspunktet for aftaleindgåelsen (produktionsmetoden) uden hensyntagen til risikoen, som skyldtes den manglende sikkerhed for indtægterne. Af denne grund gav de offentliggjorte regnskaber et urigtigt eller i hvert fald meget sløret billede af selskabets økonomiske situation, hvilket i sig selv vanskeliggjorde muligheden for at få et overblik over selskabets økonomi.

Som sagen er oplyst, kan det desuden lægges til grund, at Hesa-light blev ledet uformelt, hvor bestyrelses- og ledergruppemøder og generalforsamlinger kun i

begrænset omfang blev behørigt refereret, og hvor de øvrige bestyrelsesmedlemmer i meget høj grad overlod til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 at gennemføre store initiativer, ligesom de i almindelighed ikke rejste spørgsmål ved forretningsmodellen eller de store økonomiske beslutninger.

På denne baggrund finder landsretten, at Hesalights drift var tilrettelagt og foretaget på en måde, der indebar fundamentale svigt i ledelses-, økonomi- og kreditvurderingsfunktionen. Som følge af selskabets goodwill fra långivere og måske en lovende mulighed for markedsudvikling havde Hesalight et potentiale for med tiden at opnå et positivt resultat, men dette måtte forudsætte, at selskabet var bragt til professionel drift med en hensigtsmæssig forretningsstrategi, herunder ikke mindst med en professionel ledelse, omkostningsstyring og kreditvurdering samt en relevant, professionel intern kontrol af, at selskabets midler blev forvaltet efter selskabets formål. Da dette ikke skete, inden det var for sent, idet provenuet fra de meget store lån, som Hesalight havde opnået, var brugt, var selskabets tab en kausal og adækvat følge af dette forretnings- og ledelsesmæssige svigt.

Direktionens og bestyrelsesmedlemmernes erstatningsansvar

Den retlige ramme for direktionens ansvar fremgår af selskabslovens §§ 117 og 118. Direktionen skal herunder sikre blandt andet, at selskabets bogføring overholder lovgivningen, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde. Direktionen skal herudover sikre, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde selskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Direktionen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt.

Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning. Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for selskabets virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest muligt underrettes om den truffede disposition.

For så vidt angår bestyrelsesmedlemmernes ansvar fremgår det af selskabslovens § 361, stk. 1, at stiftere og medlemmer af et selskabs ledelse, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet selskabet, dets ejere eller tredjemand skade, er erstatningspligtige over for skadelidte. Medlemmer af et selskabs ledelse er således underlagt den sædvanlige culpabedømmelse ved udøvelsen af deres hverv og vil være erstatningsansvarlige for forsætlige eller uagtsomme tabsvoldende handlinger eller undladelser, hvis de øvrige ansvarsbetingelser i øvrigt er opfyldt, herunder årsagssammenhæng og adækvans.

Den nærmere præcisering af bestyrelsens ansvarsopgaver fremgår af selskabslovens § 115, som fastslår blandt andet, at bestyrelsen skal varetage den overordnede og strategiske ledelse og sikre en forsvarlig organisation af kapital-selskabets virksomhed ved at påse en række nærmere angivne forhold. Ansvaret for det enkelte bestyrelsesmedlem er individuelt.

For så vidt angår revisorer finder den ovennævnte bestemmelse i selskabslovens § 361, stk. 1, tilsvarende anvendelse, jf. bestemmelsens stk. 2.

Det er den, der påberåber sig, at en anden er erstatningsansvarlig, der har bevisbyrden for, at samtlige erstatningsbetingelser er opfyldt. Det er således konkursboet, der skal bevise, at ovenstående forpligtelser ikke er overholdt, og at dette har medført et kausalt og adækvat tab.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 havde som stifter og administrerende direktør for Hesalight den daglige ledelse og var generelt den drivende kraft i selskabet. Han var underskriver på en række af de usikrede og tabsgivende aftaler. Han var dermed afgørende for det forretnings- og ledelsesmæssige svigt, der førte til det store tab for selskabet.

Uanset om Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 var bekendt med, at produktionsmetoden ikke var i overensstemmelse med god regnskabspraksis eller ej, må han endvidere have indset, at metoden var egnet til at give et misvisende eller ufuldstændigt billede af Hesalights økonomiske situation. Han har dermed også vidst, at regnskaberne kunne være med til at bibringe potentielle investorer et billede af, at Hesalight var økonomisk væsentligt mere velfunderet, end tilfældet var.

Hertil kommer, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 i sagens natur må have været den, der tog initiativ til de store overførsler til sin og hustruens privatsfære, som ligeledes medførte tab for Hesalight.

Landsretten finder herefter, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 har haft kendskab til og medansvar for de forretnings- og ledelsesmæssige forhold, der førte til de store tab for selskabet, samt de nævnte regnskabsmæssige og økonomiske forhold, ligesom han ikke rettidigt har foretaget relevante skridt til at afhjælpe disse forhold eller i øvrigt reageret relevant herpå. Han har herved tilsidesat sin forpligtelse til at sikre en tilfredsstillende bogføring og regnskabsaflæggelse, at etablere de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller og at sikre et tilstrækkeligt kapitalberedskab, herunder tilstrækkelig likviditet. Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 er derfor ansvarlig for selskabets tab, som var en kausal og adækvat følge af de nævnte forhold.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 var formand for bestyrelsen i Hesalight fra den 20. september 2012 til sin udtræden af bestyrelsen den 12. september 2016. Han var advokat og havde en MBA-uddannelse samt omfattende bestyrelseserfaring. Han var til stede i virksomheden 3 arbejdsdage om ugen og havde et tæt samarbejde med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5. Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at han var involveret i alle væsentlige spørgsmål vedrørende virksomhedens drift og ledelse. Han modtog i perioden en samlet betaling fra Hesalight på 11,6 mio. kr. inkl. moms, svarende til 2,3 mio. kr. årligt, i form af konsulentonorar og bonus for kapitalfremskaffelse. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 må herefter anses for at have udgjort en del af virksomhedens reelle, daglige ledelse.

Det findes herefter ubetænkeligt at lægge til grund, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har haft en omfattende indsigt i Hesalights forhold og herunder været bekendt med de kontrakter, som viste sig tabsgivende, og selskabets økonomiske situation, herunder med hensyn til blandt andet aktuel og fremtidig likviditet.

Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 havde i kraft af sin rolle i virksomheden endvidere kendskab til og var medansvarlig for de manglende skriftlige retningslinjer for blandt andet sikkerhedsstillelse og risikovurdering i forbindelse med kontraktsindgåelse. Efter bevisførelsen tog Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 først i marts 2016 skridt til vedtagelse af en politik for håndtering af modpartsrisiko, selv om retningslinjer herfor og for kontraktsindgåelse i øvrigt var særdeles relevante i en forretningsmodel, der som Hesalights indebar omfattende kreditgivning. Det lægges herefter til grund, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har været bekendt med, at kontrakterne i vidt omfang var indgået uden sikkerhedsstillelse og uden nogen reel kreditvurdering. Det lægges i den forbindelse efter bevisførelsen, herunder blandt andet Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 egen forklaring, endvidere til grund, at han var bekendt med, at virksomheden omkring årsskiftet 2014/2015 ophørte med at indgå garantiaftaler med EKF. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har herom forklaret, at de fortsat ville anvende EKF til at foretage kreditvurderinger, og at han således gik ud fra, at EKF havde forhåndsgodkendt alle kontrakter. Der foreligger imidlertid ingen dokumentation herfor eller oplysninger om, under hvilke forudsætninger mv. en sådan godkendelse skulle ske, og der er således ingen holdepunkter for, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har kunnet forlade sig på dette.

For så vidt angår private overførsler til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og nærtstående til ham må det lægges til grund, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 burde have indset, at sådanne overførsler fandt sted, selv om han muligvis ikke kendte det nærmere omfang heraf. Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 kendskab til Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 private køb af fast ejendom på Mallorca kort tid efter indgåelsen af en akkordordning med Danske Bank, bevillingen af et lån på 25 mio. kr. til Virksomhed ApS 2, angiveligt til køb af driftsejendommene, men uden nærmere dokumentation for eller opfølgning på dette, og oplysningerne om Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 kreditkorttransaktioner er alle

forhold af en sådan karakter, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 burde have foranlediget en nærmere kontrol af Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 dispositioner.

Landsretten finder endvidere, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, uanset om han var bekendt med, at produktionsmetoden ikke var i overensstemmelse med god regn-skabspraksis, ligesom Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 må han have indset, at metoden var eg-net til at give et misvisende eller ufuldstændigt billede af Hesalights økonomi-ske situation. Han har dermed også vidst, at regnskaberne kunne være med til at bibringe potentielle investorer et billede af, at Hesalight var økonomisk væ-sentligt mere velfunderet, end tilfældet var.

Hertil kommer, at det må lægges til grund, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 undlod på til-strækkelig vis at adressere de kritisable regnskabsmæssige forhold mv., som Person 42 havde gjort opmærksom på omkring januar 2014, og de forhold, der var omtalt i PwC's mails fra maj og juni 2015, som blandt andet gav anledning til spørgsmål om overholdelse af bogføringsloven, herunder mange tilfælde af manglende fakturaer og dermed dokumentation for bogføringstransaktioner samt kreditkorttransaktioner foretaget af Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 uden underliggende bilag og af tilsyneladende privat karakter.

Landsretten finder herefter, at Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 har haft kendskab til og me-dansvar for de forretnings- og ledelsesmæssige forhold, der førte til de store tab for selskabet, samt de nævnte regnskabsmæssige og økonomiske forhold, lige-som han ikke rettidigt har foretaget relevante skridt til at afhjælpe disse forhold eller i øvrigt reageret relevant herpå. Han har herved tilsidesat sin forpligtelse til at sikre en tilfredsstillende bogføring og regnskabsaflæggelse, at etablere de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller, at sikre at direktio-nen udøvede sit hverv på en behørig måde og at sikre et tilstrækkeligt kapital-beredskab, herunder tilstrækkelig likviditet. Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 er derfor ansvarlig for selskabets tab, som var en kausal og adækvat følge af de nævnte forhold.

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2

Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 var både medejer og bestyrelsesmedlem for Hesalight og var desuden ansat som en af selskabets direktører. Ifølge sin direktørkontrakt af 5. marts 2014 var det Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 opgave at lede selskabets aktiviteter under iagttagelse af selskabslovens regler, selskabets vedtægter og i øvrigt efter de almindelige og specielle retningslinjer, der måtte blive anvist af kapitalejerne og bestyrelsen. Formelt var han således sammen med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 en af de to mest centrale personer i ledelsen af Hesalight. Det kan endvidere lægges til grund, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 tog del i ledelsen af selskabet, idet landsretten dog også lægger til grund, at han ikke i helt samme omfang som Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 deltog i den daglige ledelse. Således deltog han i en række af bestyrelsesmøderne og ledelsesgruppemøderne i 2014 og 2015, og i perioden fra

efteråret 2013 til januar 2016, hvor han ikke var bosat i Singapore, arbejdede han på fuld tid i Hesalight med arbejdsadresse i Hesalights lokaler i Roskilde.

Landsretten lægger til grund, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 var velvidende om, at Hesa-light ikke havde tilstrækkelige interne kontroller i forbindelse med økonomisty-ringen, og at der ikke var overordnede retningslinjer for Appellant 3's, tidligere Sagsøgte 5 virke som direktør, herunder hvilke dispositioner denne kunne træffe alene, og hvil-ke der skulle godkendes af bestyrelsen. Han var desuden bekendt med Hesa-lights langsigtede og risikable lån, og han deltog i bestyrelsesmødet den 7. de-cember 2015, hvor bestyrelsen imødekom en anmodning om en låneramme på op til 25 mio. kr. til selskabet Virksomhed ApS 2 mhp. erhvervelse af ejen-dommene på Lykkegaardsvej 9-13 i Roskilde. Endvidere finder landsretten, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 med sin rolle og deltagelse i ledelsen, uanset om han var be-kendt med detaljerne eller ej, måtte vide eller i hvert fald burde indse, at de me-get store kontrakter, som Hesalight indgik med de udenlandske selskaber, var usikrede, og at værdiansættelsen af Hesalight i årsregnskaberne derfor byggede på et alt for løst grundlag, og at låntagning på baggrund af årsregnskaberne mv. derfor var uforsvarlig, og at dette kunne føre til et meget stort tab for sel-skabet.

Herefter finder landsretten, at Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, som ikke fulgte op på sin mang-lende indsigt i Hesalights økonomi mv., accepterede den tabsgivende drift. Han har derved som medlem af bestyrelsen og direktionen tilsidesat sin forpligtelse til at sikre en tilfredsstillende bogføring og regnskabsaflæggelse, at etablere de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller, at sikre at direktio-nen udøvede sit hverv på en behørig måde og at sikre et tilstrækkeligt kapital-beredskab, herunder tilstrækkelig likviditet. Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 er derfor ansvarlig for selskabets tab, som var en kausal og adækvat følge af de nævnte forhold.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3

Landsretten tiltræder, at der ikke er sikre holdepunkter for at fastslå, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 blev medlem af Hesalights bestyrelse tidligere end den 16. november 2015, som det fremgår af registreringen hos Erhvervsstyrelsen. Det forhold, at Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 mails af 26. januar og 19. februar 2016 til Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og hans fakturering af 4. april 2016 peger i retning af, at han startede omkring 1. oktober 2015, er efter landsrettens opfattelse ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at han i modsætning til, hvad han har forklaret for by- og landsret, reelt er startet på dette tidspunkt. Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 eventuelle erstatningsansvar må derfor vurderes med udgangspunkt i perioden fra den 16. november 2015 og til hans udtræden den 28. juni 2016.

Konkursboet har ikke påberåbt sig ansvarspådragende handlinger, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 skulle have foretaget, mens han var bestyrelsesmedlem. Et erstat-

ningsansvar afhænger derfor af, om Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 gennem sin passivitet har gjort sig skyldig i en sådan forsømmelse, at han kan drages til ansvar herfor.

Det burde forholdsvis tidligt have stået Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 klart, at styringen af Hesalight var meget mangelfuld, og at ledelsen ikke havde overblikket over selskabets aktiviteter og økonomiske situation, samt at selskabet ikke havde tilstrækkelige og hensigtsmæssige instrukser og retningslinjer, som kunne kræves af en professionelt ledet virksomhed. Når Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 således allerede den 1. juni 2015 fra Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 efterspurgte prospekt og nøgletal mv., uden at han ifølge sine forklaringer for by- og landsret nogensinde modtog det, var det naturligt inden tiltrædelsen som bestyrelsesmedlem enten at rykke for det eller i det mindste at foretage sig overvejelse over, hvorfor materialet ikke blev fremsendt. Og når han op til bestyrelsesmødet den 7. december 2015, som var det første, han deltog i, kunne konstatere, at det talmateriale, som han modtog, ikke var på niveau med, hvad han var vant til fra sine tidligere stillinger i børsnoterede virksomheder, burde dette ligeledes have fået ham til at overveje, om Hesalight blev drevet på en hensigtsmæssig måde. Endelig burde det grundlag, hvorpå bestyrelsen på bestyrelsesmødet den 7. december 2015 accepterede en låneramme på op til 25 mio. kr. til Virksomhed ApS 2 til erhvervelse af ejendommene beliggende Lykkegaardsvej 9-13 i Roskilde, have gjort det klart, at forretningsgangen og økonomistyringen i Hesalight ikke levede op til sædvanlig standard.

Det må desuden lægges til grund, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 i perioden fra sin tiltræden og i hvert fald indtil begyndelsen af marts 2016 reelt ikke foretog sig noget for at sætte sig mere ind i driften af Hesalight, bortset fra at han ifølge sin forklaring for byretten i januar 2016 deltog som observatør ved tre af Hesalights møder med større kapitalfonde. Landsretten lægger til grund, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 herefter mere konsekvent og kritisk begyndte at sætte sig ind i Hesalights udfordringer, hvilket til sidst resulterede i, at han trak sig fra bestyrelsen den 28. juni 2016.

Da Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 tiltrådte Hesalights bestyrelse, var sidste tranche af det store obligationslån udbetalt, og et ansvar for Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 vil derfor bl.a. afhænge af, at hans undladelser på den ene eller anden måde har været bestemte for, at obligationsejerne ikke trak lånet tilbage, eller at Hesalight selv ikke kom ud af sine forpligtelser, så tabet blev undgået eller i hvert fald begrænset.

For så vidt angår muligheden for, at obligationsejerne ville opsige lånet og dermed undgå videre tab, kan det lægges til grund, at obligationsejerne først den 9. september 2016 opsagde "bond agreement", og at det ikke er godtgjort, at Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 passivitet i perioden fra sin tiltræden til marts 2016 var årsagen til, at aftalen ikke blev opsagt tidligt. Det kan således ikke lægges til

grund, at de undersøgelser, som Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 burde have foretaget, ville have ført til, at obligationsejerne havde handlet anderledes, end de rent faktisk gjorde. Således blev offentligheden og dermed obligationsejerne allerede fra februar 2016 gennem Børsens stærkt kritiske artikler advaret om uregelmæssig-heder i Hesalights drift, uden at det gav anledning til, at obligationsejerne foretog handlinger, der kunne begrænse deres tab. Ved brev af 13. maj 2016 til He-salight påpegede PenSam og Danske Capital desuden en række kritiske forhold og anførte i den forbindelse at se ”*med stor alvor på situationen*”. Ikke desto mindre var det reelt først i september 2016, at obligationsejerne tog effektive skridt til at begrænse deres tab. På denne baggrund finder landsretten, at der ikke er sikre holdepunkter for at antage, at det ville have begrænset obligationsejernes tab, hvis Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 på et tidligere tidspunkt havde forholdt sig relevant og kritisk til Hesalights drift og økonomiske forhold.

Det er heller ikke godtgjort, at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 var bekendt med forhold, eller inden for en overskuelig periode efter sin tiltræden kunne have gjort sig bekendt med forhold, som kunne have ført til, at han kunne have forhindret tabet. Uanset at Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 således kunne have været mere opsøgende i sin vurdering af selskabet, er der ikke sikre holdepunkter for at antage, at han havde en sådan indsigt i sagens rette sammenhæng, at han, inden låntagerne selv blev opmærksom på Hesalights mangelfulde ledelse og drift, skulle have grebet ind.

Det er derfor ikke godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 passivitet og konkursboets tab.

Det er konkursboet, der har bevisbyrden for, at erstatningsbetingelserne er opfyldt, herunder årsagssammenhængen mellem Appellant 1's, tidligere Sagsøgte 3 passivitet og konkursboets tab, og da denne bevisbyrde ikke er løftet, frifindes Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4

Landsretten finder efter bevisførelsen med sikkerhed at kunne lægge til grund, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 ved sin revision af Hesalights regnskaber handlede ansvar-spådragende ved at påtegne Hesalights årsregnskaber for andet halvår 2014 uden forbehold og anmærkninger, at påtegne Hesalights årsregnskab for 2015 uden forbehold og anmærkninger, ikke at opdage og påpege ved revision af årsregnskabet for andet halvår 2014 og årsregnskabet for 2015, at Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 overførte betydelige beløb til sig selv og nærtstående, og ikke at identificere bonusaftalerne med henholdsvis Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2. Årsregnskaberne var således i væsentlig grad misvisende.

Som anført af Højesteret i U.2015.2075H kan et selskab rejse erstatningskrav mod en revisor, f.eks. i tilfælde hvor urigtige eller misvisende regnskaber er muliggjort af ansvarspådragende fejl ved revisionen og har forårsaget, at virk-

somheden ikke blev indstillet eller tilpasset i tide. Dette må tilsvarende gælde selskabets konkursbo.

Spørgsmålet er herefter, hvorvidt der er årsagssammenhæng mellem Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 mangelfulde revision og selskabets og kreditorernes tab. Det be-mærkes i den forbindelse, at det er konkursboet, der har bevisbyrden for, at fejlene ved revisionen har forårsaget tabet.

Henset til det, der er anført ovenfor om bestyrelsesmedlemmernes erstatningsansvar, finder landsretten det utvivlsomt, at en korrekt revision ikke ville have ført til, at bestyrelsen på eget initiativ indstillede eller tilpassede virksomheden. Spørgsmålet er herefter ikke, om selskabet ville have ændret driften ved en korrekt revision, men om investorerne i så fald havde afstået fra at investere i Hesalight.

Det er ubestridt fra konkursboet side, at Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 i hvert fald over for PenSam oplyste, at selskabet anvendte et princip, hvor man indregnede indtjening og omsætning i regnskabet på det tidspunkt, hvor selskabet havde en underskrevet kontrakt. Dette fremgik også mere eller mindre eksplicit af årsregnskabet. Det kan derfor lægges til grund, at investorerne var indstillet på at løbe en betydelig risiko ved uden gennemførelse af en egentlig due diligence at yde endog meget store lån til selskabet, der var forholdsvis nystartet, og hvis regnskabsudvisende beroede på en bedømmelse af igangværende arbejder. Investeringerne blev dertil foretaget uden, at obligationsejerne opstillede specifikke krav til f.eks. fortsat forsikring via EKF, kvalificeret revision eller andre sikkerhedsforanstaltninger.

På denne baggrund finder landsretten det ikke godtgjort, at Hesalight ikke ville kunne opnå og fastholde de store lån, hvis årsregnskaberne havde været retvisende. Det samme gælder i forhold til de andre revisionsmæssige fejl, som Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 har begået. Da det dermed er usikkert, i hvor stort et omfang Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 fejl medvirkede til, at Hesalight kunne opnå og fastholde de meget store investeringer, som Hesalight gennem den ansvarspådragende for-retningsførelse mistede, finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at de mangelfulde årsregnskaber og øvrige revisionsmæssige fejl var afgørende for beslutningen om investeringerne.

Det er herefter ikke godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem de ansvarspådragende fejl i revisors arbejde og konkursboets tab. Landsretten tager herefter Appellant 5's, tidligere Sagsøgte 4 frifindelse påstand til følge.

Egen skyld eller accept af risiko

Som anført ovenfor må det antages, at årsagen til Hesalights store tab, der førte til konkursen, var fundamentale svigt i ledelses-, økonomi- og kreditvurde-

ringsfunktionen. Uanset at noget kunne tale for, at obligationsejerne gennem en grundig due diligence eller på anden vis i forbindelse med bevillingen af det meget store lån, kunne have indset, at lånet var meget risikabelt, finder landsretten, at der ikke er grundlag for på den baggrund at fritage Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, hvis handlinger og undladelser var den di-rekte og påregnelige årsag til det lidte tab, for ansvar.

Tilsvarende finder landsretten, at erstatningsfortabelse som følge af accept af risiko falder uden for dette tilfælde, hvor hovedårsagen til tabet skyldtes ledelsessvigt og ikke, at investeringen i sig selv indebar en risiko for tab. Obligationsejerne har således ganske givet accepteret en risiko ved investeringen, men ikke accepteret eller indset den ansvarspådragende måde, Hesa-light blev drevet på.

Det der i øvrigt er fremført for landsretten, herunder konkursboet forpligtelse til at forfølge muligheden for at opnå dækning fra Hesa-light's ledelsesansvars-forsikring, kan ikke føre til et andet resultat.

Den indbyrdes hæftelse og lempelse af erstatningsansvaret

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 er hver for sig fundet erstatningsansvarlige som følge af deres egne, individuelle ansvarspådragende handlinger og undladelser ved driften af Hesa-light, og er som udgangspunkt solidarisk hæftende for det lidte tab, jf. selskabslovens § 363, stk. 2.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 ansvarspådragende handlinger og undladelser er foretaget som led i udførelsen af deres hverv i Hesa-light. Henset hertil og til graden af den udviste uforsvarlighed finder landsretten ikke grundlag for i henhold til erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, eller selskabslovens § 363, stk. 1, at lempe erstatningsansvaret for nogen af dem.

Tilsvarende finder landsretten ikke grundlag for at fravige udgangspunktet for fordelingen af erstatningsbyrden efter erstatningsansvarslovens § 25, stk. 1, eller selskabslovens § 363, stk. 2, til fordel for nogen af dem. Det forhold, at Appellant 2's, tidligere Sagsøgte 2 erstatningsansvar til dels skyldes hans ansvarspådragende passivitet over for Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4's, tidligere Sagsøgte 1 handlinger, kan ikke føre til et andet resultat. I det indbyrdes forhold skal Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 herefter hver endeligt betale en tredjedel af beløbet til konkurs-boet.

Sagsomkostninger

Sagsomkostningerne til dækning af udgifter til advokatbistand i sager om store økonomiske værdier må efter praksis fastsættes skønsmæssigt efter en vurdering af, hvad der kan anses for rimeligt blandt andet under hensyn til sagens

karakter og omfang. Der skal endvidere tages hensyn til arbejdets omfang og det ansvar, der er forbundet med at føre sagen.

Hovedforhandlingen i landsretten er blevet afviklet over i alt 18 retsdage, heraf 3 halve retsdage, i perioden fra 7. november 2022 til 13. januar 2023, og ekstrak-ten udgør mere end 8.000 sider. Parterne har for landsretten været repræsente-ret af de samme advokater som for byretten, bortset fra Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4, som har været repræsenteret af en ny advokat, men fra samme advokatfirma, og bevisførelsen for landsretten har i meget vid udstrækning været en gentagelse af bevisførelsen for byretten.

I byretten blev Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 dømt til solidarisk at betale 9.352.237,38 kr. i sagsomkostninger til kon-kursboet, hvoraf 9 mio. kr. var til dækning af advokatomkostninger ekskl. moms. Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 er blevet frifundet i landsretten. Henset til ovenstående kriterier for fastsættelsen af sagsomkostninger og det forhold, at konkursboet ikke skal have tildelt sagsomkostninger i forhold til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 for by-eller landsret, skal Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 for beg-ge retter solidarisk betale 12.352.237,38 kr., hvoraf det samlede beløb til dæk-ning af advokatomkostninger udgør 12 mio. kr. ekskl. moms, og den resterende del udgør udlæg til retsafgift og andre udgifter afholdt for byretten.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 (og Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4) blev af byretten pålagt at friholde Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 for dennes del af sagsomkostningerne til konkursbo-et. Henset til det ovenfor anførte om den indbyrdes hæftelse for hovedkravet, hvorefter Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 er erstatningsansvarlig over for konkursboet på lige fod med Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, frifindes Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5 og Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 for at friholde Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 for dennes del af sagsomkostningerne for såvel byretten som landsretten. I det indbyrdes forhold skal Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 derfor hver endeligt betale en tredjedel af sagsomkostningerne til konkursboet.

Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 er ligesom i byretten frifundet i landsretten. Landsretten fast-sætter på baggrund af ovenstående kriterier sagsomkostningerne for landsret-ten til 1.750.000 kr. Beløbet, som er til dækning af advokatomkostninger inkl. moms, skal betales af konkursboet. Der er ved omkostningsfastsættelsen taget hensyn til, at sagsførelsen og hovedforhandlingen ikke i fuldt omfang har ved-rørt Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3, idet konkursboets påstand i forhold til ham har været støttet på hans handlinger og udladelser i en kortere periode i 2015 til 2016.

Med landsrettens dom har konkursboet tabt sagen mod Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 og skal derfor betale sagsomkostninger til denne for både by-og

landsret. Lands-retten fastsætter på baggrund af ovenstående kriterier sagsomkostningerne til dækning af advokatomkostninger til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 for by-og landsret til

3.500.000 kr. ekskl. moms. Herudover skal konkursboet betale 150.000 kr. til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 til dækning af betalte retsafgifter for landsretten. Der er ved omkostningsfastsættelsen taget hensyn til, at sagsførelsen og hovedforhandlingen ikke i fuldt omfang har vedrørt Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4, idet konkursboets påstand i forhold til ham har været støttet på et andet grundlag end påstanden i forhold til bestyrelsesmedlemmerne.

Efter sagens udfald og forløb finder landsretten ikke anledning til at tilkende Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2, Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1, Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 eller Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 sagsomkostninger i deres indbyrdes forhold.

THI KENDES FOR RET:

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 skal solidarisk til Hesalight A/S under konkurs v/kurator, advokat Henrik Selchau Poulsen, betale 200.000.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 17. febru-ar 2017.

Byrettens dom stadfæstes for så vidt angår Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3.

Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 frifindes.

Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 skal solidarisk til Hesalight A/S under konkurs v/kurator, advokat Henrik Selchau Poulsen, betale sagsomkostninger for begge retter med 12.352.237,38 kr.

I det indbyrdes forhold skal Appellant 3, tidligere Sagsøgte 5, Appellant 4, tidligere Sagsøgte 1 og Appellant 2, tidligere Sagsøgte 2 hver endeligt betale en tredjedel af de idømte beløb.

Hesalight A/S under konkurs v/kurator, advokat Henrik Selchau Poulsen, skal til Appellant 1, tidligere Sagsøgte 3 betale sagsomkostninger for landsretten med 1.750.000 kr.

Hesalight A/S under konkurs v/kurator, advokat Henrik Selchau Poulsen, skal til Appellant 5, tidligere Sagsøgte 4 betale sagsomkostninger for begge retter med 3.650.000 kr.

I øvrigt skal ingen af parterne betale sagsomkostninger til nogen anden part.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

